DRAUGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (1102) 1971 KOVO - MARCH 18 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Ateičiai rengiantis

Kai praėjusio karo metu Vokietijoj skambėjo šūkiai apie "Ewiges Deutschland" — amžinąją Vokietiją, daugelis klausė, ar tai tiesa. Praūžus karui ir atsipeikėjus nuo pabūklų šūvių, bombų sprogimų bei skambių šūkių, buvo aiškiai matyti, kad Vokietijos amžinumas, skelbtąja prasme, tebuvo propagandinė frazė. Juk žinome iš praeities mokslų, kad tautos neamžinos, tačiau, antra vertus, jų amžius skaičiuojamas šimtmečiais ir tūkstantmečiais. Pvz. kad ir lietuvių tauta. Nėra tikslių žinių, kada ji atsirado, nors apie ją kalba istorija ir proistorė. Labai galimas dalykas, kad lietuvių tautos praeitį dengia tūkstantis ar daugiau metų. Tai didi gelmė — ne tiktai istorinė, etnografinė, bet ir dvasinė, atėjusi iki mūsų kartos tradicijos keliu. Tai jaučia ir išeiviai. **Jie yra tos pačios tautos organiška dalis, susijusi su kamienu visomis savo prigimties gijomis. Jie savanoriškai ar priverstinai pasitraukė iš savo gimtojo krašto, bet nepasitraukė iš savo tautos.** Jie anaiptol nėra tautos atplaišos, kaip skelbia sovietiniai agentai, kuriems kaip tik ir rūpi padaryti išeivius atplaišomis, dirbtinai atskirti nuo okupuotos tautos, kad ši lengviau būtų pajungta ir nekliudomai tirpdoma sovietiniame katile. Atplaišomis darosi ne išeiviai, ištikimi savo tautai, bet pavergėjų tarnai lietuviai, prisiplakę prie maskvinių ponų. Tokių atplaišų buvo nacinės okupacijos metu, tokių yra ir dabar, netgi žymiai daugiau. Tai tikrosios atplaišos, nes paneigė ištikimybę savo tautai ir tapo jos kankintojais.

* * *

Išeivija, būdama organiška tautos dalis, sieja savo likimą su bendruoju tautos likimu, tačiau į savo ateitį turi žvelgti skirtingai. Organiškos gijos, siejančios išeivius su tautos kamienu, ilgainiui nusilpsta ir pagaliau nutrūksta su naujų kartų atėjimu. Ar tai reiškia, kad išeivija iš viso neturi ateities? Pesimistai atsako neigiamai. Jų akyse išeiviai yra žmonės be ateities — praranda savo tėvynę, o naujos neatranda. Optimistai mano priešingai. Jų nuomone, ateiviai yra ateities žmonės, nes atranda sąlygas, kuriose gali anksčiau ar vėliau išskleisti savo talentus ir lengviau išplaukti į tarptautinius vandenis. **Tiesa, žinoma, glūdi šių kraštutinumų viduryje. Vieniems išeivystė yra prakeikimas, kitiems — palaima. Vieni iškyla, kiti sugniūžta. Vieni praranda savo tėvynę, kiti ją atranda netgi dar mielesnę, žėrinčią iš tolo čiurlioniškais reginiais. Taigi, negalima sakyti, kad visi išeiviai yra žmonės be ateities.** Imant išeivijos visumą, taipgi reikia konstatuoti, kad ji nėra be ateities. Pvz. kad ir lietuvių išeivija Amerikoje. Istorikai atseka pirmuosius lietuvių išeivių pėdsakus prieš šimtą ir net daugiau metų. Kaikurie jų laikraščiai yra apie 80 metų senumo. Tai reiškia, kad išeivija gali normaliai išsilaikyti daugiau ar mažiau lietuviška per tris kartas ir ilgiau. Be to, reikia atsiminti, kad tautinis lietuvių sąmoningumas praeityje nebuvo didelis. Tai buvo tik bundančios tautos žmonės. Naujoji išeivija, augusi nepriklausomoj Lietuvoj, yra žymiai didesnio tautinio sąmoningumo, kuris turėtų įgalinti ilgesnį išsilaikymą.

* * *

Taip, išeivijos ateitis yra labiau ribota nei tautos, tačiau ir ji turi gana plačias ir reliatyviai ilgas galimybes. Jos, žinoma, nėra automatinės. Net ir didelio tautinio sąmoningumo išeivija gali greitai sunykti, jeigu to nori. Pvz. olandai Kanadoje sąmoningai stengiasi greitai įsilieti vietos visuomenėn ir čia išnykti. Lietuviai gi, priešingai, stengiasi visomis jėgomis atsispirti niveliuojančiai krašto įtakai. Ir reikia pasakyti, kad toji atspara kol kas gana pajėgi. Jai betgi gresia vidiniai ir išoriniai pavojai. Pastarieji, bent Š. Amerikoje, nėra grasūs. **Daug didesni pavojai kyla iš vidaus, t.y. iš mūsų pačių. Vienas didžiausių pavojų, būdingų kiekvienai išeivijai, yra mūsų pačių trupėjimas. Esam pagauti savotiškos išcentrinės jėgos, kuri bloškia mus iš jungiančio rato vis tolyn ir skaldo vis į mažesnius trupinius. Vietoj gilėjančios bendruomeninės dvasios atsiranda partinė nuotaika, kuri pirmoj eilėj rūpinasi savais interesais.** Pvz. beveik visos politinės partijos JAV-se pajėgia išlaikyti savo žurnalus ir kitus periodinius leidinius, kuriuose pirmauja partinė dvasia. Tuo tarpu Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, jos valdyba, tepajėgia išlaikyti biuletenį. Ir aplamai JAV lietuvių spaudoje bendruomeninė idėja lieka nepakankamai ryški. Viso svorio telkimas į partinę veiklą atima daug jėgų nuo bendruomeninės veiklos, kuriai rūpi iš esmės lietuvybės ugdymo pagrindai. Jei čiagimis jaunimas lietuvių partijoms nepriklausys, didelio nuostolio tautai nepadarys, bet jeigu tas pats jaunimas nutautės, bus esminis nuostolis tautai. Tad rengiantis ateičiai, visiem išeiviam reikėtų telktis apie pagrindines tvirtoves ir, kaip prel. M. Krupavičius sakydavo, paslėpti partijos bilietą kuo giliausiai. Tos pagrindinės tvirtovės yra: šeima, mokykla, spauda, parapija, Bendruomenė, jaunimo organizacijos. Kol atsilaikys šios tvirtovės, atsilaikys ir lietuviškoji išeivija, belaukdama Lietuvos laisvės. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

PADIDINS ATLYGINIMUS

Darbo ministeris B. Mackasey federaciniam parlamentui pateikė dvi reformas, kurios įsigalios š.m. liepos 1 d. Pirmoji reforma liečia apie 530.000 feedracinės vyriausybės žinioje esančių tarnautojų ir darbininkų. Ligšiolinis minimalus $1,65 valandinis atlyginimas jiems bus pakeltas iki $1,75. Otavos pavyzdžiu paprastai seka ir provincijos, minimalų atlyginimą tvarkančios savais įstatymais. Pvz. Ontario provincijoje minimalus valandinis atlyginimas $1,50 nuo š.m. balandžio 1 d. padidinamas iki $1.65. Žymiai reikšmingesnė yra B. Mackasey įvedama nedarbo draudos reforma, privaloma visai Kanadai, nes ją tvarko federacinė vyriausybė. Naujojo įstatymo dėka nedarbo savaitinės pašalpos galės siekti net $100, bet jų dydis priklausys nuo darbininko turėto uždarbio ir šeimos narių skaičiaus. Pirmą kartą Kanados istorijoje nedarbo pašalpos bus mokamos nėščioms moterims devynias savaites prieš gimdymą ir šešias savaites po gimdymo. Sergantieji darbininkai nedarbo pašalpas gaus 15 savaičių. Draudos įmokos kiekvienam darbininkui atsieis iki $62 į metus, darbovietėms nuo $62 iki $124 į metus už kiekvieną darbininką. Čia taip pat pirmą kartą Kanadoje įvedamos padidintos nedarbo draudos įmokos tokioms darbovietėms, kurios savo darbininkus dažnai atleidinėja iš darbo. Draudos plano narių skaičius padidinamas 1.200.000 lig šiol draudai nepriklausiusių kanadiečių. Naujasis nedarbo draudos įstatymas padengs apie 6.500.000 kanadiečių, t.y. 96% visos darbo jėgos. Smulkesnės detalės bus paskelbtos prieš įstatymo įsigaliojimą liepos 1 d.

Dantų gydytojų egzaminų tarybos viceprezidento dr. James D. Purves pranešimu, gegužės mėnesį Montrealyje bus leista laikyti egzaminus Kanadon imigravusiem dantų gydytojam, jeigu jie yra baigę universitetą, kurį pripažįsta pasaulinė sveikatos organizacija. Lig šiol išimtis buvo daroma tik dantų gydytojams iš JAV, Britanijos, Australijos, kur studijų lygis ir dantų gydymo metodai yra panašūs į Kanados. Visi kiti dantų gydytojai turėjo studijuoti apie 3 metus Kanados universitetuose ir juose išlaikyti egzaminus. Montrealyje rengiamais egzaminais galės pasinaudoti visi dantų gydytojai, sumokėję $900 egzaminų

(Nukelta į 3 psl.)

Kanada ir Baltijos valstybės

Kanados užsienio reikalų ministeris M. Sharp atsako į "Tėviškės Žiburių" klausimus

— Jau žinoma, kad Kanados premjeras P. E. Trudeau rengiasi kelionei į Maskvą ir kitus Sov. Sąjungos miestus. Ar tai reiškia, kad gali būti pasikeitimų Kanados — Sov. Sąjungos santykiuose?

Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras" su šypsena ir pasitikėjimu žiūri į ateitį. Gintariečių nuotaikai atstovauja Irena Stanulytė
Nuotr. K. Baltrūno

— Min. pirm. Trudeau lankysis šiais metais Sov. Sąjungoje kaip sovietinės vyriausybės svečias. Kvietimas buvo įteiktas 1969 m. užsienio reikalų ministerio Gromyko. Min. pirmininko Trudeau šeimininku Maskvoje vizito metu bus sovietų premjeras Kosyginas. Tokie augštųjų pareigūnų vizitai yra Kanados diplomatinės veiklos dalis. Min. pirmininkas, kaip žinote, jau aplankė per pastaruosius dvejus metus visą eilę kraštų.

— Kanadoje yra daug šeimų, išskirtų II D. karo arba kitų priežasčių. Ar Kanados vyriausybė daro ką nors pagelbėti tiems šeimų nariams, kurie tebėra anapus geležinės uždangos ir negali susijungti su savo šeimomis Kanadoj?

— Kanados imigracijos pirmaeilis tikslas yra, respektuojant Sov. Sąjungą ir kitas R. Europos šalis, sujungti šeimas Kanadoje tais atvejais, kai vienas ar daugiau šeimos narių Kanadoje nori atsigabenti čia savo šeimą. Leidimai išvykti, žinoma, yra kompetencijoj įstaigų tų kraštų, kurių piliečiai yra norintieji emigruoti.

Kanados vyriausybė, nors ir neturi teisinio pagrindo kištis į kitų kraštų sprendimus, liečiančius jų piliečius, — kreipiasi į Rytų Europos kraštų vyriausybes, vadovaudamasi humanitariniais motyvais, kai tik atsiranda tinkamų progų, ir tikisi palankaus tokių atvejų sprendimo. Mano departamentas šiai problemai teikia daug dėmesio, jį teiks ir toliau, kol ši problema egzistuos.

— Neseniai (1970 m. lapkričio 23 d.) lietuvis jūrininkas Simas Kudirka pasiekė JAV laivą "Vigilant", bet negavo politinės globos teisių. Kokia yra Kanados politika tokiais atvejais? Ar Kanada tokiais bei panašiais atvejais suteiktų politinės globos teisę?

— Kanados įstatymuose politinės globos teisė nėra numatyta. Jei visdėlto kas nors ieško politinės globos teisės Kanadoje ir negali būti priimtas kaip imigrantas dėl negalėjimo išpildyti imigracijos įstatymo reikalavimu, darbo jėgos ir imigracijos ministeris savo autoritetu gali leisti tokiam asmeniui pasilikti Kanadoj kaip neimigrantui.

— Kitas lietuvis — Vytautas Simokaitis buvo nuteistas mirti Vilniuje, Lietuvos sostinėje, už tai, kad bandė priversti lėktuvą nuskraidinti į laisvę. Žinome, kad gavote telegramų iš įvairių organizacijų, prašiusių užtarti pasmerktąjį sovietinėje valdžioje ir išgelbėti jį. Ar buvo įmanoma padėti šiuo atveju?

— Be abejonės būsite skaitę spaudos pranešimus apie Simokaičio bausmės pakeitimą. Kanados vyriausybės susirūpinimas, paremtas humanitariniais motyvais dėl paskirtos mirties bausmės tokiomis aplinkybėmis, buvo perduotas sovietinei vyriausybei. Prieš mirties bausmės pakeitimo paskelbimą sovietų vyriausybė buvo informuota apie mūsų rūpestį Simokaičio atvejui ir taipgi apie daugelio kanadiečių ir jų grupių susirūpinimą.

— Daugelis čiagimių ir natūralizuotų kanadiečių keliauja po kraštus už geležinės uždangos. Kokią globą teikia jiems Kanados pasas? Atrodo, kad kanadiečiai ten kartais turi sunkumų.

— Kanados pasas, kuris yra Kanados vyriausybės nuosavybė, pirmoje eilėje (prima facie) yra Kanados pilietybės ir asmens tapatybės įrodymas. Pasas yra išduodamas suvereno vardu laiško formoje, prašančio visus tuos, "kuriuos liečia, leisti paso turėtojui laisvai keliauti be jokių kliudymų ir teikti jam reikiamą pagalbą bei globą." Tuo būdu galiojančio paso turėjimas teikia globą ta prasme, kad lankomos šalies įstaigose tikimasi pagalbos ir mandagaus elgesio su lankytoju. Sunkumų atvejais, pagal tarptautinį įstatymą, Kanados vyriausybė turi pripažintą teisę kreiptis į atitinkamas vyriausybes savo piliečių reikalu (jeigu jie nėra kartu piliečiai ir savo tautybės krašto). Dvigubi piliečiai į tai turėtų atkreipti dėmesį, kaip tai paaiškinta šio departamento išleistoje brošiūroje.

(Toje brošiūroje pasakyta: "Kanados piliečiai, kurie yra gimę užsienyje ar kurių tėvai gimę užsienyje arba yra svetimos šalies piliečiai, — perspėjami, kad jie tų gimties arba kilmės šalių vyriausybių gali būti laikomi savais piliečiais, nors pagal Kanados įstatymus jie yra Kanados piliečiai. Kanadietės moterys, ištekėjusios už kitataučių, svetimų kraštų vyriausybių gali būti laikomos savomis pilietėmis pagal vyro pilietybę. Minėtų kategorijų asmenys turėtų atsiminti, kad būdami tų kraštų jurisdikcijoj yra įpareigoti laikytis jų įstatymų bei taisyklių ir kad svetimšalių įstatymas gali jų nesaistyti, įskaitant karinę tarnybą, ir tuo būdu gali netekti Kanados vyriausybės globos. Red.)

— Kanada sumažino savo vaidmenį Atlanto Sąjungoje. Ar tai reiškia Kanados pasitraukimą nuo Vakarų Europos gynybos Sov. Sąjungos ir jos satelitų grėsmės atveju?

— Kanada yra ir pasiliks pilnai įsipareigojusiu Š. Atlanto Sąjungos nariu. Mūsų nutarimas sumažinti savo karines pajėgas Europoje turėtų būti suprantamas ne kaip pastangų sumažinimas, bet kaip jų naujas paskirstymas, atsižvelgiant į Europos sąjungininkų padidėjusį pajėgumą užtikrinti savąjį saugumą, ir kaip mūsų noras pilnai bei sėkmingai panaudoti savus gynybos išteklius Š. Amerikoj ir Europoj. Mes neplanuojame tolimesnio karinių pajėgų mažinimo Europoje bent netolimoje ateityje.

— Kokios politikos laikosi dabar Kanada sovietų okupuotų Baltijos valstybių — Lietuvos, Latvijos, Estijos atžvilgiu? Ar Kanada pripažįsta jas kaip nepriklausomus vienetus de facto ir de jure? Ar šis klausimas nekliudo Kanados — Sov. Sąjungos santykiams?

— Kanados vyriausybė, pilnai pripažindama (appreciating) **de facto** situaciją, pastoviai atsisako pripažinti teisėtumą įjungimo (incorporation) Estijos, Latvijos ir Lietuvos į Sov. Sąjungą. Šis klausimas iš tikro yra veiksnys (factor) Kanados — Sov. Sąjungos santykiuose.

Užsienio reikalų ministeriui M. Sharp priklauso nuoširdi padėka už visus paaiškinimus ir baltiečių problemos supratimą.

Kudirka tardomas Vilniuje

Ankstyvesnės spaudos agentūrų žinios iš Maskvos skelbė, kad Simas Kudirka esąs laisvas, gyvenąs Klaipėdoj naujame bute, o jo laivo kapitonas nubaustas ir išsiųstas į bausmės stovyklą. Remiantis šia informacija, buvo manyta, kad tai laikinis rusų gudravimas, siekiąs sudaryti politinį kapitalą prieš amerikiečius. Jei tokia idėja rusams ir buvo kilusi, galimas dalykas, negalėjo tam palenkti S. Kudirkos. Iš visko buvo matyti, kad agentūrų skelbiama Kudirkos "laisvė" nėra ko džiaugtis. Tą netikrumą išsklaidė naujausi Reuterio ir NYT pranešimai, kurie sako, kad S. Kudirka laikomas Vilniaus kalėjime ir tardomas, kad jį apie N. Metus kartą aplankiusi žmona. Tai patvirtina ir užsienio komunistų spaudoje pasirodžiusi informacija, kuri kažkodėl taip ilgai buvo slepiama. Minėtų agentūrų žiniomis, S. Kudirka kalėjime badavo, o pas jo pažįstamus ir bičiulius (apie 50) Klaipėdoje padarytos kratos. Žinia, kad S. Kudirka miręs, nepasitvirtinusi. Prieš dvi savaites Maskvoje gautoje žinioje iš Vilniaus tvirtinama, kad S. Kudirka esąs gyvas. Kaikurie lietuvių šaltiniai tai neigia.

BRAZINSKŲ LIKIMAS

Pranas Brazinskas, 46 m. amžiaus, ir jo sūnus Algirdas, 18 metų, rašant šias eilutes, tebebuvo Turkijoj. Jų likimas kol kas neaiškus — gresia išdavimo pavojus. Iki šiol jų padėtis buvo gana gera ta prasme, kad dvi Turkijos teismo instancijos pripažino juodu kaip politinius pabėgėlius, turinčius teisę gauti politinę globą. Kovo 9 d. Reuterio agentūra iš Ankaros pranešė, kad augščiausias apeliacijos teismas panaikino žemesnių teismų sprendimus ir Brazinskus pripažino esant kriminaliniais nusikaltėliais. Iki šiol Turkijos vyriausybė, spaudžiama Sov. Sąjungos, sakė negalinti išduoti Brazinskų, nes jų byla esanti ne vyriausybės, o teismo reikalas. Pasikeitus teisinei Brazinskų būklei, jų atidavimas rusams pasidarė grėsminga galimybė. Vienintelė instancija, kuri gali sulaikyti jų atidavimą, yra vyriausybė, nes nuo jos priklauso politinės globos suteikimas ar ne

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

INDIJOS PARLAMENTO RINKIMUS LAIMĖJO PREMJERĖS I. GANDHI

kongreso partija, kuri 1969 m. buvo suskilusi į dvi dalis. Dešinysis partijos sparnas tada atsisakė remti premjerę, bet susilaukė triuškinančio pralaimėjimo dabartiniuose rinkimuose. Daugiau kaip du trečdalius vietų parlamente laimėjusi kongreso partija yra visiškoje premjerės I. Gandhi kontrolėje, išstūmusi iš savo eilių jos darbą bandžiusius trukdyti atskalūnus. Rinkiminiame vajuje ir po rinkimų įvykusioje spaudos konferencijoje premjerė I. Gandhi žadėjo demokratiniu pagrindu vykdyti socialinę revoliuciją, kurios pagrindinis uždavinys bus sumažinti neproporcingai didelį skirtumą tarp turtuolių ir neturtėlių. Pirmiausia bus panaikintos valstybinės pašalpos maharadžoms, nors jiems šią privilegiją pavyko apginti augščiausiajame teisme. Dviejų trečdalių atstovų dauguma parlamente premjerei I. Gandhi leidžia reformuoti krašto konstituciją ir apkarpyti augščiausiojo teismo perdidelę galią. Spėjama, jog I. Gandhi suvalstybins didžiąsias draudos bendroves ir galbūt net prekybą su užsieniu. Jos taipgi laukia eilė kitų uždavinių — išsiplėtusio nedarbo likvidavimas, miestuose esančių lūšnų pakeitimas naujais pastatais, žemės reforma, kelių ir irigacijos sistemos įvedimas kaimuose ir kaimeliuose. Būdinga, kad šiuose rinkimuose premjerė I. Gandhi susilaukė didžiausios moterų ir jaunimo paramos. Jos raginimas užmiršti vietines problemas ir pagrindinį dėmesį skirti visai Indijai neliko be atgarsio. Šis šūkis buvo skaudus smūgis opozicijai, atramos siekusiai rinkiminių apylinkių vietiniuose reikaluose.

PASITRAUKĖ PREMJERAS

Turkijos generalinio štabo viršininkas gen. M. Tagmac su aviacijos, kariuomenės ir laivyno vadais įteikė ultimatumą prezidentui gen. C. Sunay, reikalaujantį pašalinti iš pareigų premjerą S. Demirel. Priešingu atveju jie grasino perimti krašto valdymą. Šio žingsnio generolus privertė imtis miestuose veikianti teroristų grupė, kuri save vadina Turkijos liaudies išlaisvinimo armija. Ji reikalauja, kad iš Turkijos būtų atitraukta 15.000 amerikiečių karių. Ši kairiųjų grupė smerkia JAV dalyvavimą Vietnamo kare ir, atrodo, nori Turkiją išjungti iš Š. Atalnto Sąjungos. Ji buvo pagrobusi 4 amerikiečių radaro technikus prie Ankaros, bet paleido, kai Turkijos ir JAV vyriausybės atsisakė juos išpirkti už $400.000. Teroristai taip įsidrąsino, kad pradėjo plėšti bankus, organizuoti riaušes miestų gatvėse. Prez. S. Sunay buvo priverstas priimti generolų ultimatumą. Premjeras S. Demirel pasitraukė iš pareigų. Prez. C. Sunay veda derybas su partijų vadais, jieškodamas generolams priimtino kandidato, kuriam teks grąžinti tvarką ir ramybę Turkijoje generolų nustatytame vienerių metų laikotarpyje.

IZRAELIO REIKALAVIMAI

Izraelio teritorinius reikalavimus atskleidė "London Times" dienraštyje paskelbtas pasikalbėjimas su premjere G. Meir. Ji nori pasilaikyti Sharm el Sheik tvirtovę prie Tiranos sąsiaurio su jon vedančiu keliu Sinajaus pusiasalyje, dalį Sinajaus teritorijos prie Akabos uosto, Gazos juostą, Golano augštumas ir visą Jeruzalę. Dar didesnis smūgis arabams yra premjerės G. Meir reikalavimas demilitarizuoti visą Sinajaus pusiasalį. Jo kontrolę perimtų tarptautiniai priežiūros daliniai, kurių tarpe būtų Izraelio kariuomenė ir Egipto kariuomenės vienetai. Demilitarizuota zona taptų ir Jordanijai priklausanti vakarinė Jordano upės pakrantė. Jordanijos kariuomenė neturėtų teisės persikelti per šią upę. Jordanijai premjerė G. Meir siūlo specialų koridorių į Gazą, kuri tada galėtų tapti Jordanijos uostu, kontroliuojamu Izraelio. Nors premjerė G. Meir teigia, kad Artimiesiems Rytams nereikia naujo karo, šie jos reikalavimai karą padaro beveik neišvengiamu. Tokių nuolaidų jai negalės padaryti nei Egipto prez. A. Sadatas, nei Jordanijos karalius Husseinas, nei pagaliau Sirijos diktatorius gen. ltn. H. Al-Assadas, kuris jau seniai kalba apie karą su Izraeliu. Perdidelės arabų vadų nuolaidos pakenktų jų populiarumui ir galėtų baigtis pašalinimu iš valdžios. Izraelio premjerės G. Meir paskelbti reikalavimai sukėlė triukšmą parlamente. Opozicinės ir koalicinės partijos širsta, kad ji iš anksto atskleidė planus ir kad juose perdaug žemių yra linkus grąžinti arabams. Jos netgi žada kelti nepasitikėjimo premjere G. Meir klausimą. Taigi, Izraelio premjerė G. Meir taip pat negali daryti didesnių nuolaidų arabų kraštams.

TRAUKIASI IŠ LAOSO?

P. Vietnamo kariuomenės daliniai be kautynių pasitraukė iš Ho Chi Minh tiekimo kelio Sepone vietovės. Saigone kalbama, jog operacijos Laose bus užbaigtos per dvi savaites. Tokiam sprendimui, matyt, įtakos turi didelių nuostolių pareikalavusios kautynės, už Saigono dalinius gausesnė Hanojaus kariuomenė ir Kinijos premjero Čuenlai vizitas Š. Vietnamui. Kompartijos dienraštis "Nhan Dan" Hanojuje skelbia jo pažadą sustiprinti karinę paramą. Pats Čuenlai prasitarė, kad P. Vietnamo įsiveržimas į Laosą sudaro didelę grėsmę Kinijai. Tenka sutikti, jog Saigono kariuomenės dalinių įsiveržimas į Laosą iš tikrųjų sukėlė didelę politinę krizę Hanojuje ir Pekinge, nes tiekimo atkirtimas sustabdytų komunistų karo veiksmus P. Vietname ir Kambodijoje. Saigono žiniomis, komunistam Laose padaryta didelių nuostolių, sunaikinti ginklų sandėliai.

NAUJAS PREMJERAS

Netikėta politinė krizė Australijoje kilo dėl krašto apsaugos ministerio M. Fraser atsistatydinimo ir jo viešo pareiškimo, kad premjeras J. Gorton nemoka valdyti krašto. Nesutarimai tarp ministerio ir premjero prasidėjo dėl generalinio štabo viršininko gen. T. Daly pareiškimo spaudoje, kritikavusio krašto apsaugos ministerį M. Fraser. Pastarasis norėjo, kad premjeras J. Gorton neleistų paskelbti šios kritikos. Liberalų partijoje iškėlus pasitikėjimo premjeru J. Gorton klausimą, balsai pasidalino lygiomis — 33:33. Tada premjeras J. Gorton nutarė balsuoti prieš save ir pasitraukti iš pareigų. Naujuoju premjeru tapo liberalų vado pavaduotojas W. McMahon, ligšiolinis užsienio reikalų ministeris. J. Gorton perėmė krašto apsaugos ministeriją ir liberalų vado pavaduotojo pareigas. Naujasis premjeras W. McMahon yra didelis antikomunistas, remiantis JAV pastangas Vietname, Australijos dalyvavimą šiame kare. Jam teks sudaryti naują liberalų koaliciją su krašto partija.

ŽUVO TRYS KARIAI

Š. Airijos sostinėje Belfaste nežinomi teroristai nušovė tris jaunus britų karius, išėjusius iš alinės. Policija ir kariuomenė įtaria pogrindinę organizaciją, kuri save vadina Airijos respublikos armija. Britanijos vyriausybė įsakė atšaukti iš Š. Airijoj esančių kariuomenės dalinių visus karius, neturinčius 18 metų amžiaus. Jaunuoliai kariuomenėn priimami 16 metų, bet iki 18 metų jie nesiunčiami į karo zoną. Pilietinį karą primenančiuose susikirtimuose Š. Airijoje šiemet jau žuvo 17 asmenų, o per pastaruosius dvejus metus — 47, įskaitant ir britų karius.

ŽYDŲ PROTESTAI

Izraelio premjerė G. Meir su ašaromis akyse Tel Avivo aerodrome sutiko 102 iš Sovietų Sąjungos išleistus žydus. Tuo tarpu Maskvoje ir toliau organizuojami žydų protestai. Populiaria demosntracija tapo sėdėjimas augščiausiojo sovieto laukiamajame kambaryje. Praėjusią savaitę ten protestą bandė reikšti 57 Latvijos ir 60 Lietuvos žydų, reikalavusių vizų Izraelin. Demonstraciją užbaigė 450 atsiųstų milicininkų ir milicijos viršininko griežtas įsakymas per dvi minutes išeiti iš šio pastato.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

LAIŠKAS IŠ PARYŽIAUS

BELDIMASIS NELIEKA BE ATGARSIO

Bent kartą į metus visų išeivių protai ir širdys mintimi ir jausmais skrieja į gimtąjį kraštą, į gintaro pajūrį, į tą žemę, kur gimėm ir augom, kur laisvę atgavom, kur įžadus davėm, kad čia svetimiem valdyti nebeleisim ... Lemtis kitaip lėmė. Laisvę praradom ir būriais būreliais svetur pasklidom, tačiau nepasimetėm. Savisaugos instinkto vedami įsteigėm savas organizacijas, kad atsikovotume prarastą laisvę ir apsidraustume nuo nutautėjimo. Laisvė ir lietuvybė! Tos dvi vertybės viena kitą papildo: tik laisvoj, nepriklausomoj valstybėj pilnai gali pražysti ir skleistis įgimtos tautos dvasinės savybės. Tik stiprios, nuolat puoselėjamos dvasinės tautos savybės yra patikimiausias laidas jos laisvei ir nepriklausomybei išlaikyti.

Taigi, visų išeivijoj sukurtų organizacijų vedamoji mintis ta pati: pajungti visas suburtas jėgas vienam bendram darbui — visomis galimomis priemonėmis talkinti tautai jos pasipriešinime svetimųjų valdymui. Bet kelias į laisvę yra ilgas. Tą kelią einam ryžtingai, nors dažnai pavargstam, kartais suklumpam, dažnas gali ir viltį prarandam. Vis reikia stiprybės pasisemti. Iš kur? O gi vis iš tos pačios versmės, iš tos garbingos praeities, iš to dvasinio paveldėjimo, kurį amžiais lietuvių kartų kartos krovė, kuris įgalino mus atpažinti save lietuviais esant, iš gimtosios kalbos, iš tautos sąmonės gelmėse slypinčių mūsų tautinės kultūros savitumų. Tie savitumai slypi tautos žodinėj kultūroj, smūtkeliuose, audinių ritiniuose, jų raštuose, dainų melodijose, pasakose, padavimuose, šokių simboliuose, ratelių žaidimuose, judesių ritmuose ir daugybėje kitokių tautinę sielą atskleidžiančių išraiškų. Folkloras? Taip! Folkloras, bet tas folkloras ir sudaro žymiausią lietuvybės bruožą, kiek jis išreiškia tautos dvasinį tęstinumą, kiek jis atspindi tautos kultūros laipsnį.

Žinoma, taip siaurai negalima apibūdinti lietuvybės. Ji reiškiasi vis naujais būdais ir formomis, nėra amžiams užfiksuota abstrakti sąvoka. Jos negalima apriboti bei aptarti vien kalba, literatūra ar savitomis meno išraiškomis. Lietuvybė kuriasi kasdien, kur lietuviai drauge gyvena, svetur ir krašte. Didieji Vasario 16 minėjimai irgi yra tam tikra lietuvybės išreiškimo forma. Jie skiriami ne vien priminti Vasario 16 akto reikšmei ir valstybės atkūrimui, bet ir nepriklausomybės praradimui. Tie minėjimai yra kartu ir politinis aktas, kuris gaivina ir ugdo mūsų patriotizmą, skatina ryžtą kovoti, kuris glaudina mus tarpusavy, suartina su kitais pasaulio lietuviais. Per spaudą susipažįstam su kitų bendruomenių panašiais minėjimais ir pajuntam, kad visų širdys gyvena tuo pačiu liūdesiu, džiaugiasi tuo pačiu džiaugsmu, puoselėja tas pačias viltis. Kiekvienas didžios PLB vienetas, paskira bendruomenėlė, kad ir kaip maža, pasijunta stipresnė, įrėminta į didžiulę lietuvių organizaciją.

Tie minėjimai skiriami ir nuveiktų darbų apžvalgai, lietuviškam ryžtui sustiprinti, naujom perspektyvom atskleisti. Mažytė Prancūzijos Lietuvių Bendruomenė stengiasi neatsilikti nuo kitų. Ir šiemet, kaip paprastai, kiek jos kuklios jėgos leidžia, minėjimo programa buvo gana turtinga. Po iškilmingų pamaldų — minėjimo aktas. Tirštai prisikimšusioj salėj — daug garbės svečių ir nemažai iš Prancūzijos įvairių kampų atvykusių tautiečių, o taip pat kaimynų latvių ir estų atstovai. Po valdybos pirmininko kun. J. Petrošiaus įvadinio žodžio ir sveikinimų, žodį tarė dipl. šefas S. Lozoraitis. Ministeris apibūdino tarptautinę padėtį ir ateities perspektyvas. Jo žodis, kaip dera, daugiau buvo taikomas svečiams prancūzams. Salėje buvo nemažai garbingų svečių prancūzų, Lietuvos d r a u g ų. Pažymėtina politinio turinio t u r t i n g a ambasadoriaus De la Tournelle kalba. Jis kadaise buvo Prancūzijos pasiuntinybės patarėju Lietuvoje. Gilų įspūdį padarė prof. G. Matoré kalba. Jis paskaitė žiupsnį šiurpių atsiminimų iš kalėjimo, kur jį buvo pasodinę Lietuvą užėmę bolševikai. Po prakalbų sekė gražus tautinės kultūros posmas: A. Martinkaitės vadovaujama tautinių šokių jaunimo grupė pademonstravo savo meną, itin gražiai pašokusi kelis tautinius šokius.

Kaip ir visur, taip ir Prancūzijoje minėjimas turi tą pačią reikšmę: **į pasaulinę sąžinę beldimasis nepalieka be atgarsio.** Savo bylą pasauliui garsindami, susilaukiam ne vien užuojautos ir mūsų padėties supratimo, bet ir matome kovon už mūsų bylą įsijungiant žymius, vis gausesnius politikus, kartais vieną kitą valstybės vyrą, visuomenininkus, rašytojus, sociologus, istorikus, įvairias tarptautines institucijas. Taigi, ir Prancūzijos Bendruomenės darbeliai gal maži, bet bendroj darbų jungty jie naudingi ir šį tą sveria.

Tenka apgailestauti tik vienas nejaukus reiškinys. Keli asmenys, kurių vienas ar kitas praeityje buvo bendruomenei pasitarnavę, dabar iš bendruomeninio darbo išsijungė ir nebesilanko į tautinių švenčių minėjimus ar pobūvius. Juos tenka nurašyti į Bendruomenės pasyvą su viltimi, kad apsigalvoję ir vėl grįš į bendrą darbą. **J. L.**

PRANEŠIMAS IŠ MONTEVIDEO

Išlaisvinti tik du pagrobtieji

Urugvajaus miesto partizanų, vadinamų tupamarų, ir braziliečio diplomato Dias Gomide vardai vėl užėmė ne tik P. Amerikos, bet ir pasaulinės spaudos puslapių ryškiąsias antraštes, radijo bei televizijos pranešimų pirmaeiles programas.

Mėnesiai tamsoje

Aloysio Dias Gomide, ėjęs Brazilijos konsulo pareigas Montevideo mieste, tupamarų prieš septynis mėnesius pagrobtas, iš "liaudies kalėjimo" po ilgų pastangų buvo išlaisvintas, tiksliau — išpirktas. Per tą visą laiką nė minutės nematęs saulės šviesos, kažkur akloje požemio celėje, nuolatiniame terore 3—4 partizanų "saugomas" jautėsi tarsi gyvas palaidotas, bet nepametė pasitikėjimo Apvaizdos pagalba ir neprarado nervų. Daugeliui gi, žmogiškai žiūrint, atrodė atvejis jau beviltiškas. Jo kankintojai padarė viską, kad kalinys prarastų laiko ir įvykių nuovoką. Per septynis mėnesius jis buvo griežčiausiai nuo betkokio ryšio su pasauliu atskirtas, nors kartą per neapsižiūrėjimą sargai paliko garsiau veikiantį savo radijo priimtuvą, iš kurio konsulas išgirdo žinią apie pagrobtojo amerikiečio Dan Mitrione nužudymą. Toji naujiena, deja, kaliniui buvo siaubinga. Jis pasidarė išvadą, kad ir jo laukia toks pat likimas ...

Žmonos iniciatyva

Aloysio Dias Gomide yra karjeros diplomatas, 42 metų, šešių vaikų tėvas. Jo žmona Maria Apparecida per ilgus nelaimės mėnesius su nuostabiu ryžtu ir jaudinančiu nuoširdumu Brazilijoje organizavo piniginę rinkliavą kaliniui išpirkti. Per savo tarpininkus tupamarai užsiprašė milijono dolerių. Betkurioj P. Amerikos šaly tokia suma perdidelė ir dėl valiutos suvaržymų privatiems asmenims neįmanoma persiųsti į kitas valstybes. Kita vertus, nei Brazilijos, nei Urugvajaus vyriausybės negalėjo palankiai žiūrėti į tokio pobūdžio rinkliavą. Gavę milžinišką sumą, teroristai visais atžvilgiais sustiprins savo organizacijas ir pasisekimo sugundyti niekad nesiliaus šantažavę savo naujų aukų. Bet visai uždrausti rinkliavą Brazilijos vyriausybė nesiryžo žmoniškumo sumetimais. Kelių mėnesių nepaprastai atkakli konsulo žmonos iniciatyva betgi rado jautraus atgarsio braziliečių širdyse. Aukos, dažniausiai smulkios, nė dolerio nesiekiančios, plaukė iš visų pusių, ypač iš jaunimo ir net vaikų. Tuo būdu buvo surinkta, sakoma, 250.000 dolerių. Po ilgų derybų tupamarai pasitenkinę ir tokia suma, kuri jų atstovui keliais atvejais buvusi įteikta Rio de Janeiro mieste. Bet jie pastatę įvairių grasinančių sąlygų, kurių neišpildant, konsulas Gomide būsiąs persekiojamas miesto partizanų ir Brazilijoje.

Tarp kitų sąlygų buvusi ir ta, kad išlaisvintasis neduotų Urugvajaus policijai konkrečių smulkmenų iš savo dramatiškos odisėjos. Galbūt kaip tik todėl ir išlaisvinimo naktį, ir dar keletą dienų konsulas Gomide stengėsi išvengti susitikimo su reporteriais ir po kelių valandų braziliečių kariniu lėktuvu buvo nuskraidintas į tėvynę.

Tvirtas tikėjimas

Tik pasilsėjęs, patikrintas ligoninėje, pasimatęs su Brazilijos užsienio reikalų ministeriu ir valstybės prezidentu, šalies sostinėje Brasilia išlaisvintasis spaudos konferencijoje atsakė į kaikuriuos laikraštininkų klausimus, kurie turėjo būti prieš tai aprobuoti užs. reikalų ministerijoje. Informacijos atstovai tuojau pastebėjo, kad konsulas buvo dar labai išblyškęs, suliesėjęs, nors geros nuotaikos ir šviesios nuovokos visais jam pateiktais klausimais. Tarp kitko jis pareiškė:

Tiktai tas, kuris be jokios pateisinamoš priežasties buvo brutaliai išplėštas iš savo namų bei savo šeimos akivaizdoje paslaptingai nublokštas į nežmoniškų sąlygų vergiją, gali suprasti džiaugsmą vėl būti tarp savųjų ... Per tą laiką, esant nuolatiniame mirties pavojuje, man teikė jėgų gilus krikščioniškasis tikėjimas, niekad nesusvyravęs, dargi sustiprintas mano žmonos nepalaužiamu tikėjimu, o taip pat pasitikėjimas savo vyriausybės ir tautiečių solidarumu ... Esu kovojantis katalikas. Nerandu žodžių tokiam komunistiniam terorui pasmerkti.

Kas tie pagrobėjai?

Konsulas prisipažino, kad kalinimo metu jam dar kokčiau atrodė visos marksistų tupamarų melagystės, veidmainystė, jų akla propaganda, esą jie vykdą socialinio teisingumo principus ... nekaltų aukų sąskaiton! Jų praktikuojamas smurtas, šantažas, nesiskaitymas su jokiais moraliniais principais ir civilizuoto sugyvenimo dėsniais niekad jiems nelaimės masių populiarumo. Jų vadinamoji revoliucija tegali remtis tik brutalia jėga. Jie kaikada išsitardavę, kad Urugvajuje ir kitur P. Amerikoje vistiek pagrobsią valdžią, nors konsulas tuo netiki. Tupamarai siūlę kaliniui tik marksistinių pasiskaitymų, kurių jis nepriėmė. Kai paprašė Šv. Rašto, jie tik nusikvatojo. Tarp savęs jie vadindavosi pravardėmis, ir nė vienas jų niekad nepasirodė nepaslėpęs veido. Bet iš visko kalinys spėjo, kad jo kankintojai buvo jauni vyrai ir moterys, greičiausiai dargi studentai, kurių teroristinėj organizacijoj esanti dauguma.

Žmona televizijoj

Dias Gomide žmonos vardas reiškia Brazilijoje tautinės šventovės, stebuklais pagarsėjusios Maria Apparecida (Apsireiškusi Marija) vardą. Nekartą Montevideo ir Brazilijos miestų radiofonuose ir televizijos studijose konsulo žmona tais ilgais dramatiškais mėnesiais pasirodydavo, bet daug nekalbėdavo, o tik laikydama rankose Maria Apparecida paveiksliuką graudžiai tardavo: "Pasitikiu Ja ..." Tai iš tikro tikėjimas, kuris pajudina kalnus! Dabar Maria Apparecida de Dias Gomide neabejotinai yra gražiai išgarsėjusi Brazilijoje ir daug toliau, daugelio laikoma jau net savotiška didvyre. Taip, daugiausia jos nuostabiomis pastangomis jos Aloyzas išvaduotas. Paleistas ir Fry. K.

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVĖNAS

Vienos apylinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Ryšininkai

Reikėjo gauti ryšio žmones ir nuo Salako, Kriaunų, Jūžintų, Dusetų, Užpalių, Antalieptės ir kitų vietovių. Ten Lietuvių Frontui nepavyko jų surasti. Jų slapyvardes daugiausia turėjo laisvės kovotojai. Toliau LF labai rūpėjo surasti, kas tas Įpėdinis arba Baltinis, ir net bandyti susisiekti su tuo latviu kapitonu Daugpilyje. Pasvarsčius buvo sutarta, kad reikia per šventes pasiųsti dar vieną labai judrų kariškį, laisvai mokantį latviškai. Taip pat bandyti sušaukti pagal žinomas slapyvardes Antazavėje pasitarimą, iš kiekvieno kaimyninio valsčiaus pakviečiant po 2-3 ryšininkus (tikriau — pasinaudoti iš dalies ats. mjr. Andriūno pasiūlymu ir susirinkti dar savam pasišnekėjimui).

Pas majorą Puodžių

Su mjr. Puodžiumi tuo metu teko kelis kartus susitikti. Jis buvo gavęs tikrai neramių žinių iš savo apylinkės, kur rusų sentikių buvo ištisi kaimai. Tie sentikiai buvo sugrįžę prie savo tikro amato — plėšikavimų ir siaubė Zarasų aps. klėtis bei namus, reikalaudami auksinių žiedų, laikrodukų ir atskirose vietose auksinių pinigų. Jie nesivaržė mušti moterų ir vaikų, dažnai degindavo kojų padus. Mjr. Puodžius buvo gavęs nemažą tokių plėšimų sąrašą ir per šventes ruošėsi važiuoti į savo tėviškę, kad suorganizuotų savo apylinkės vyrų ginkluotą apsaugą. Todėl Antazavės pasitarimus laikė labai svarbiais, nes reikia visiems veikti kartu ir nutvertus plėšikus pirma patiems sunaikinti, nepranešant nė policijai. Kai juos perduoda policijai, tai patenka į vokiečių rankas, o šie juos panaudoja dažnai savo reikalams ir prieš lietuvius. Jo nuomone, reikia įsisteigti ne tik vietos slaptą ginkluotą apsaugą, bet ir karo lauko teismus, nes kitaip nukentėsime visi. Toliau jis manė, kad reikia atsisakyti susiskaldymo; esą vietoje negali būti nei LF, nei laisvės kovotojų, nei nacionalistų: slapta kariuomenė turi būti viena.

Nauja galimybė

1941 m. gruodžio viduryje reikalai pakrypo naujais keliais. Iš mūsų lietuvių batalijonų atvyko atostogų karininku. Su jais susitiko Vilniuje ir LF, ir laisvės kovotojai, ir nacionalistai. Gauti įvairių ginklų net nuo Ilmenio ežero buvo nauja ir gana saugi galimybė. Bet reikėjo rasti Latgaloje patikimų žmonių, pas kuriuos ginklai iš lietuvių batalijono sunkvežimių būtų galima sukrauti, o iš ten pervežti per Dauguvą į Lietuvą. LF žmonės, manau, ir kiti sutarė savo planus, nors tokių laikinų sandėlių negalėjo nė vienas nurodyti. Visdėlto ryšys jau buvo sutartas.

Lietuvių batalijonai, esą į pietus nuo Vitebsko, pristatyti ginklų mums negalėjo, nes neturėjo jokio ryšio arčiau Lietuvos, t.y. jų tiekimo sunkvežimiai tejudėjo tik toli Gudijoje.

Kovotojų susitikimai

Tuo pačiu metu, t.y. prieš šventes, į Vilnių nuo Zarasų, Rokiškio, Utenos ir kitų vietų ėmė atvykti vis daugiau žmonių. Vieni atveždavo maisto, kiti atvykdavo ko nors juodojoje rinkoje nusipirkti, nes ėmė atsirasti laisvo pinigo, o būtinų prekių vis labiau ir labiau trūko. Pradėjo atvažiuoti daugiau ir LAF vyrų, buvusių ryšininkų. Jie ėmė patys jieškoti ryšio. Vieni tu vyrų užeidavo pas mjr. Puodžių, o rokiškėnai ėmė lankytis pas savo krašto teisininką, tuomet jau teisėją A. Kairelį (jis emigravo į Prancūziją, o paskui į Argentiną ir ten mirė). Nevienas pasisakydavo buvęs LAF ryšininku, kartais atsimindavo buvusių kovos draugų slapyvardes. A. Kairelis tada nepriklausė LF, bet turėjo artimų draugų laisvės kovotojų tarpe, o vėliau susirišo su Lietuvos Laisvės A r m i j a. Kartais nuo Kairelio užsukdavo vienas kitas ir pas LF žmones, taip pat rokiškėnus.

Vyrai nuo Degučių ir Antalieptės užeidavo pas Vytautą Pajaujį, kuris buvo vedęs nuo Degučių Miškinytę, mjr. Puodžiaus giminaitę. Pas V. Pajaujį atvažiavo kartą nuo Degučių ūkininkas J o n a s — vienas iš 1940-41 m. ginklu gabenimo dalyvių. Jis pasakė V. Pajaujui savo dalį vyrų. Pagal tai ir mjr. Puodžius su savo vyrais atsekė slaptą kelią tarp Salako ir Panevėžio. V. Pajaujis po karo emigravo į JAV ir mirė Worcester, Mass., o tas ūkininkas J o n a s Burnolis ar Brunotas mirė JAV.

Žinių centras Kaune

Prieš Kalėdas dar daugiau žmonių lankėsi nuo Rokiškio ir Zarasų Kaune, nes susisiekimas čia buvo patogesnis. Tuo metų "Į LAISVĘ" redakcijoje dirbo ir LF priklausęs Jonas Virbickas (mirė apie 1946 m. Lietuvoje). Atvykę vyrai, anksčiau priklausę LAF, visados užsukdavo į šią redakciją. J. Virbickas jau buvo su nevienu anksčiau susipažinęs. Jis atvykusius plačiau informuodavo a p i e dabartinę Lietuvos padėtį, o tie jam atvirai papasakodavo savo apylinkės reikalus. J. Virbickas atsekė kas yra tas Įpėdinis-Baltinis, nors pradžioj dar nebuvo tikras. Reikėjo surasti žmogų, kuris patikrintų, susitiktų su tuo paslaptinguoju, mokslus baigusiu Latvijoje žmogumi ir išsiaiškintų. Vėliau aiškėjo, kad tai gali būti vienas iš ypatingai gerai pridengtų Lietuvos gen. plk. Dulksnio vyrų šiame krašte. Todėl ir reikėjo surasti ką nors bent šiek tiek pažįstantį tuos vyrus ir galinti su juo kalbėtis. Tas pats J. Virbickas užgriebė ir šiek tiek slaptų ginklų vežėjų, kurie dirbo 1940-41 m. žiemą Zarasų, Rokiškio ir Utenos aps., taip pat vyrų iš kitų šiaurinės Lietuvos kampų. Iš šio redaktoriaus gautos žinios Vilniaus LF buvo labai naudingos. Be to, Vilnius tuo būdu sužinojo ir naujai sutartas slapyvardes. Visa tai atgabeno prof. Ignas Malinauskas, dirbęs Vilniuje, bet skaitęs paskaitų ir Kauno V.D. universitete.

Ūkininkas gabeno ginklus

Prieš pat išvažiuojant atostogų, į Vilnių atvažiavo iš Daugpilio vienas stambus latvių spekuliantas. Greit suodėm, kad tai tas pats jau minėtas kapitonas. Pasirodė kad jis buvo pažįstamas mjr. Puodžiui ir dar vienam kitam karininkui. Ką su juo sutarė mjr. Puodžius, nežinau, nors vėliau jau JAV-se sužinojau, kad tas ūkininkas Jonas nuo Degučių buvo pagrindins ginklų pirkėjas ir vežėjas. Ginklus jis paimdavo iš T a b o r o apylinkių ir perduodavo Daugailių skirstymo vietai. Ginklus jie pirkdavo už visokias vertybes, o daskui grynai už p a s k e r s t a s kiaules. Jis man 1964 m. Detroite papasakojo, kad per savo rankas praleido per 1000 šautuvų, kelias dešimtis rusiškų kulkosvaidžių, šiek tiek minosvaidžių. Nuo 1942 m. pavasario ginklus pirkinėjo Lietuvos Laisvės Armijai, bet ne laisvės kovotojams. Su LF jis neturėjo ryšio, nors vieną kitą jis pažinojo.

(Bus daugiau)

RYAN & ODETTE
LAIDOTUVIŲ NAMAI
Telefonas LE 2-5965
1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO
• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •
• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •
Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos ir Board of Education. Baige šią mokyklą gauna pigesne autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

PADĖKA

1971 m. vasario 11 d. Detroite mirė

A.A. Kazimieras Jurkūnas.

Nuoširdžiai dėkojame Detroito Šv. Petro par. klebonui kun. Viktorui Krikščiūnevičiui, Toronto Šv. Jono par. klebonui kun. P. Ažubaliui už palydėjimą į amžino poilsio vietą ir kunigams, atlaikiusiems šv. Mišias.

Nuoširdžiausias ačiū p-lei Marijai Vilčiauskaitei už giedojimą šv. Mišių metu. Taip pat dėkojame visiems, užprašiusiems šv. Mišias, lankiusiems velionį koplyčioje Detroite, atsiuntusiems gėles, dalyvavusiems gedulingose pamaldose, nešusiems karstą, palydėjusiems į kapus, pareiškusiems užuojautas žodžiu ar raštu.

Ypatinga padėka p.p. J. K. Priščepionkoms ir p.p. A. R. Ulboms už rūpinimąsi velionies pervežimu ir laidotuvėmis Toronte bei suruošusiems priėmimą po laidotuvių savo namuose.

Nuliūdę: žmona Jadvyga (Detroite)
duktė Irena su šeima (Otavoje)
brolis Juozas (New Britain)
sesuo Marija (Lietuvoje)

A ✝ A

Kazimiero Stanaičio

penkerių metų mirties sukaktis

Šių metų kovo 22 d. sueina penkeri metai, kai negailestinga mirtis pasiėmė iš mūsų tarpo mums brangų, mylimą ir nepamirštamą vyrą-tėvą.

Pagerbdami jo mirties sukaktį, prašome Augščiausiąjį suteikti jam amžiną ramybę.

Maloniai prašome gimines ir pažįstamus pasimelsti už a.a. Kazimiero vėlę. Mišios už velionį bus atnašaujamos Hamiltono, Ont., Aušros Vartų parapijos šventovėje kovo 21 dieną, 11 valandą ryto.

Nuliūdę: žmona, sūnus ir duktė

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Kapitalas Lietuvai, o procentai mūsų kultūros ugdymui ir lietuvybės išlaikymui! Tai šūkiai, su kuriais išėjo į gyvenimą Lietuvių Fondas. Tie šūkiai buvo ne tik girdimi ir suprantami, bet kartu ir su lietuviška širdimi remiami. Užtat šiandien Kanados Lietuvių Fondo kapitalas yra jau pasiekęs $70,000. Iki $100,000 beliko mažiau nei trečdalis kelio. Normaliai tai galėtų užtrukti apie trejetą metų, bet kartais gali įvykti ir staigmenų. Mat, pritariančių ir norinčių jungtis į Lietuvių Fondo narių šeimą arba padidinti savo turimus įnašus dar yra nemažai. Užtenka tik pagreitinto sprendimo, ir mūsų lūkesčiai gali išsipildyti daug anksčiau.

Kartu su įnašais Lietuvių Fondas yra užsimojęs surinkti visų savo narių nuotraukas. Jeigu ne šiandien, tai kada nors vėliau tos nuotraukos bus gana vertingas ir brangus turtas. Ta kryptimi šiokia tokia pradžia jau padaryta. Fondas turi įsigijęs ir visais atžvilgiais patogų albumą, kuriame kiekvienam nariui yra skiriama vieta ir jos nieaks kitas niekuomet negalės užimti. Blogiausiu atveju jinai gali likti tuščia. Narių nuotraukų klausimas iškils ir su įnašų artėjimu prie $100,000 sumos. Aišku, kad pro tą savo veiklos etapą Lietuvių Fondas negalės praeiti tylomis. Jis turės būt kuo nors ypatingiau atžymėtas. Laiko yra likę nedaug, todėl nuotraukų surinkimo reikalo nereikėtų atidėti tolimai ateičiai. Nuotraukų dydis turėtų būti maždaug toks: 2"x2½". Šalia — nurodyti gimimo datą, kilimo vietą ir, jei galima, paminėti svarbesnius gyvenimo bruožus.

Veikime ir darykime visa, kas įmanoma, tuojau, nes Lietuvių Fondo ugdymas yra mūsų tautinės garbės reikalas.

Vajaus ir įvairiais kitais finansiniais reikalais laiškus ir čekius siųsti iždininkui Pr. Basčiui, 140 Glendale Ave, Toronto 156, Ont.

Skaitymo konkursai mokyklose

1. Šiemet ištisus metus visose Kanados lituanistinėse mokyklose vykdomi lietuviškos spaudos (laikraščių ir žurnalų) skaitymo konkursai. Konkursus laimėjusieji bus apdovanoti. Mokytojai mokinius apie tai yra painformavę, bet gal nevisi tėvai apie tai žino. Reikėtų, kad tėvai paskatintų savo vaikus tuose konkursuose dalyvauti ir jiems padėtų. Jei tėvai rūpinasi savo vaikų lietuvišku auklėjimu, tai čia jų pastangos daug pasitarnautų, nes vaikas, dalyvaudamas konkurse, geriau išmoktų lietuviškai rašyti, skaityti, kalbėti, sužinotų kas jis yra, kur priklauso ir kaip lietuviai išeivijoj gyvena. Būtų gera, kad skaitantieji painformuotų apie šį konkursą ir tuos tėvus, kurie lietuviškų laikraščių neskaito, ir paskatintų juos užprenumeruoti nors kaip dovaną savo vaikui. Tai būtų naudinga ir tėvams, ir visam lietuviškam reikalui.

2. KLB švietimo komisija yra paprašiusi Kanados lituanistinių mokyklų vedėjus pravesti šio turtingo krašto mokinių tarpe piniginę rinkliavą vienintelės laisvajame pasaulyje lietuvių gimnazijos mokinių bendrabučio statybai. Tai bus naudinga ne tik auklėjimo prasme, bet duos progos susidaryti platesnį akiratį apie lietuvius laisvajame pasaulyje, apie lietuvių paramą gimnazijai. Kun. P. A. Bernatonio, OFM Cap., lankymosi metu šiame kontinente aukų vajus parodė, kad kaikur jaunimas jautriai tos gimnazijos reikalą suprato ir gausiai aukojo.

L. TAMOŠAUSKAS,
KLB švietimo komisijos pirmininkas

BRIGHTON KINO TEATRAS
127 Roncesvalles Ave,
Tel. 532-2710
rodo du pilno ilgio filmus
"BALTOSIOS NAKTYS"
Spalvotas, pagal Dostojevskį, su angliškais parašais ir priedo:
"IVANO VAIKYSTĖ"
KOVO 18 — 23
tik 6 dienas.
Trečiadieniais uždaryta.
Kasdien nuo 7 v. v. Šeštad. nuo 5 iki 11 v. v. Sekmad. nuo 3 v. p. p. iki 10.30 v. v.
KOVO 25 — 30 d. d.
DU LENKIŠKI FILMAI.
BALANDŽIO 1 — 6
DU UKRAINIETIŠKI FILMAI
apie T. Ševčenką. Bus pranešta per spaudą ir radiją.

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ".

Atėjo agentas pas mane į namus ir pasiūlė padaryti portretą papiginta kaina. Sakė padarysiąs spalvotą portretą 5x10 dydžio už $5.95. Reguliari jų studijos kaina esanti $14.95. Išrašiau agentui $3 čekį. Jis pažadėjo atsiųsti fotografą rytojaus dieną. Deja, fotografas nepasirodė, bet agentas pranešė telefonu, kad dėl GM streiko Ošavoje studija turinti sunkumų. Be to, jis pažadėjo suplėšyti čekį ir pinigų neimti. Visdėlto jis mano čekį iškeitė ir pinigus paėmė. Kai paskambinau studijos vedėjui, žadėjo reikalą ištirti, bet to nepadarė. Prašau padėti atgauti pinigus.

I. M., Ošava.

Minimos studijos vedėjas niekad nėra kalbėjęs su Jumis. Jis pareiškė, kad agentas, iškeisdamas Jūsų čekį, pasielgė negarbingai. Pažadėjo su juo apie tai pakalbėti. Esą jo bendrovė tokiais metodais nesinaudoja. Apgailestavo įvykį ir grąžino Jums $3.

SLAPTAS RUSO RAŠTAS ROMAI

Jaudinantis sovietų persekiojamo ortodokso A. Levitino-Krasnovo laiškas popiežiui Pauliui VI

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Autoriteto krizė

Dabar paliesime svarbiausią reikalą — rusų Ortodoksų Bendrijos vyskupus. Jei vartotume politinius terminus dvasiniam pasauliui, reiktų pasakyti, kad dabar Bendrija išgyvena vadovybės krizę. Jau gerai žinoma, kad tikinčiųjų akyse neteko autoriteto vyskupai ir net pats patriarchas. Tai rodo visa eilė raštų, gana plačiai pasklidusių. Čia turima galvoje dviejų Maskvos kunigų — Nikolo Ešlimano ir Glebo Jakunino, Kirovo miesto dvylikos tikinčiųjų ir jų vado B. P. Talantovo peticijos, archikunigo Vsevolodo Spillerio laiškai ir pagaliau šių eilučių autoriaus straipsniai.

Vakaruose šie raštai buvo palankiai sutikti, nors atsirado ir kritikos žodžių. Daug kaltinimų teko man už straipsnių aštrų toną. Taip aš gavau straipsnį iš abato Dumont, kuriame jis sutinka su mano faktais, bet nesutinka su mano aštriais žodžiais vyskupams. Emigrantai vyskupai, priklausantys patriarchatui, metropolitas Antanas Bloom ir arkivyskupas Vasilius Krivošinas daro panašius kaltinimus užsienio spaudoje. Kas galima apie tai pasakyti?

Šie garbingi asmenys visai nesupranta rusų gyvenimo sąlygų. Rusijoje mes niekada neturėjome parlamentinių diskusijų. Mūsų diskusijos visuomet būdavo karštos ir aštrios. Tai reiktų laikyti ne grubumu (rusas, nežiūrint išorinio grubumo, yra labai švelnus ir geravalis), bet tiesos meile ir idėjiniu užsidegimu. Dostojevskio žodžiais, ne rusas "graužia idėją, bet idėja graužia jį". Todėl nuoseklios parlamentinės kalbos, lengvi formulavimai, sąmoningi sušvelninimai ar mandagūs pabrėžimai rusui yra organiškai svetimi. Pvz. ar galima įsivaizduoti rusų patriarchą Nikoną vienoje pusėje ir jo priešininką Avakum antroje, kalbantis gražiausiais sakiniais, nusilenkimais bei komplimentais? Ar galima įsivaizduoti Dostojevskį ar Levą Tolstojų, sakančius parlamentines kalbas ir į savo priešininkus besikreipiančius žodžiais "didžiai gerbiamieji ponai" ir t.t.? Parlamentinės manieros buvo pasisavintos sueuropintos rusų inteligentijos tik XX amžiuje, kai jie siuntė savo atstovus į Taurido rūmus. Vyskupai Antanas ir Vasilius yra iš tos inteligentijos. Jie turbūt dar prisimena, kaip mažai rusai domėjosi savo tėvų mandagiu elgesiu.

Polemizuoti aš išmokau iš garsiųjų rusų rašytojų V. G. Belinskio, A. I. Hertzeno, C. E. Saltykovo-Šedrino, F. M. Dostojevskio. Nežiūrint jų plačių pasaulinių pažiūrų, jiems taip pat trūko parlamentinio mandagumo. Tas būdas pasakyti karčią tiesą kam nors dideliam šiame pasaulyje be pagražinimų ar dviprasmiškumų, taip charakteringas rusams, man rodos, yra evangeliškas, nes ir mūsų dieviškasis Išganytojas kalbėjo lygiai tokiu tonu su rašto žinovais, farisiejais ir šventyklos pirkliais. Net ir šventasis Nikalojus, labiausiai rusų garbinamas šventasis, ginčijosi su heretikais toli gražu ne parlamentine forma. Bendrijos tėvai nemėgo pasaldinimų, o naudojo stiprų, vyrišką stilių. Tai dar nereiškia, kad mes nemylime savo patriarcho ar kitų mūsų Bendrijos vadų.

Aš myliu Jo Šventenybę patriarchą Aleksiejų, kurį pažįstu jau 40 metų, ir tai labiau, negu tie, kurie pataikaudami jį apgauna ir skatina veikti taip, kad jis susikompromituotų tikinčiųjų akyse. Aš neturiu asmeninės neapykantos nė vienam Bendrijos vadų, net ir metropolitui Nikodimui, kurio gabumus aš labai vertinu. Ne mano kaltė, jei patys hierarchai sudaro progų aštriai kritikai. Tegul jie nesudaro tokių progų, ir mes nustosime juos kritikavę.

Visos rodomos išorinės mandagumo formos yra tik tada geros, jeigu nuoširdžios. Lengvo žaidimo sakiniai nėra tinkami pasekėjams To, kuris sakė: "Bet jūsų kalba tebūnie: taip, taip; ne, ne; visa, kas yra virš to, eina iš pikto" (Mato 5, 37). Ir mes sakome "taip, taip", kai matome vyskupus, kaip buvusį popiežių Joną XXIII, atliekančius vyskupiškas pareigas ir visur sekančius mūsų mylimo Mokytojo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus pavyzdžių. Bet sakome "ne, ne", kai jie neatlieka savo pareigų ir nuklysta nuo Kristaus kelio.

Aš čia nenagrinėsiu dabar iškilusio ginčo rusų Ortodoksų Bendrijoje, nes jo esmė yra gerai žinoma ir nusakyta augščiau minėtuose kunigų ir pasauliečių straipsniuose, kurie nepalieka jokių abejonių.

Jūsų Šventenybe!

Aš kreipiuosi į Jus iš rusų šalies. Esu karštakraujis ir nepratęs daryti kompromisų. Mano gyvenimas buvo sunkus ir kietas. Kartais aš klysdavau, bet visuomet virš visko mylėjau tiesą. Šiame laiške bandžiau atskleisti tiesą Vakarams apie mūsų Bendrijos būklę. Tai ir viskas, ko aš norėjau.

Aš prašau Jūsų maldų ir apaštalinio palaiminimo!

(Parašas) Anatoly Levitin-Krasnov

Adresas: A. E. Levitin,
3 Novokuzminskaja ul. 23
Moscow Zh 377, USSR

SIEKIA OKUPACIJOS PRIPAŽINIMO

Kelios mintys iš Stasio Barzduko kalbos Londone

Vasario 16-osios proga St. Barzdukas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Londone, Ont., pasakė pagrindinę kalbą, kuri žymiai skyrėsi nuo kitų vyresniosios kartos kalbėtojų paskaitų tiek savo stiliumi, tiek ir turiniu. Jis neliaupsino mūsų praeities, bet atviromis akimis žvelgė į šiandieninę realybę. Jis apžvelgė mūsų praeitį ir lietuviškąją veiklą, jas apibūdindamas poeto Putino žodžiais: "Per vargingą lūšnelę mes išėjome į didįjį viešąjį kelią." Jis iškėlė gresiančius pavojus, jų tarpe ir tai, kad **rusai siekia galutinio Lietuvos okupacijos pripažinimo.** Todėl mums tenka budėti, suglausti gretas ir suaktyvinti mūsų pastangas.

Savo kalboje jis iškėlė ir džiuginančias prošvaistes. Esą daugiau nei betkada ligi šiol pasaulis pro atskirų lietuvių tragedijas įdėmiau pažvelgė ir į visos mūsų tautos tragediją, o mūsų jaunimas suteikė vilties mūsų ateičiai savo iniciatyva entuziastingai dalyvaudamas demonstracijose bei aktyviai įsijungdamas į kovą dėl mums priklausančių teisių. Jis ragino ir tamsiose mūsų tautos valandose nenusiminti, nes mūsų tautinis sąmoningumas dabar yra didesnis, negu betkada. Patarė nepasikliauti kitais, bet pirmoje eilėje pasitikėti savimi, prisimenant Basanavičiaus "Aušroje" paskelbtą atsišaukimą: "Juk ir mes esame tokie pat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai, ir norime tokiomis pat teisėmis naudotis." Kalbą baigė ką tik paminėtu atsišaukimu ir savo paraginimu: "Būkime tvirti ir budrūs, ugdykime mūsų veiklai labiausiai reikalingą elementą bei jos gyvybinį pagrindą — tautinį solidarumą. Juk mes visi esame lygūs tos pačios šeimos broliai." Jo kalba buvo su dideliu dėmesiu išklausyta ir gausiais padėkos plojimais palydėta. Tai buvo pirmas jo atsilankymas. **D. E.**

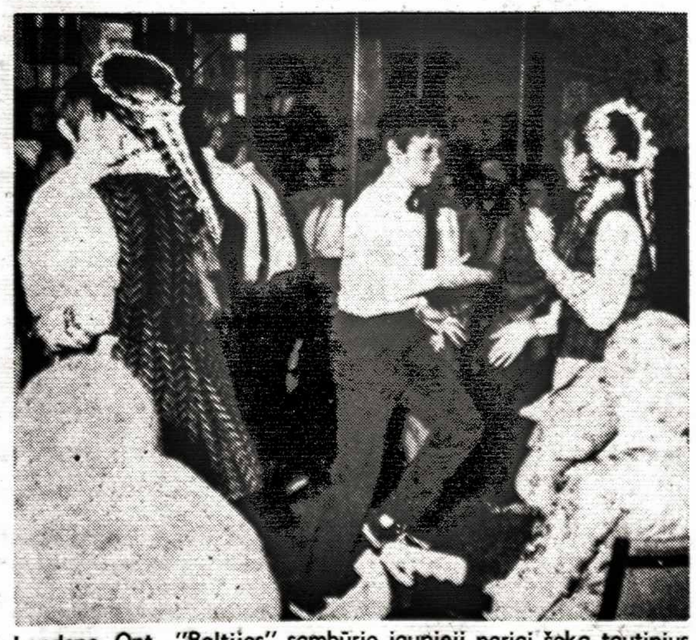

Londono, Ont., "Baltijos" sambūrio jaunieji nariai šoka tautinius šokius ligoniams miesto ligoninėje Nuotr. S. Kero

Urugvajaus lietuviai, padėję vainiką Vasario 16 proga prie laisvės kovotojo gen. Artigas paminklo Montevideo mieste. Dešinėje — užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Entenza ir Lietuvos atstovas A. Grišonas su Ponia

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Jaunieji socialistai - partijos grėsmė

J. KAIRYS

V. Vokietijos socialdemokratų partija turi apie 800.000 narių. Jaunųjų socialistų joje yra apie ketvirtadalį (atskirose vietovėse gali būti ir daugiau). Jie yra už bendradarbiavimą su komunistais bei jų gimininingais junginiais, už sudarymą bendro liaudies fronto su jais ir už įvedimą tokios komunistinės sistemos, kokia yra Jugoslavijoje. Bet visa tai nėra suderinama su dabar veikiančia socialdemokratų partijos programa ir, atrodo, su šios partijos daugumos narių nusiteikimu. Todėl vyksta pasipriešinimas tokiems jaunųjų užsimojimams, kuris gali privesti partiją prie suskilimo į dešiniuosius ir kairiuosius socialdemokratus.

Centras tylėjo

Jau nuo seniau jaunieji socialistai radikalai padarydavo žygių, nesuderinamu su partijos programa, ir išsišokimų, rodžiusiu ju dideli posūkį į kairę. Iki šiol partijos vadovybė viešai nedarė nieko, kas galėtų jos auginiius pakreipti į atitinkamą nuosaikumą. Jos tylą tektų aiškinti baime netekti jaunųjų aktyvios talkos, ypač rinkimų metu. Be to, atrodo, nenorėta, kad apie visa tai plačiau žinotų visuomenė, kurios dauguma yra nusiteikusi prieš visus radikaliuosius — dešiniuosius ir kairiuosius.

Iškilo viešumon

Kad jaunieji socialistai radikalai sudaro rimtą pavojų suskilti socialdemokratų partijai, rodo socialdemokrato Miuncheno miesto vyr. burmistro Vogelio pareiškimas. Tai padarė jis savo atsisakymo proga 1972 m. vėl kandidatuoti į šią pareigavietę. Jis atsisakęs vien dėl partijos kairiųjų radikalų, besirūpininčių ne žmogumi, bet abstrakčia sistema, žinoma, komunistiška. Pasirodo, miesto valdymo bei tvarkymo srityje radikalai reikalavę tokių reformų, kurios prieštarauja socialdemokratų partijos programai. Be to, radikalai darė visokių trukdymų jo, kaip burmistro, pareigose. Ilgą laiką jis grūmėsi su jais, apie tai informavo partijos centrą, bet šis tylėjo. Netekęs kantrybės ir pamatęs didelį pavojų ne vien socialdemokratų partijai, bet ir visai dabartinei koalicijai, jis tai paskelbė viešai ir perspėjo patį kancleį Brandtą, kaip socialdemokratų partijos pirmininką. Pasak Vogelio, partija, kalbanti keliais balsais, negali turėti pasisekimo visuomenėje.

Jaunieji socialistai kaltina Vogelį, kad jis yra fašistas, tvarko miestą autokratiškai ir pan., todėl jam ir partijoje neturėtų būti vietos.

Radikalieji — nepakeliui

Seniau kancleris, kaip socialdemokratų partijos pirmininkas, buvo paneigęs, kad jo vadovaujamoje partijoje vis daugiau įsigali kairieji radikalai. Tik po Vogelio įvykio pasisakė viešai apie partijos atsiribojimą nuo visų radikaliųjų, ne vien nuo kairiųjų; pasisakė už griežtą atsiribojimą nuo komunistų ir jų gimininingų organizacijų, siekiančių įvesti komunizmą V. Vokietijoje. Pagal Brandtą, komunizmas nėra suderinamas su socialdemokratija. Jei kas to nesupranta arba nenori suprasti, esą negali priklausyti jo, Brandto, partijai. Pora dienų vėliau tas pats buvo paskelbta ir socialdemokratų partijos centrinės vadovybės vardu, priduriant, jog socialdemokratai turi vieningai ginti komunistų puolama demokratinę tvarką V. Vokietijoje, priešintis jų revoliucinėms užuomačioms ir pan.

Minėtus Brandto ir socialdemokratų partijos centrinės vadovybės pareiškimus opozicija laiko vien žodžiais. Pagal ją, pirmoje eilėje čia turėtų būti padarytas partijos apsivalymas nuo savo kairiųjų radikalų. Be to, juos sudaro ne vien jaunieji socialistai — yra ir vyresniųjų socialdemokratų, kurie eina kartu su jaunaisiais. Jei partija neapsivalys nuo jų visų, tai pastarieji ir toliau darys savo.

Bandymai išvengti skilimo

Atsisakęs kandidatuoti į burmistrus, Vogelis žada atsiduoti vien partijos reikalams. Jis iškėlė nepasitikėjimo klausimą Miuncheno socialdemokratų partijos vadovybei, kurios daugumą sudaro jaunieji socialistai radikalai. Dėlto turės įvykti nauji rinkimai, kuriuose žada pats kandidatuoti ir paimti į savo rankas vadovavimą. Tuo būdu jis siekia ne tik gelbėti socialdemokratiją iš gresiančio pavojaus suskilti, bet ir konkuruoti su Straussu Bavarijoje.

Kad dėl savo radikalių užsimojimų jaunieji socialistai artina socialdemokratų partiją prie liepto galo, atrodo, daugiau nei tikra. Bet dar nereiškia, kad šaukštai jau po pietų. Atrodo, į Vogelio paskelbtą aliarmą bus atsiliepta ir veiksmais. Pvz. į Miuncheną atvyks pats Brandtas ir kalbės vietos socialdemokratams salėje, galinčioje sutalpinti kelis tūkstančius žmonių. Reikia manyti, kad jis susitiks su žymiaisiais vietiniais kairiaisiais radikalais ir bandys jieškoti būdų, įgalinčių išlyginti esamus skirtumus partijoje. Greičiausiai panašiai bus daroma ir kitur. Be to, su socialdemokratų partijos jaunųjų socialistų radikalų vadais kalbėsis ir valstybės prezidentas, socialdemokratas Heinemannas. Ar tokios ir panašios pastangos duos siekiamų rezultatų, dar neįmanoma pramatyti. Galimas dalykas, kad dešiniesiems bei nuosaikesniems socialdemokratams teks atsitraukti nuo savo prokomunistiškai nusiteikusių bei sukomunistėjusių draugų. Tai reikš partijos skilimą, po kurio seks koalicijos silpnėjimas Bonnoje, o gal net visiškas jos griuvimas.

Maskva ir opozicija

Nors Bonnos sudaryta sutartis su Maskva ir nėra dar ratifikuota, bet pastaroji vistiek kišasi jau į V. Vokietijos vidaus reikalus. Ši kartą ji kritikuoja Vogelį dėl minėto klausimo iškėlimo ir prikiša socialdemokratų partijos vadovybei, esą ji siekia užkirsti kelią socialdemokratams, norintiems bendrauti su komunistais. Šis Maskvos "trigrašis" rodo, kad Kremliui rūpi sukomunistinta V. Vokietija.

Atrodo, V. Vokietijos visuomenėje opozicijos įtaka turės padidėti ne vien tarp mažiau sukairėjusių miuncheniečių, bet ir visoje V. Vokietijoje, nes visą laiką ji viešai pasisako prieš radikaliuosius. Pastarieji nėra populiarūs ir plačiose masėse. Ar opozicijos populiarumas didėja, netrukus parodys rinkimų rezultatai į V. Berlyno senatą ir į dviejų kraštų parlamentus (Landtagus).

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

išlaidoms padengti. Nepavykus egzaminų rašomajam darbui, $500 bus grąžinti, nes tokiu atveju dantų gydytojui neleidžiama tęsti egzaminų, kurie truks apie dvi savaites. Gaila, kad šis potvarkis yra gerokai pavėluotas. Jis būtų buvęs labai naudingas prieš 20 metų Kanadon imigravusiom lietuvėm dantų gydytojom, kurių tik maža dalis šiandien verčiasi šia profesija. Jos šią teisę gavo po papildomų studijų Kanados universitetuose.

Kanados darbo ministerija šią vasarą parūpins darbo Europoje 3.200 kanadiečių studentų pagal tarptautinę keitimosi studentais programą. Iš Europos vasaros darbams Kanadoje atvyks 2.500 studentų Kanadiečiams darbo parūpins: 1.500 studentų — V. Vokietija, 700 — Prancūzija, 500 — Belgija, 300 — Britanija, 200 — Olandija, visiems kitiems — Austrija, Danija, Suomija, Švedija ir Norvegija. Europon galės vykti universitetų, kolegijų ir technikos institutų studentai, nejaunesni kaip 18 metų, išskyrus Belgiją, kuri sutinka įsileisti tik 21 metų sulaukusius studentus. Norintieji dirbti Europoje studentai turi būti pramokę pasirinkto krašto kalbos, pasiruošę dirbti pramonėje, žemės ūkyje, statybose ar turizmo srityje nuo dviejų iki keturių mėnesių. Suinteresuotieji raginami iki kovo 31 d. kreiptis į betkurią Kanados darbo įstaigą — Canada Manpower Centre savo gyvenamoje vietovėje. Papigintą kelionę Europon ir draudą jiems parūpins studentų organizacijos: Halifakse ir Toronte — Association of Student Councils, Montrealyje ir Kvebeko mieste — Tourbec Inc., Vankuveryje — Western Student Services Society. Šiuo projektu turėtų susidomėti ir lietuviai studentai, kuriems galbūt vienintelė kliūtis yra užsienio kraštų kalbos. Spaudos pranešimuose nereikalaujama tobulo kalbos mokėjimo: "must have some knowledge of the host country's language". Taigi, durys, atrodo, yra atviros tiems studentams, kurie įstengs susikalbėti pasirinkto krašto kalba be pirštų pagalbos ar bent jau suprasti darbdavių įsakymus.

Paul Rose Montrealy pagaliau buvo rastas kaltu ir nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Už teismo įžeidimą gavo 1 mėnesį kalėjimo. Jo teismas, gana triukšmingas, truko 7 savaites, buvo įvairiais būdais trukdomas paties teisiamojo. Jis nesutiko netgi įgalioti advokato ir gynėsi pats. Dabar sutiko, kad jo draugas adv. R. Lemieux apeliuotų teismo sprendimą. Savo teroristine veikla jis didžiuojasi.

Vasario 16 minėjime Klevelande dalyvavo ir JAV kongreso narys Wayne L. Hays, vadovavęs S. Kudirkos bylos apklausinėjimui Vašingtone (viduryje). Iš kairės: J. Giraitis, K. Žiedonis, I. Bublienė, svečias, A. Pautienis, E. Ievinš, A. Jonaitis Nuotr. V. Bacevičiaus

Admirolas, Kudirka, demonstrantai

Kalifornijos lietuviai demonstravo prieš JAV pakrančių sargybos komendantą admirolą C. R. Bender

ALGIRDAS GUSTAITIS

Los Angeles lietuviai gavę žinią, kad į Los Angeles atvyksta JAV pakrančių apsaugos komendantas admirolas C. R. Bender, nutarė vėl priminti Simo Kudirkos tragediją. Visą naštą vėl pasiėmė Uogintas Kubilius, pasikvietęs nemažai jaunimo ir vyresniųjų talkon. Per porą dienų surašyti plakatams šūkiai, atspausdinti atsišaukimai, pranešta radijo, televizijos stotims, laikraščiams, suorganizuoti demonstrantai. Ir vėl nemažai besimokančio jaunimo nėjo į pamokas, dirbančiųjų dalis — į darbą.

1971 m. vasario 25 d. rytą nuo 11 v. prie Hiltono viešbučio Los Angeles centre pradėjo vaikščioti lietuviai su plakatais: USSR—The World is Watching, Free Lithuania, Baltic People Want Human Richts, USSR—Let Our People Go, Soviet Union — A Prison of Nations, Soviets Persecute Lithuanians ir t. t.

Admirolo laiškas

JAV pakrančių sargybos viršininkas admirolas C. R. Bender 1970 m. gruodžio 14 d. laiške man rašė:

The President has requested that I reply to your inquiry of 24 November 1970, concerning the Lithuanian defector on board of Coast Guard Vigilant.

I have convened a formal Board of Investigation to inquire into the circumstances surrounding this matter. I expect a report from the Board in very near future.

I am gravely concerned over this incident and assure you that it has, and will continue to have, my closest attention.

Sincerely,

(parašas) C. R. Bender
Admiral, U. S. Coast Guard
Commandant

Į Los Angeles jis buvo pakviestas duoti pranešimą World Affairs Council vadovybės ir iš anksto buvo žinoma, kad bus klausiamas ir apie Simą Kudirką.

Sujudimas mieste

1971 m. vasario 25 d. Los Angeles mieste įvykiai taip klostėsi. 10 v. ryto visoms amerikiečių žinių agentūroms, radijui, televizijai, spaudai perduota lietuvių gauta žinia, kad Simas Kudirka yra miręs kankinio mirtimi, nes rusų buvo sunkiai sumuštas ant JAV laivo "Vigilant" 1970 m. lapkričio 23 d. AP agentūra bene pirmoji iš Maskvos paskelbė, kad, rusų žiniomis, Simas Kudirka esąs sveikas ir gyvena naujame bute Klaipėdoje. Jau 10 v. 15 min. ryto AP skambino vienai lietuvių institucijai Los Angeles mieste, teiraudamasi, ar toji žinia apie Kudirkos mirtį yra tikra bei iš kur ją lietuviai gavo. Jiems atsakyta, kad ją gavo iš Vilniaus, okupuotos Lietuvos sostinės.

10.30 v. r. į jaunimo organizacinę būstinę skambina NBC televizijos 4-to kanalo redaktorius, norėdamas daugiau žinių. 10.40 v. r. NBC 4-to kanalo reporterė Linda Home pasikalba su Uogintu Kubilium ir gauna reikalingų informacijų apie Kudirką ir lietuvių demonstracijas. Tai padėjo iškelti klausimą per spaudos konferenciją su admirolu Bender.

11 v. r. apie 30 lietuvių pradeda piketuoti prie Hilton viešbučio pagrindinių durų. Prie įėjimo stovi pakrančių sargybos karininkai, laukią atvykstančio admirolo Bender. Atvykęs admirolas skubiai pasuko pro šonines duris, nes pamatė piketuojančius lietuvius su plakatais.

11.25 v. r. televizijos stotys — 9, 5, 7 (ABC) filmuoja ir daro pasikalbėjimus. Net "Los Angeles Times" fotografavo ir aprašė demonstracijas. Kitos televizijos stotys, kaip niekad iki šiol, laukia eilėje, kad galėtų filmuoti, pasikalbėti su demonstruojančiais lietuviais. 11.40 v. r. televizijos stotys 4, 11, 13 filmuoja, kalbasi su lietuviais. "Herald-Examiner" interview. 11.50 v. r. prie demonstruojančių lietuvių jau gali prieiti reporteriai amerikiečiai radijo stočių — KRLA, KHJ, KTLA, nes iki šiol vieta prie Hilton buvo užimta televizijos stočių ir tarpuose įsibrovusių spaudos korespondentų. 12 v. Hiltono viešbutyje kalba admir. Bender, apgailestaudamas nelaimę su Simu Kudirka. Paklaustas, ar žino, kad vietos lietuvių žiniomis, Simas Kudirka yra miręs, admirolas atsakė nežinąs.

Kalifornijos lietuviams pakėlus triukšmą, AP žinių agentūra užklausė savo skyrių Maskvoje, iš kur jie gavo žinią, kad Simas Kudirka gyvas ir gyvena naujam bute Klaipėdoje? Esą JAV-ių lietuviai skelbia, kad jis miręs nuo rusų gautų mušimų, o jo žmona ištremta į Sibirą. Prašo žinias patikrinti.

(Nukelta į 7-tą)

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

Finansinių ir komercinių reikalų departamentas
PERKANT NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ

Pirkimas namų ar nuosavybės yra vienas svarbiausių gyvenime finansinių apsisprendimų. Kadangi tai yra svarbus dalykas, spręsti reikia kruopščiausiai viską ištyrus.

Norėdama jums padėti, Ontario finansinių ir komercinių reikalų nekilnojamo turto sekcija, kuri išduoda leidimus visiems Ontario provincijos nekilnojamo turto pardavimo įstaigų savininkams ir pardavėjams, siūlo štai kuo vadovautis:

PERKANT NAMĄ

- **Pilnai apskaičiuoti piniginį įsipareigojimą, įskaitant pradines išlaidas, — kaip įmokėjimą, hipotekos gavimą, nuosavybės draudimą, teisinius mokesčius, nuosavybės mokesčius ir persikėlimo išlaidas. Taip pat reikia turėti galvoje ir ateities išlaidas, kaip pagrindinius mokėjimus, hipotekų palūkanas, draudą, nuosavybių mokesčius, vietos pagerinimo ir išlaikymo išlaidas. Apskaičiuoti nuotolį į darbovietę ir kiek kainuotų kelionės išlaidos.**
- **Užsitikrinti, kad ir kiekviena svarbi smulkmena, turinti ką nors bendro su perkamąja nuosavybe, būtų įrašyta pirkimo akte. Asmeniškai apžiūrėti perkamą namą bei jo aplinką, ir tai gana smulkmeniškai. Patartina pasikviesti profesionalą įkainotoją perkamosios nuosavybės įvertinimui. Apžiūrėti jo poziciją ryšium su kitais namais ir su komercinio ar pramoninio planavimo galimybe. Patikrinti kaimynystę, mokyklas, apsipirkimą, transportaciją. Užeiti į vietos savivaldybės įstaigą ir sužinoti, ar galėsi nuomoti kambarius bei atidaryti verslą savo namuose. Pasiteirauti apie ateities planus bei jų vykdymą toje srityje.**
- **Nedaryti pasiūlymo raštu ir jo nepasirašyti nepasitarus su savo advokatu ir neištyrus bent minėtų sąlygų.**
- **Įteikus raštinį pasiūlymą, jūsų advokatas turi gerai patikrinti, kad pirkinys būtų laisvas nuo betkokių įsipareigojimų (nesumokėtų nuosavybės mokesčių, arešto, hipotekos ar kitų jieškinių).**
- **Nėra patartina pirkėjui ir pardavėjui samdyti tą patį advokatą.**

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ

Jei planuojate pirkti "pajamų nuosavybę" — dvibutį, mažą apartamentinį pastatą, krautuvės pastatą — ar tai planuotumėte juose gyventi, ar ne — vadovaukitės tomis pačiomis taisyklėmis. Be to, gaukite pajamų ir išlaidų apyskaitą.

NUOSAVYBĖ UŽ ONTARIO RIBŲ

Ontario nekilnojamo turto pardavimo rinka turi daug pardavėjų, siūlančių pirkti žemes už Ontario provincijos ribų. Kaikurie gana veikliai propaguoja žemės sklypų bei gyvenviečių pardavimo akciją per laikraščių skelbimus bei atitinkamas vaišes.

Tokie pardavėjai, prieš pradėdami veiklą Ontario provincijoje, privalo, pagal provincinį įstatymą, pateikti nuosavybių prospektus Real Estate and Business Brokers registratoriui ir iš jo gauti priėmimo pažymėjimą.

Pardavėjas yra taipgi įpareigotas, kai parduoda žemę, pristatyti prospekto kopiją kiekvienam Ontario galimam pirkėjui. Reikia perskaityti šį prospektą prieš pasirašant pirkimo sutartį.

Vyriausybės pareiga nėra pritarti ar pripažinti žemę kaip investaciją, o tik reikalauti atskleisti faktus pirkėjui, norinčiam pirkti nuosavybę, kad jis galėtų apsispręsti — pirkti ar nepirkti šitą ar kitą nuosavybę.

Prieš perkant už Ontario provincijos ribų nuosavybę ar gyvenvietę, patikrinti Registrar's įstaigoje, 555 Yonge Street, Toronto, ar pardavėjas yra registruotas. Svarbiausia gauti prospektą iš pardavėjo ar pardavimo agento.

Reikia perskaityti prospektą atidžiai ir, prieš pasirašant betkokią pirkimo sutartį, pasitarti su savo advokatu.

THE HON. WILLIAM G. DAVIS
PRIME MINISTER OF ONTARIO

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PUSE BURNOS

Kovo 3 d. įvykusiame vilniškės kompartijos XVI suvažiavime ataskaitinį pranešimą padarė I sekr. A. Sniečkus. "Tiesos" kovo 4 d. laidoj paskelbtame pranešime yra ir mums įdomių vietų. A. Šniečkus pvz. puse burnos prisipažįsta, kad sovietų okup. Lietuvoje vis dar yra laisvės siekiančių žmonių: "Buržuaziniai ideologai dabar veikia rafinuočiau, savo antitarybiškumą pridengdami tariamu rūpinimusi tarybinių žmonių likimu. Jie deda viltis į vis dar esamus nacionalistinių elementų likučius ir labiausiai atsilikusius gyventojų sluoksnius, kartais net skatindami juos daryti valstybinius nusikaltimus. Pastaruoju metu pasitaikė faktų, kai politiškai ir morališkai pakrikę, visų pirma kriminaliniai elementai, išdavė Tėvynę arba mėgino padaryti panašius nusikaltimus. Gėdingą vaidmenį suvaidino čia lietuviškosios reakcinės emigracijos vadeivos, stoję ginti nusikaltėlių, pavaizduodami juos didvyriais kovoje prieš komunizmą..." Netenka abejoti, jog šias eilutes A. Sniečkus skyrė P. A. Brazinskams, S. Kudirkai ir V. G. Simokaičiams, nors pavardžių neminėjo. Kompartijos spauda krašto gyventojus yra supažindinusi tik su P. A. Brazinsku pabėgimu Turkijon. Kiti du atvejai lig šiol tebelaikomi slaptyje. A. Sniečkui taipgi užkliūva lietuvio ryšys su praeitimi: "Vis dėlto kai kai kuriuose laikraščiuose ir žurnaluose dar pasitaiko vienokių ar kitokių klaidų ir nerūpestingo redagavimo faktų. Kai kuriuose leidiniuose kartais per daug susižavima praeitimi ir nepakankamai skiriama dėmesio dabarčiai..." A. Sniečkaus kritikos susilaukė ir pastaruoju metu labai suaktyvėję kraštotyrininkai: "Reikia rimtai įsigilinti į vis platėjantį kraštotyrininkų veiklos barą, įvertinti jų nuveiktą darbą. Čia taip pat reikia vadovautis aiškiais politiniais kriterijais, griežtai laikytis marksistinės - leninės metodologijos..."

UŽGAVĖNIŲ KARNAVALAS

Platelių gyventojai vis dar rengia tradicinį Užgavėnių karnavalą, tik dabar jis oficialiai vadinamas žiemos išlydėjimu, kurį skelbia šūkis: "Žeima, bėk ėš keima!" Iš Žemaitijos ir net Vilniaus miesto suplaukusius šventės dalyvius linksmino Palangos Juzė, raitas Platelių grafas Šuazelis, Lašininis, Kanapinis, Morė, juodas velnias su tranzistoriniu radijo aparatu, laimę buriančios čigonės. A. Bumblauskas "Valstiečių Laikraščio" vasario 27 d. laidoj pasakoja: "Pasirodė, kad šiuolaikinis velnias moka ir motociklą vairuoti. Pasisodinęs mešką ant užpakalinės sėdynės, miestelio gatvėse jis ilgai demonstravo pragarišką greitį... Pagal seną tradiciją persirengėliai mėgsta krėsti pokštus. Greit pasklido šnekos, kad iš parduotuvių dingo dešra, kad iš paliktų motociklų velniukai benziną išleido... Bet moka persirengėliai ir gera daryti. Štai kita meška su meškiuku rogėse atvilko alaus statinę ir užgavėnių blynų pilną dubenį..." Šventė baigta prie Platelių ežero, kur ant laužo buvo sudegintas Morė, "ėš keima išprašyta žeima". Čia visi turėjo progą pasivažinėti rogėmis, paragauti blynų ir šašlikų, pasimušti sniego gniūžtėmis.

GRĮŽO J. Č. NORVAIŠOS

Geriausioji Lietuvos šokėjų pora — kauniečiai gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišos grįžo iš varžybų V. Vokietijoje. Miunchene jie ketvirtą kartą bandė laimėti Europos taurę pramoginiuose šokiuose, bet turėjo tenkintis VI-VII vieta, kai tuo tarpu pernai buvo išsikovoję tik IX vietą, o pirmąjį kartą šiose varžybose — XII vietą. Alpių taurės varžybose Garmisch-Partenkirchene J. Č. Norvaišos teko VI vieta. Abiejose varžybose dalyvavo 12 šokėjų porų iš 14-kos valstybių. Jūratė ir Česlovas Norvaišos jose buvo sutikti kaip Sovietų Sąjungos atstovai.

NAUJAS FILMAS

Rež. Linas Lazėnas jau užbaigė naują dokumentinį filmą "... Kai mūzos nenutilo", kuriame bus įamžinti už paslaugas kompartijai II D. karo metais nusipelnę rašytojai J. Baltušis, A. Gricius, K. Korsakas, E. Mieželaitis, V. Reimeris, A. Venclova ir į rašytojus pretenduojąs J. Paleckis. Nuotraukomis ir atsiminimais pristatoma S. Nėris, L. Gira, J. Šimkus, V. Mozūriūnas ir kt. Pasak J. Levicko "Literatūroje ir Mene", filmo uždavinys — "parodyti, kaip liaudį mobilizavo ir įkvėpė rašytojų žodis". Iš tikrųjų šis filmas bus atpildas tiems, kurie sunkiais vokiečių okupacijos metais nuėjo tarnauti Maskvai ir sovietiniam komunizmui. Kompozitorių Sąjunga Vilniuje jau pagerbė į filmą nepatekusius šio laikotarpio veteranus — kompoz. J. Klenickį, buvusią operos sol. prof. A. Staškevičiūtę, komisarą gen. mjr. P. Petronį, už Pirčiupio sudeginimą atsakingą partizanų vadą G. Zimaną, Raseinių pogrindinio komjaunimo komiteto sekretorę ir partizanų būrio "Keršytojai" narę G. Stoškevičiūtę-Baumilienę.

VERSTINĖ LITERATŪRA

Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos visuotiniame posėdyje pagrindinį pranešimą apie verstines knygas padarė literatūrinių ryšių komisijos pirm. Justinas Marcinkevičius. Cituojame jo pateiktus duomenis: "Pagrindinį darbą, leidžiant verstinę literatūrą lietuvių kalba, mūsų respublikoje atlieka "Vagos" leidykla. Štai kai kurie skaičiai, vaizdžiai rodantys "Vagos" darbo apimtį per pastaruosius penkerius metus (1966—1970): iš viso išleista 688 verstinės knygos bendru 13.175.000 egzempliorių tiražu. Rusų klasikai ir tarybinei rusų literatūrai tenka 224 knygos (bendras tiražas 4.016.000 egz.), TSRS tautų literatūras mūsų skaitytojams pristato 102 leidiniai (tiražas 1.425.000 egz.); su socialistinių šalių rašytojų kūryba mus supažindina 128 verstinės knygos, išėjusios bendru 2.611.000 egz. tiražu, kitų užsienio šalių arba, kaip mes sakome, kapitalistinių šalių literatūras lietuvių kalba reprezentuoja 234 knygos, išėjusios bendru 5.123.000 egz. tiražu..." Taigi, laisvųjų pasaulio kraštų literatūrai atstovauja daugiau kaip trečdalis visų Lietuvoje išleistų verstinių knygų, tačiau šiame sąraše tikriausiai netrūksta tokių, kurios savo nuotaikomis yra palankios ar bent jau parankios sovietiniam komunizmui. Antroji vieta tenka rusų klasikai ir rusiškai kompartijos propagandai, o trečioji — Sovietų Sąjungon įjungtų tautų ir už jos ribų esančių komunistinių kraštų literatūrai. J. Marcinkevičiaus teigimu, ateityje "Vaga" kasmet išleis maždaug po 130 verstinės literatūros knygų. Lietuvių rašytojų kūriniai verčiami į 32 Sovietų Sąjungoj esančių tautų kalbas ir maždaug 20 užsienio kalbų. J. Marcinkevičius mini anglų, prancūzų, ispanų, italų, japonų, norvegų kalbas, bet nepateikia konkrečių duomenų. Kur ir kada bei kurie lietuviai autoriai į jas buvo išversti, taip ir lieka neaišku.

ŽEMAIČIŲ TAURĖ

Pramoginių šokių konkursai rengiami ne tik Kaune, Vilniuje, bet ir Žemaitijoje. Dėl Žemaitijos taurės Telšiuose varžėsi net 24 šokėjų poros. Taurę ir I vietą laimėjo vilkaviškiečiai P. V. Miliniai, II v. — estai R. Tann ir L. Vaidemann, III v. — palangiškiai A. J. Montvilai.

V. Kst.

ST. CATHARINES, ONT.

NIAGAROS PUSIASALIO ramovėnų visuotinis susirinkimas 1971 m. sausio 24 d. A. B. Svažų bute, kuriame dalyvavo 23 nariai, patvirtino metinio pelno paskirstymą: $100 karo invalidams šelpti, $50 tautinių šokių grupei, $25 šeštad. mokyklai, $20 žurnalui "Karys", $15 žurnalui "Lituanus".

Tų pačių metų laikotarpyje padarytoj rinkliavoj gauta TF $125, įnašas į L. Fondą $100. Iš viso $435.

NAUJOJI VALDYBA pasiskirstė pareigomis: pirm. J. Alonderis, sekr. Z. Jakubonis, ižd. J. Kavolėlis, ligonių lank. A. Zosanas, parengimų vadovas J. Vyšniauskas. Revizijos komisija: A. Šukys, A. Šetikas ir K. Galdikas.

DAUG KAM NEAIŠKU, kaip vyksta vadinamasis "kalakutų šaudymas". Ramovėnams tai jau tradicija virtęs sportinis šaudymas, kuris rengiamas kiekvienais metais prieš Kalėdų šventę V. Bieliūno ūkyje. Jame gali dalyvauti kiekvienas sportinio šaudymo mėgėjas. Didžiausias šio sporto rėmėjas yra V. Bieliūnas, kuris kiekvienais metais sukrauna didžiausią krūvą malkų. Laužui kūrenantis, būna šilta 20 pėdų spinduliu. Šiame sporte dalyvauja 20—30 asmenų. Sudaromos grupės 5—10 asmenų serijai. Kiekvienas įmokėjęs $1 gauna šovinį. Iš tos serijos geriausiai šaudęs iš medžioklinių arba 22 kal. sportinio šautuvo laimi kalakutą, antį arba piniginę premiją. Šaudoma iš 3-jų padėčių: stačiom, klupščiom ir gulom. Pernai buvo parūpintas šaudymo vadovo 5 galionų termosas su karšta kava ir priedui baronkų. Tai labai tiko sporto dalyviams šaltame ore. Jeigu pasiseka laimėti 28 iš 30 galimų taškų, tai jau garantuotas kalakutas. **Koresp.**

"Kalakutų šaudymas" V. Bieliūnų ūkyje prie St. Catharines, Ont. Viršuje — ruošiamasi šaudyti prie sukrauto laužo; apačioje — šaudoma į 5-10 žiedų taikinius Nuotr. J. V.

Londono, Ont., studenčių kvartetas, dainavęs pobūvyje "Vakaras Vilniuje", Užgavėnių baliuje ir kitur. Iš kairės: Irena Jokubaitytė, Remigija Bliskytė, Liucija Petrašiūnaitė, Vida Petrašiūnaitė

HAMILTON, ONT

MOKYTOJŲ DIENA. Kartą į metus visų Kanados lietuvių šeštadieninių mokyklų mokytojai susirenka aptarti būdų ir prieminių, kaip geriau bei lengviau perduoti mokiniams lituanistinius dalykus. Šiais metais toks suvažiavimas įvyks Hamiltone, Ont., kovo 27, šeštadienį, Jaunimo Centre. Pradžia 9,30 v. r. Į šį suvažiavimą kviečiami visi dirbantieji ar anksčiau dirbę mokytojai, tėvai ir visi, kurie domisi jaunimo švietimu už tėvynės ribų.

Mokyklos vedėjas

SKAUTAI RENGIA tradicinę Kaziuko mugę sekmadienį, kovo 21, Jaunimo Centre. Atidarymas — po 9 v. pamaldų. Bus ne tik visokių rankdarbių, gausi loterija, bet ir skanių valgių — vėdarų, dešrų, virtinėlių, giros, pyragų! Kviečiam visus parapijiečius ateiti, pavalgyti, pasilinksminti.

"Širvintos" tuntas

LIETUVIŲ STUDENTŲ DRAUGIJA ruošia šokius šeštadienį, kovo 20, 8.30 v. v. Gros plačiai žinomas orkestras "The Owl" (moderni muzika). Studentai pakviesti iš Toronto, Londono, Windsoro, Detroito, Čikagos ir Klevelando. Lauksim jaunimo virš 16 m. amžiaus. Šokiai įvyks Wentworth House (kampas Sterling St. ir Forsyth Ave.) McMaster universitete. Įėjimas tik $1. Iki pasimatymo!

McMaster LSD

D. L. K. ALGIRDO šaulių kuopa 1971 m. kovo 6 d. visuotiniame susirinkime išrinko naują valdybą. Buvusį šaulių kuopos pirmininką Povilą Kanopą susirinkimas patvirtino vienbalsiai rankų plojimu naujai kadencijai. Į valdybą išrinkti: K. Deksnys, A. Šukaitis, P. Enskaitis, A. Povilauskas, V. Saulis, Alf. Patamsis, p. Sakalauskas. Į revizijos komisiją pririnktas trečias narys J. Petraitis, o St. Žioba ir St. Senkus patvirtinti rankų plojimu sekančiai kadencijai. Įstojo jauni nariai į šaulių kuopą — K. Deksnys, Sakalauskas ir Blekaitis. **Valdyba**

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS, surengtas ateitininkų, pradėtas 10 v. Mišiomis III. 7 d. Jas atnašavo mons. J. Tadarauskas. Ateitininkų jaunimas dalyvavo organizuotai su vėliava, taip pat ir sendraugiai. 4 v. p. p. Jaunimo Centro salėje įvyko minėjimas. Invokaciją skaitė mons. J. Tadarauskas. Negalėjus atvykti K. Manglicui, paskaitą skaitė stud. Almis Kuolas iš Toronto tema: "Šv. Kazimiero reikšmė moderniame pasaulyje". Štai kelios paskaitos mintys: "Derinimas priešybių praturtina gyvenimą, verčia stiebtis, žengti pirmyn, save papildyti, tobulėti. Be šių įtampų gyvenimas sustingsta ir pasidaro labai paprastas, monotoniškas. Užuot jieškoję suderinimo tarp Dievo ir tautos, mes dažnai pabėgam nuo problemos ir todėl nyksta mūsų minėjimai ir jų tikslai pasidaro neberyškūs. Dr. J. Girnius sako: "Yra konfliktas, bet ne tarp krikščionybės ir lietuvybės, o tarp puskrikščionių ir puslietuvių... Tarp krikščionių, kurie krikščionybę susiaurina, o lietuvybę suabsoliutina. Pilnuose krikščionyse ir lietuviuose konflikto nėra". Kristus, mūsų vertybių skalės viršūnė, yra pagrindas visiems laikams, visoms tautoms, visiems žmonėms, ypač mums krikščionims. Jei pažinsim Kristų, pažinsim ir šv. Kazimierą bei visus kitus šventuosius, pažinsim ir tautinę pareigą", — baigė jaunas paskaitininkas savo neilgą, bet turiningų minčių paskaitą.

Meninėje dalyje pasirodė jaun. ateitininkės, pašokdamos: Šustą, Noriu miego ir Grandinėlę. Paruošė D. Enskaitienė, akordeonu palydėjo E. Stungevičius. I. Vainauskaitė skaitė: "Karalaitis ir daržininkas" iš "Eglutės". Eilėraščius deklamavo: L. Dirsytė — "Šv. Kazimierui" (J. Minelgos), mažasis E. Labuckas — "Tautos globėjas" (St. Ylos) ir R. Lukavičiūtė — "Šv. Kazimierui". Pianinu paskambino: D. Bilevičiūtė "Kur eini, mažiuk", "Tylos balsai" ir D. Pajerskaitė su L. Lukavičiūte — "Vienos valsas". Dūdelėmis gražiai pagrojo "garsusis trio": A. Gudinskas, V. Gedrimas ir L. Ulbinas liaudies dainas: Dylio, Šaltyšius ir Plaukia Nemunėlis (paruošė A. Juozapavičius). Minėjimui vadovavo K. Šeštokas. Baigtas giesme "Marija, Marija". **V.**

WINDSOR, ONT.

DRAMOS MĖGĖJŲ TEATRAS "AUKURAS" kovo 21, sekmadienį, atvyksta iš Hamiltono vaidinti Windsoro — Detroito lietuviams B. Sruogos komedijos "Dobilėlis penkialapis". Šiemet sueina 75 metai nuo autoriaus gimimo. Tą komediją autorius parašė 1944-45 m. būdamas vokiečių konc. stovykloje. Ji neprilygsta autoriaus dramoms, tačiau yra pilna sąmojo. "Aukuro" grupė po tokių veikalų, kaip J. Griniaus "Gulbės giesmė", V. Krėvės "Mindaugo mirtis", nusprendė pereiti į lengvesnį žanrą— komediją. "Dobilėlio penkialapio" premjera įvyko Hamiltone 1970 m. lapkričio 8 d., minint "Aukuro" 20 m. sukaktį. Režisūra — E. Dauguvietytės-Kudabienės, dekoracijos — A. Trumpicko. Aktoriai jau gana patyrę kituose veikaluose. Tikėkimės, kad "Aukuras" linksmai nuteiks Detroito ir Windsoro tautiečius, laukiančius lengvo žanro vaidinimo iš lietuviško gyvenimo. **DaNe**

SUDBURY, ONT.

IŠKILMINGOS METINĖS už a. a. Jono Staškevičiaus, Eliutės Tolvaišienės tėvelio, vėlę buvo suruoštos St. ir E. Tolvaišų namuose. Ten pat buvo atlaikytos šv. Mišios, o po to — priėmimas. Dalyvavo labai daug šeimos draugų. St. Tolvaiša yra buvęs Bendruomenės pirmininku ir ilgą eilę metų aktyviu Bendruomenės ir bažnyčios bei choro nariu drauge su savo žmona.

Tolvaišų šeimoje lietuvybė dar gyva su visomis tautinėmis ir religinėmis tradicijomis. Tolvaišų, Stankų Kručų ir Gurklių jaunimas taip pat dalyvavo ir savo dainomis bei patriotinėmis deklamacijomis visus džiugino. Silvijos Martinkutės dalyvavimas įnešė taip pat labai daug gyvumo. Ji, pasirodo, yra gabi ne tik tautinių šokių organizatorė, mokytoja, bet ir dainų. Vaišių metu suorganizavo tikrą vaikučių chorą. Kadangi ta proga dalyvavo ir veikėjai, buvo aptarti mūsų kultūriniai bei organizaciniai reikalai. Taipgi atšvęstas Silvijos Martinkutės, Petruko Tolvaišų gimtadieniai ir Silvijos mamytės išleistuvės. Sugiedota "Ilgiausių metų" šeimininkams, Silvijai ir Petrukui. Progai pritaikytą žodį tarė kun. Ant. Sabas, A. Kusinskis, J. Kručas, S. Martinkutė ir J. Martinkienė. Padėkos žodį savo ir visos šeimos vardu tarė St. Tolvaiša. **K. A. S.**

Hamiltono Lietuvių Namų Bendrovės

PRANEŠIMAS

Pranešdami apie Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės narių metinį susirinkimą, kviečiame narius jame dalyvauti. Jis šaukiamas 1971 metų balandžio mėn. 3 d., šeštadienį, 3 v. p. p., parapijos salėje, 58 Dundurn St. N.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Narių registracija.
2. Susirinkimo atidarymas.
3. Susirinkimo prezidiumo rinkimas.
4. Mandatų komisijos rinkimas.
4. Praėjusio LN narių visuotinio susirinkimo protokolo priėmimas.
6. Valdomųjų organų pranešimai: a. valdybos pirmininko, b. buhalterio ir reikalų vedėjo, c. kontrolės komisijos.
7. Diskusijos dėl pranešimų.
8. 1970 m. balanso ir apyskaitų bei 1971 m. išlaidų sąmatos tvirtinimas.
9. Auditoriaus tvirtinimas.
10. Valdomųjų organų rinkimai.
11. Klausimai ir sumanymai.
12. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiame Tamstas šiame susirinkime dalyvauti arba įgalioti Jums atstovauti kitą asmenį.

Kilusius neaiškumus ar klausimus prašome pasižymėti ir iškelti juos susirinkime arba skambinti buhalteriui St. Bakšiui telefonu 529-4662.

Hamiltonas, 1971 m. kovo 16 d.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ A. B. VALDYBA

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA

284-288 KING STREET EAST — 528-8468

740 UPPER JAMES STREET — 389-4113

Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:

pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.

Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus ... 5%
šėrus ir sutaupas ... 6½%
už vienų metų terminuotus indėlius ... 7%
ir virš $10.000 - 3 metams 7½%

Duodame:

asmenines paskolas iš ... 10%
nekiln. turto paskolas iš ... 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudа. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2.200.000

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ bendruomenės IV dainų šventės vykdomojo komiteto pasitarimas įvyko vasario 26 d. komiteto būstinėje 6643 S. Maplewood Avenue, Čikagoje, pirmininkaujant dr. G. Balukui. Buvo svarstoma vykd. komiteto biuletenio leidimas, komiteto nuostatai, chorų reikalai, choristų kelionės išlaidos, chorų žinios šventės leidiniui, bilietai ir kiti reikalai, susiję su dainų šventė. Dr. Balukas, vykdomojo komiteto pirm., pasidžiaugė, kad iš visų gaunąs moralinę pagalbą bei pritarimą.

ANTANAS REKLAITIS, JAV ir Kanados lietuvių bendruomenės IV dainų šventės vykd. komiteto vicepirmininkas, sutiko redaguoti to komiteto biuletenį. Jo pirmasis numeris jau yra atspausdintas ir siuntinėjamas vykd. komiteto nariams, komisijų pirmininkams, chorų vedėjams, PLB, JAV, Kanados bei kitų kraštų LB valdyboms ir JAV apygardų valdyboms. Biuletenyje skelbiami svarbesnieji komiteto nutarimai, patvarkymai bei atliekamieji šventei pasirengimai, privalomi bei žinotini visiems šventės organizatoriams.

LIETUVIŲ JAUNIMO INFORMACIJOS CENTRAS šią vasarą organizuoja jaunimo kelionę automobiliais ir autobusais po Š. Amerikos žemyną. Ji bus pradėta Bostone birželio 12 d. ir truks iki rugsėjo pabaigos, apie 80 dienų. Į maršrutą įtraukti miestai: Bostonas, Montrealis, Hamiltonas, Klevelands, Detroitas, Dainavos stovyklavietė, Čikaga (liepos 4-6 d.d., kai ten bus IV dainų šventė), Omaha, Edmontonas Albertoje, Seattle, San Francisco, Los Angeles, Phoenix, San Antonio, New Orleans, Montgomery, Atlanta, Vašingtonas, Baltimorė, Filadelfija ir Niujorkas. Galima kelionę pradėti iš Bostono ar įsijungti ir vėliau numatytuose aplankyti miestuose. Kelionėje bus kalbama tik lietuviškai, rengiamos pramogos lietuvių kolonijose, talkinant LB valdyboms ir Lietuvių Jaunimo Informacijos Centro atstovams. Miestuose nakvynes parūpins lietuvių šeimos, o laukuose teks miegoti palapinėse, patiems gamintis maistą. Kelionės vadovai — Gintaras Karosas iš Bostono ir Vytas Katilius iš Los Angeles. Kartu vyks vienas jaunas gydytojas, automobilių mechanikas, tautinių šokių ir dainų vadovai, kelionės kronikininkas filmuotojas Rimas Žukas iš Los Angeles. Registracijos mokestį — $15 prašoma siųsti ir smulkesnių informacijų teirautis šiuo adresu: Lietuvių Jaunimo Informacijos Centras, P. O. Box 8992, Boston, Mass. 02114, USA. Centras jau turi į savo narių sąrašus įtraukęs daugiau kaip 3.000 jaunuolių iš JAV, Kanados, Australijos, Argentinos, Brazilijos ir V. Vokietijos. Registruojami visi lietuviai jaunuoliai ir jaunuolės nuo 15 metų amžiaus, o taip pat ir jaunimo organizacijos, tautinių šokių grupės bei kiti vienetai. Lietuvių Jaunimo Informacijos Centro tikslas — jungti viso pasaulio lietuviškąjį jaunimą, rūpintis jo reikalais bei informacija.

TARPTAUTINĮ PAVASARIO festivalį šiemet pirmą kartą rengia Geneva, N.Y. Laukiama įvairių tautinių grupių šokėjų, dainininkų, instrumentinių ansamblių ne tik iš JAV, bet ir Kanados. Geriausiai pasirodžiusios grupės bus atžymėtos premijomis. Tautinės grupės taipgi prašomos rengti rankdarbių, tautodailės, knygų parodėles ir savo patiekalais vaišinti festivalio dalyvius. Norinčios dalyvauti grupės registruojamos iki kovo 31 d. rengėjų komitete: Committee for the Center for Human and International Relations, Inc., 1 Lakefront, Geneva, N.Y. 14456, USA. Tel. (315) 789-3012.

NAMUS LIETUVIAMS PENSININKAMS Los Angeles mieste, netoli Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, ruošiasi statyti inž. E. Jarašūno vadovaujama milijoninė statybos bendrovė "Rūta", bendradarbiaudama su parapijos vadovybe. Pastatas turės 25 butus su vėsinimo įrenginiais ir specialius kambarius užsiėmimas.

Venecuela

PROF. KUN. STASYS YLA, vykdamas Kolumbijon, kelias dienas viešėjo pas Caracas, Maracay ir Valencijos lietuvius. Čia jis laikė Mišias ir sakė lietuvių poreikiams pritaikytus pamokslus. Svečias iš JAV taipgi dalyvavo LB Maracay apylinkės šeštadieninės mokyklėlės atidarymo iškilmėje. Patalpas mokyklėlei nemokamai parūpino savo rezidencijoje H. L. St. Gavorskai, o mokytojauti sutiko Juozas Kukanauza. Atidarymo proga buvo pasiūlyta mokyklėlę pavadinti Simo Kudirkos vardu.

Australija

VASARIO 16 MINĖJIMAS Sidnėjuje buvo pradėtas kun. P. Butkaus atlaikytomis Mišiomis ir kun. P. Martūzo pasakytu pamokslu. Pamaldų metu giedojo Br. Kiverio vadovaujamas "Dainavos" choras. Oficialią minėjimo dalį Lietuvių Namuose atidarė LB Sidnėjaus apylinkės pirm. A. Reizgys, australų gimnazijos mokytojas. Paskaitą skaitė jaunosios kartos atstovas P. A. Ivinskis, M. A., Newcastle universiteto filosofijos fakulteto lektorius. Apibūdinęs Vasario 16 reikšmę, jis didžiąją dalį paskaitos skyrė lietuvių jaunimui, be kurio užsibaigtų visa išeivijos lietuviškoji veikla. Retėjančios veteranų eilės primena, jog yra atėjęs laikas pasirūpinti įpėdiniais. Visas dėmesys turi priklausyti jaunimui, nes jo rankose yra ateitis. Nemaža dalis Australijos lietuvių jaunimo dalyvauja lietuviškoje veikloje, bet reikia susigrąžinti ir tuos, kurie nuo jos spėjo nutolti. P. A. Ivinskio nuomone, kartais kaltė tenka vyresniesiems, tebegyvenantiems praeitimi, nevertinantiems dabartinių dienų naujų reikalavimų. Jaunimui, įpratusiam savarankiškai galvoti, vyresniųjų užkraunami varžtai yra nepriimtini. Jauniesiems rūpi nauji metodai. Gražu yra laikytis lietuviškų tradicijų, tačiau negalima atitrūkti nuo gyvenimo pažangos. P. A. Ivinskis siūlė anketos būdu išsiaiškinti jaunimo pagrindines mintis lietuvybės klausimu.

Šveicarija

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMU Zueriche Šveicarijos lietuviai atžymėjo Vasario 16. Studentų koplyčioje Mišias atnašavo vysk. dr. A. Deksnys, asistuojamas kun. dr. P. Celiešiaus ir kun. prof. dr. J. Jūraičio. Tai buvo pirmasis oficialus vysk. dr. A. Deksnio vizitas Šveicarijos lietuviams, kurie jį laiko saviškiu, nes čia yra baigęs augštąjį mokslą. Šveicarijos LB metiniame susirinkime veiklos apžvalgą padarė pirm. dr. P. Radvila. Valdybon perrinkti tie patys asmenys: pirm. — dr. P. Radvila, vicepirm. — dr. A. Dargužas, sekr. ir ižd. — I. Augevičiūtė-Kaestli, buvusio Šveicarijos konsulo Lietuvai žmona, revizorium — dr. K. Augevičius. Dr. A. Geručiui pasiūlius, nutarta Vasario 16 gimnazijos naujajame bendrabutyje įrengti vieną 4.000 DM vertės kambarį. Po susirinkimo įvyko bendri pietūs vysk. dr. A. Deksniui pagerbti. Sveikinimo žodį tarė dr. A. Gerutis, o svečias vysk. dr. A. Deksnys prisiminė studijų dienas Šveicarijoje, žadėjo aplankyti visus laisvojo pasaulio kraštus, kur tik yra lietuvių. Kun. dr. P. Celiešius supažindino pietų dalyvius su sielovados planuojama katalikų taryba. Šveicarijos atstovu jon išrinkta dr. Jonė Pečiulionytė.

Prancūzija

"DERNIERES NOUVELLES D'ALSACE" dienraščio pranešimu vasario 20 d. laidoje, seselių vienuolių prieglaudoje mirė seniausia Strasburgo gyventoja Marija Šarkauskaitė, sulaukusi 105 metų amžiaus. Velionė buvo gimusi 1865 m. liepos 1 d. Virbalyje, kur dirbo verpykloje. Ją, kaip ir daug kitų lietuvių, privertė pasitraukti iš tėvynės karas ir politiniai pasikeitimai, Baltijos kraštų sovietinė okupacija. Seselių prieglaudon a. a. M. Šarkauskaitė buvo priimta 1950 m. rudenį, kai jau turėjo 85 metus amžiaus. Čia velionė praleido savo senatvės dienas, melsdamasi iš lietuviškos maldaknygės, koplyčioje klausydama Mišių. Jos šimtojo gimtadienio proga 1965 m. padėkos Mišias atlaikė Štrasburgo vysk. Weber, sukaktuvininkę sveikinęs kartu su Štrasburgo burmistru N. Pflimlin. Iškilmėje dalyvavo ir Prancūzijos lietuvių sielovadą tvarkantis kun. J. Petrošius. Nuo to laiko Štrasburgo savivaldybė kiekvieno gimtadienio proga a.a. M. Šarkauskaitei atsiųsdavo dovaną. Velionės jėgos išseko praėjusių metų pabaigoje, bet iki pat mirties vasario 18 d. ji dar įstengdavo kėde atvažiuoti į valgyklą.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJA atžymėjo savo veiklos dvidešimtmetį ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 53-čiąsias metines. Iškilmingas Mišias laikė Vokietijos lietuvių sielovados direktorius prel. dr. J. Aviža, asistuojamas kun. dr. P. Celiešiaus ir kun. H. Šulco, buvusio šios gimnazijos auklėtinio. Pamokslus sakė kataligų kun. H. Šulcas ir evangelikų kun. J. Urdzė. Pamaldose giedojo mokinių choras, diriguojamas K. Motgabio. Dvigubos sukakties minėjimą lietuvių ir vokiečių kalbomis tartu žodžiu pradėjo gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Dalyvių tarpe buvo daug vokiečių pareigūnų ir lietuvių. Gauta labai daug sveikinimo telegramų iš visų laisvojo pasaulio kampų, pradedant VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnu, kitais lietuvių veiksniais ir baigiant vokiečių pareigūnais, kitų tautų atstovais. gimnaziją remiančiais lietuvių būrelais. Reikšmingą kalbą pasakė Bonnos federacinės vyriausybės vidaus reikalų ministerijos referentas svetimšaliams dr. Gerhard Wolfrum, per kurio rankas Vasario 16 gimnaziją pasiekia finansinė vyriausybės parama. Garantuodamas lietuvių teises į savo kalbą ir kultūrą, jis žadėjo ir tolimesnę paramą ateityje. Baden-Wuertembergo vyriausybės vardu sveikino A. Hasenoehrl. Koncertine programą atliko K. Motgabio vadovaujamas moksleivių mišrus choras, E. Tamošaitienės paruoštos šokėjų poros, Mocarto "Sonatą c-dur" paskambinęs čikagietis VI klasės mokinys Algis Avižienis. Sukaktuvinėm iškilmėm visą puslapį paskyrė dienraštis "Odenwalder Zeitung", primindamas skaitytojams, kad dvidešimtmetį švenčianti Vasario 16 gimnazija yra tapusi viso pasaulio l i e t u v i ų centru. Rašė ir kiti laikraščiai — "Weinheimer Nachrichten", "Darmstadter Echo", "Rhein-Neckar Zeitung" ir Mannheimer Morgen" Visi jie pabrėžė Lietuvos teisę į nepriklausomybę, Vasario 16 gimnazijos nuopelnus, lietuvių pastangas išsaugoti senąją tėvų žemės kultūrą.

Minint "Moters" žurnalo 50 metų sukaktį, A. Kuolienė prisega rožę dabartinei žurnalo redaktorei Norai Kulpavičienei Toronte

PĖDOS ANT MĖNULIO

LEONAS URBONAS

ŽINGSNIAI nedrasus, groteskiški, tarsi vaikiški. Du balti robotai mokosi vaikščioti.

Ne, tai ne robotai. Tai amerikiečiai planingai kolonizuoja mėnulį.

Nepastebimos valandos bėgo stebint tą mirgantį, spalvotą nesiklijuojantį vaizdą televizijos ekrane. Vaizdas netobulas, rodo realią, beveik tobulą žmogaus misiją.

Regiu žmogaus evoliucijos dramą — trečią pasivaikščiojimą ant mėnulio paviršiaus. Žemės palydovo sustingusiam veide didėja amerikietiško bato pėdų skaičius. Auga ir skaičius įsmeigtų Amerikos vėliavų. Jos neplėvėsuoja, nes mėnulis neturi vėjo. Vaizdas didingas, persunktas fantastiška realybe.

Erdvėse lenktyniauja Amerika su Rusija. Amerikai šios lenktynės kainuoja bilijonus dolerių. Bet neviena Amerika šią sąskaitą apmoka. Tai žmonijos kaina. Amerika yra jos turtingiausias ir galingiausias narys. Jinai nustato kainą. Amerika sako, kad šios erdvės kelionės, nežiūrint didelės kainos, yra ir bus Amerikai pelningos, tuo pačiu ir žmonijai.

Erdvių projektas sutraukė tūkstančius inžinierių, mokslininkų, technikų. Išradimų sąrašas dienomis auga. Turtėja ir medicinos mokslas. Gilėja žmogaus pažinimas, ypač to, kuris erdvėse keliauja. Maistas. Nauji paruošimo, įpakavimo būdai ir priemonės. Visa tai dabar ir ateityje bus naudinga ir reikalinga visiems, kurie erdvėse keliauja ir keliaus.

Per mokslą ir darbą, per išleistą kapitalą erdvėse yra nemažai atsiekta. Erdvėlaiviai funkcionuoja gerai, be susidūrimų ir didelių katastrofų. Erdvėse saugiau, negu ant tvirtos motinos žemės vieškelių ar miesto gatvėse. Tenai kol kas niekas nemiršta nuo bado, šalčio ir ligų.

Kodėl gi į erdves nepakeliauti? Kodėl mėnulio dažniau neaplankyti? — už metų kitų šauks kelionių biurų reklamos. Kodėl nepakilti virš kasdienybės? Kodėl nekilti ten, kur nėra oro užteršimo, kur nėra oro užteršti? Erdvės kelionės man uždega ant žemės užgesusias viltis.

Žemė iš toli atrodo gražuolė dukrelė saulės motutės šeimoje. Žvelgiant iš erdvių, iš toli, žemė sužiba senstančios moters grožiu. Spalvinga, balzgana debesų skraiste apsisiautus, beveik be nuodėmės atrodo. Iš toli nesimato tirštų fabrikų dūmų, užterštų upelių, negyvų ežerų. Pro debesis žėri rausvos dykumos ir mėlyni vandenynai. Nesimato Vietnamo, nesimato ir Sibiro koncentracijos stovyklų. Kas gi įžiūrės iš tenai didelėm juodom akim išdžiūvusiais šonkauliais Afrikoj iš bado mirštantį vaiką? Ne vieną, tūkstančius jų, nesulaukusių vaisių pelningų erdvių kelionių.

Rusija lenktyniauja su Amerika žemėje ir erdvėse. Jinai šaudo galingas raketas į mėnulį, Venerą, Marsą. Kaip ir Amerika, sako kantriem piliečiam, kad erdvių kelionės gerina žemišką rojų. Rusija muša ir šaudo tuos, kurie rojaus pagerinimo nesulaukę iš jo išsinešdinti vienu ar kitu būdu bando.

Lenktynės tarp Amerikos ir Rusijos, tarp technikos ir išminties, tarp beprotybės ir meilės dar nepasibaigė žemėje. Jos tęsiasi erdvėse.

Atsiųsta paminėti

Akiračiai nr. 10, 1970 m. lapkritis. Atviro žodžio mėnraštis. Adresas: 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

POPIEŽIŠKOJI LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA ROMOJE (1945-70). Kolegijos 25 metų sukakčiai skirtas leidinys. Spaudė saleziečių spaustuvė Romoje.

Kibirkštis nr. 5, 1970 m. gruodžio 20 d. Toronto šeštadieninės mokyklos laikraštėlis, leidžiamas ir redaguojamas mokinių, globojamų mokytojos L. Nakrošienės. Iliustracijos — D. Misevičiūtės.

150 RELIGINIO TURINIO EILĖRAŠČIŲ. Parašė ir 1963 m. išleido prel. M. J. Urbonas, LL. D., Šv. Juozapo parapijos klebonas, 15 South Ave., DuBois, Pa. 15801, USA.

Dr. Jonas Grinius, LIETUVIŲ KRYŽIAI IR KOPLYTĖLĖS. Atspaudas iš Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos "Metraščio" V tomo. 182 psl. kietais viršeliais. Roma, 1970 m. Kaina nepažymėta.

Jurgis Gliauda, SIMAS. Lietuvio jūrininko Simo Kudirkos tragediją atskleidžianti knyga. 158 psl. minkštais viršeliais. Kaina $3. Išleido 1971 m. Vilties Draugija, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Karolė Pažėraitė, ANAPILIO PAPĖDĖJE. Romanas. Aplankas dail. Giedrės Vaitienės. 286 psl. minkštais viršeliais. Leidėjas — Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga, 1971 m. Spausdino "Draugo" spaustuvė, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

GAVĖNIA – LAIKAS GELBĖTI

RELIGIJĄ LIETUVOJE

Skirkite savo auką Lietuvoje persekiojamai Bažnyčiai paremti per LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĘ ŠALPĄ,

64-09 56 Rd., Maspeth, N. Y. 11378, USA.

Aukų laukiama iš asmenų, lietuvių organizacijų ir LKRŠ būrelių. Čekius rašyti ir aukas siųsti:

Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc. 64-09 56 Rd., Maspeth, N.Y. 11378, USA.

K. Ališausko stambus veikalas

"Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės"

I t., redaguotas Prano Čepėno, jau įpusėtas spausdinti. Knygoje aprašomas Lietuvos kariuomenės ir valstybės organizavimas, kovos su rusų bolševikais ir bermontininkais. Knygoje bus ir fotografijų, o kautynių aprašymai pailiustruojami brėžiniais. Kietais viršeliais knygos kaina 12 dolerių.

Iš anksto užsisakydami ir sumokėdami už ją 12 dolerių, palengvinsite autoriui ją išleisti. Knygos **leidimo rėmėjai**, paaukoję nemažiau kaip **25 dolerius**, ir **Knygos mecenatai**, paaukoję nemažiau kaip **200 dolerių**, bus su dėkingumu autoriaus paskelbti knygos pabaigoje.

Pinigus ir užsakymus prašoma siųsti: **K. Ališauskas 7312 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.**

Tauta tikrovės ir mito žaisme

Kun. dr. Felikso Jucevičiaus straipsnių bei paskaitų rinkinys reikalingas kritiško vertinimo

ANDRIUS BALTINIS

Pasak romėnų istoriko Tacito, reikia rašyti istoriją be piktumo ir šališkumo. Rašyti apie savo tautą be piktumo yra lengva, tačiau sunku rašyti bešališkai, be idealizavimo. Bet taip rašyti reikia bent stengtis, nes mūsų tauta, kuri savo teigiamųjų savybių persvarą prieš neigiamąsias yra įrodžiusi ilgoje savo istorijoje, gali žvelgti į save kritiškai ir neužmerkti akių prieš tuos dalykus, kurie gali būti nemalonūs.

Šiuo keliu mėgina eiti kun. dr. F. Jucevičius savo naujai išleistoje knygoje "Tauta tikrovės ir mito žaisme". Jis kritiškai vertina svarbius mūsų tautos praeities ir dabarties įvykius pagal mūsų dienų reikalavimus: "Jei norime išvysti naują lietuvišką pasaulį, tai turime mito tiesas pakeisti tikrovės tiesomis, įsivaizduotos problemas pakeisti realiomis problemomis. Man realus yra tas pats, kas racionalus, kritiškas, reliatyvus" (15 p.). Suvedęs mitus į iliuzijas, o tikrovę į racionalumą ir reliatyvumą, autorius pagal šias normas aptaria tautą, numitologina istoriją, vertina kultūrą ir lietuviškąją kultūrą, pavaizduoja lietuvį tarp mirties ir mito, krikščionybę ir komunizmą Lietuvoje, žvelgia į išeiviją dabarties perspektyvoje ir nustato tautos vietą krikščioniškoj pasaulio vizijoj.

Visoje knygoje autorius pabrėžia, kad turime daug mitų, įsitikinimų, kurie savo amžių yra jau atgyvenę. Esą ir tokių, kurių realizavimas jau dabar yra aiškiai negalimas. Šie mitai turi įtakos į mūsų tautinį ir politinį galvojimą, padaro mus "aklus", nepajėgiančius įžvelgti dabarties tikrovę ir kritiškai žiūrėti į ateities galimybes. Autorius nori nusikratyti mitais, "naujomis akimis" žvelgti į lietuvišką pasaulį, išvysti "naują dimensiją". "Jei norime ją išvysti, tai turime vadovautis tiesa" (14 p.). Tos pačios tiesos vardan norime iškelti keletą pastabų, kurios čia gali būti tik labai trumpos.

Ar galima mitą suvesti į iliuzijas ir tikrovę išreikšti tik racionaliai? Autorius, rodos, vertina romantizmą: "Romantizmas radikaliai pasuko mūsų tautos istorinę eigą ir tai todėl, nes juo sirgo Adomas Mickevičius ir mūsų tautinis sąjūdis apskritai" (44 p.). Romantizmu sirgo ne tik Mickevičius ir mūsų tautinis sąjūdis, bet juo serga visi žmonės, nes romantizmas yra amžinas, jis yra nuolatinė žmogaus dvasios nuotaika, kuri skverbiasi į paslaptį, į gelmę, pojūčiais nepasiekiamą, jieško viso pagrindo, tai, kas yra pirmykščio, spontaniško, instinktyvaus, naivaus. Todėl jis domisi istorija, ypač gyvąja tautos istorija: mitais, legendomis ir pasakomis, kurios jam gilesnę tiesą atskleidžia, negu griežtieji faktai ir racionalios schemos. Tikrovė yra labai sudėtinga, ypač individuali tautinė tikrovė. Ji negali būti išreiškiama jokiomis racionalinėmis schemomis, kurios visada yra abstrakčios ir negali išsemti visų tikrovės niuansų. **Todėl mitai gali būti į gražius drabužius įvilkta tiesa, o racionali schema labai toli nuo tikrovės ir tiesos.**

Kalbėdamas apie tautą, autorius sako: "Kadangi tauta yra istorinė koncepcija, tai ji nusisako terminais, kuriuos diktuoja laikas" (16 p.). Pagal šiuos laiko diktuojamus terminus galima aptarti tautą. Dr. J. Girnius, aptardamas tautą, nemini teritorijos, nes rašo apie tautos dalį išeivijoje, kuri neturi savo teritorijos. Kun. dr. F. Jucevičius, aptardamas tautą pagal laiko reikalavimus, atmeta ir rasę, ir žemę, ir papročius, ir kalbą. Visi rašytojai, aptardami tautą, kalbą laiko jos pagrindine žyme, nors gerai žino, kad yra tautų, kurios yra priėmusios svetimą kalbą, ir yra tautų, kurios kalba keliomis kalbomis. F. Jucevičiui tai lengva padaryti, nes jam "tautybė neslepia savy nieko substancialaus, nieko amžino, nieko esminio" (25 p.). Tokia tautybės samprata pateisina nutautėjimą, nes jei tautybė neturi nieko "amžino, esminio" ir substancialaus, tai ji neturi jokios vertės, ją galima keisti ir nėra jokios prasmės už ją kovoti bei stengtis ją išalikyti.

Nuvertinus tautą, autoriui tenka kelti asmenį. Asmuo jam yra tautos ir kultūros pagrindas, o tautinės formos labiau siaurina, negu praplečia asmenybę (24 p.). Tikrumoje mes tampame asmenybe tik tiek, kiek įaugame į savo aplinką, o aplinka — į mus, kuri turi tą pačią kalbą, mintis ir jausmus, dvasinę kultūrą, praeitį, dabartį ir ateitį. Tokia aplinka yra tauta. Asmenybė gali tobulėti tik savo tautoje; atplėšta nuo savo tautos, ji, kaip nukirsta medžio šaka, nyksta ir džiūsta.

Kultūros pagrindai gali būti tik tautiniai ir visur jie tokie yra. Nėra ir negali būti jokios tarptautinės kultūros ir negalima įsivaizduoti, kaip tokia galėtų atsirasti. Tik ant tautinės kultūros pagrindų galima sukurti visai žmonijai naudingų vertybių.

Liesdamas mūsų istoriją straipsnyje "Istorija ir mitai", autorius pasmerkia mitus ir praeities garbinimą, ypač kunigaikščių istoriją. Istoriją tyrinėti palikime mūsų istorikams, čia galima tik paminėti, kad istorija yra ypatinga mokslo šaka: ji, be tiesioginių praeities tyrinėjimo tikslų, turi dar ir visuomeninių, ideologinių ir politinių uždavinių. Kol istorikas tyrinėja šaltinius, skiria esminius dalykus nuo antraeilių ir nustato jų priežastingumo ryšį, vadovaujasi objektyvios tiesos jieškojimo metodu. Bet kai jis pradeda vertinti istorinių įvykių ir ypač asmenų reikšmę, jis neišvengiamai pasidaro ideologas, nes vertinime vadovaujasi kokiu nors tautiniu ir politiniu tikslu. Kunigaikščiai sukūrė mūsų valstybę. Tai galima vertinti tik teigiamai — tai mūsų tautos didžiulis turtas. Savos valstybės garbingoji istorinė tradicija mums labai padėjo atstatyti nepriklausomą Lietuvą, o pavergimo metais išlaikyti gyvą valstybės idėją ir už ją kovoti. Mes, kurie užaugome nepriklausomoje Lietuvoje, skiriamės nuo tų lietuvių, kurie čia atvyko iš pavergtos Lietuvos, nes laisvėje įgytasis patyrimas yra tas neįkainojamas turtas, kuriuo minta mūs išeivijos gyvenimas. To laisvės troškimo išraiška buvo ir 1941 m. sukilimas, ir partizanų veikla, ir dabartinė Lietuvių Bendruomenė, ir Lietuvos išlaisvinimo komitetas.

Kalbėdamas išeivijos su savo kraštu santykių klausimu, autorius pabrėžia, kad "šis klausimas įgauna visą savo svorį, kai sprendžiamas tautinės laisvės perspektyvoje ir taip pat istorinės situacijos perspektyvoje" (125—126 p.). Toliau sako, "kad dabartinė situacija diktuoja ir tautinės egzistencijos logika reikalauja palaikyti ryšius su kraštu" (138 p.). Bet reikia atsiminti, kad visi šie su kraštu santykių palaikytojai niekad nesueina į sąlytį su pavergtąją tauta, o tik su pavergėjų atstovais. Jungtinių Tautų pabėgėlių komisaras sako, kad pabėgėlis, kuris lankytų kraštą, nors ir kaip turistas, iš kurio yra pabėgęs, nustoja būti politiniu pabėgėliu.

Knygoje gal geriausiai paliestas krikščionybės ir komunizmo klausimas Lietuvoje. Tarp kitų vertingų dalykų autorius pabrėžia, kad "komunizmas nėra krikščionybės priešas su gilia mintimi" (109 p.). "Nes sunaikinti krikščionybę reiškia sunaikinti meilę". "Todėl kas kovoja prieš krikščionybę, tas iš tikrųjų kovoja prieš save" (116—117 p.). Tai giliai išmąstytos tiesos ir nuveda mus prie krikščionybės ir komunizmo santykių gelmių.

Taip pat gerai sprendžiamas krikščionybės ir tautybės klausimas, kur autorius tarp kitko sako: "Tautas apsprendžia objektyviniai veiksniai, kaip kalba, kultūra, papročiai, dvasiniai savitumai, ir subjektyviniai veiksniai, kaip noras gyventi kartu ir priklausyti vienai grupei. Bažnyčia pripažįsta bendruomenei, o tuo pačiu ir tautai natūralų pagrindą". (161 p.). Knygoje yra ir kitų gilių bei vertingų įžvalgų, kurių negalima čia suminėti. Sustojome tik prie tų, kurios mums atrodė svarbiausios. Kun. dr. F. Jucevičiaus knyga parašyta šilta širdimi, gražiu stiliumi ir įžvelgiančiu protu, **tačiau ji daugiau primena skambų galvojimą, negu rūpestingai apgalvotą ir pagrįstą tautinių bei politinių klausimų sprendimą. Ji iškelia daugiau klausimų, negu atsakymų, daugiau problemų, negu jų sprendimų.** Daug knygoje iškeltų problemų vien protu iš viso negalima išspręsti. Etninių, tautinių ar kitų idealų srityje protas negali būti pervertintas. Pvz. protas negali įrodyti, kad teisingumo, žmoniškumo ir laisvės idealai yra nevertingi ir dėl jų nereikia kovoti. Jis galbūt gali įrodyti, kad dėl jų kovoti yra nepatogu, kad patogiau yra prisitaikyti prie sąlygų ir tylėti. Bet tai yra visai kas kita, nes idealų neapsprendžia laikinis patogumas ar nepatogumas. Idealai veikia mūsų valią, mes jų siekiame, nes reikia jų siekti. Joks tikras žmogus negali jų nesiekti, nepažeisdamas savęs. Jei kas yra asmenybė, jam šimtą kartų galima įrodinėti, kad kovoti už laisvę yra nepatogu ir pavojinga, jis vistiek darys tai, ką turi daryti, ir eis ta kryptimi, kur verčia eiti jo vidinis įsitikinimas. Todėl yra nesusipratimas, vertinant mūsų senąją ar visai neseną praeitį, sakyti, kad kaikurie mūsų žingsniai buvo klaidingi, nes davė nuostolių, ir peikti tuos žmones, kurie tai darė pagal savo vidinį įsitikinimą, nesigailėdami jokių aukų. Jie visada pasiliks tautos istorijoje.

Reikia sutikti su autoriaus knygoje iškeltomis mintimis, kad tauta turi pažinti save. Teigiamųjų savybių pažinimas didina tautos pasitikėjimą savimi ir ugdo jos kūrybiškumą. Šių dviejų dalykų, pagal autorių, mums labai trūksta. Neigiamųjų savybių, mitų iškėlimas irgi būtinas, nes juos žinodami kitaip vertinsime. Šia prasme autoriaus kritiškas žvilgsnis į pagrindinius mūsų tautos klausimus svarstytinas. Esame kultūros atžvilgiu dar jauna tauta, pajėgi savo gerąsias savybes ugdyti, blogąsias naikinti, tuo būdu stiprėti bei tobulėti kaip tauta, kovoti už savo išlikimą ir laisvę.

Feliksas Jucevičius, TAUTA TIKROVĖS IR MITO ŽAISME. Autoriaus leidinys. Immaculata spaustuvė, Putnam, Conn., USA. Kaina $3.00.

„Moters" žurnalo įsisteigimo 50 metų ir atsteigimo 15 metų sukaktis atžymėta Toronte š. m. vasario 28 d. specialiu pobūviu. Kairėje — leidėju vardu kalba KLK Moterų Draugijos centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė; dešinėje — A. Kuolienė prisega rožę Z. Daugvainienei, 15 metų dirbančiai "Moters" redakcijoj. Ta proga ji buvo apdovanota dail. T. Valiaus paveikslu

Nuotr. M. Pranevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ SKYRIUS įsteigtas Kent valstybiniame universitete Ohio valstijoj. Jis yra įrikiuotas į East European Minorities Library. Jau sutelkta gana daug knygų bei žurnalų lietuvių ir anglų kalbomis. Lietuvių visuomenė prašoma siųsti įvairius leidinius Kent valstybinei bibliotekai. Iniciatyvos ėmėsi šie asmenys: J. A. Hodgkins, A. Idzelis, J. Cadzow, M. Matulionis. Tuo reikalu Kanadoje lankėsi J. Cadzow, lietuvių kilmės, rinkdamas įvairius leidinius minėtai bibliotekai. Prašoma knygas siųsti šiuo adresu: Mrs. Thornberg, Kent State University Library, Lithuanian Section, Kent, Ohio 44242, USA.

M. MAŽVYDO KATEKIZMĄ anglų kalba "The Old Lithuanian Catechism of Martynas Mažvydas (1547)" išleido Van Gorcum leidykla Olandijoje. Leidinio redaktorius ir vertėjas — Čikagos Northwestern universiteto prof. Gordon B. Ford, Jr. Šalia lietuviško pirmosios knygos teksto pateikiamas tikslus vertimas į anglų kalbą, skaitytojai įvadiniu straipsniu supažindinami su M. Mažvydo gyvenimu bei jo raštais. Prof. G. B. Ford, Jr., leidinį dedikavo prof. Ch. S. Stangui, norvegui baltistui, 1929 m. paskelbusiam studiją apie pirmosios lietuviškos knygos kalbą.

SALOMĖJOS NĖRIES eiliuotą pasaką "Eglė žalčių karalienė" Detroito Lietuvių Namuose pastatė rež. Jadvyga Damušienė, pasikvietusi talkon dail. Stasę Smalinskienę ir muz. Rimą Kasputį. Pagrindinius vaidmenis atliko vaikai ir jaunimas: Eglės — Rasa Žemaitytė, jos tėvo — Rimas Skiotys, Žilvino — Linas Mikulionis, Ąžuolo — Darius Skiotys, Uosio — Gintas Zaranka, Beržo — Virgis Kasputis, Drebulės—Živilė Idzelytė. Pasakos sekėjai buvo Taura Zarankaitė ir Darius Maciūnas. Užgavėnėms skirto spektaklio iniciatoriai — Detroito moksleivių ateitininkų tėvų komitetas.

"KRIVŪLĖ" MONTREALYJE išleido keturiolikos dainų plokštelę "Skamba ir aidi daina". Šį kartą pristatomi lietuviams ir svetimtaučiams choriniai kūriniai: L. Abariaus dainų pynė "Kur Šešupė teka, Nemunas banguoja", "Augau aš pas tėvelį", J. Gaižausko **"Kraitvežių daina", "Aš** paėmiau už rankelės", J. Gruodžio "Aš ne uliot atėjau", V. Klovos "Žirgeliai pakinkyti", B. Budrevičiaus "Vyrai dainuoja", J. Naujalio "Oi žiba žiburėlis", A. Bražinsko "Rūtą žydėk", K. Kavecko "Žalioj lankoj obelynas", S. Šimkaus "Tykus buvo vakarėlis", E. Balsio "Plaukia antelė", "Lėk gervė" ir V. Kairiūkščio "Arai". B. Budrevičiaus dainą "Vyrai dainuoja" atlieka A. Krogerto diriguojamas Vilniaus vyrų choras "Varpas", visas kitas — L. Abariaus vadovaujamas Vilniaus radijo bei televizijos mišrus ir moterų choras. Plokštelę pagamino RCA bendrovė Montrealyje. Aplankas — A. Zubienės. Kitataučius su lietuvių dainomis supažindina anglų kalba paskelbtas įvadas, Robert Payne, Suniti Kumar Chaterji, Samuel Grant Oliphant, Owen J. C. Norem ir A. Kučiūno atsiliepimų ištraukos. Plokštelės kaina $5.55. Gaunama pas platintojus arba "Krivūlėje", 5260 10th Ave., Montreal 405, Que.

VYTAUTAS NAKAS, Indiana universiteto studentas, mokosi dainavimo pas Metropolitan operos solistę M. Lipton. Diplominiam darbui jis yra pasirinkęs lietuvišką temą — "Lietuvos operos analizė". Doktorato V. Nakas žada siekti kuriame nors Europos universitete, kur jam papildomos studijos nesudarys problemos, nes, be lietuvių ir anglų, gerai moka prancūzų ir vokiečių kalbas.

ČIKAGIETĖ PIANISTĖ Raminta A. Lampsaitytė, neseniai įsigijusi muzikos bakalaureatą Indiana valstijos Valparaiso universitete pas prof. William Kroeger, studijų baigimo proga surengė sėkmingą Mocarto, Schumanno, Barberi, Francko kūrinių rečitalį universiteto salėje. Vasario 21 d. ji turėjo koncertą Čikagos lietuvių evangelikų "Tėviškės" parapijoje. Jaunoji pianistė fortepijono studijas yra pradėjusi šešerių metų amžiaus pas muz. A. Naką.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muzėjuje Čikagoje vasario 28 d. buvo uždaryta visą mėnesį trukusi skulptorės Elenos Gaputytės 20 skulptūrų ir 11 piešinių paroda. E. Gaputytė meną yra studijavusi Freiburge, Montrealyje, Toronte ir Paryžiuje, o dabar gyvena ir kuria Britanijos sostinėje Londone. Nors parodoje buvo išstatytos tik mažos bronzinės skulptūros nuo aštuonių colių iki pusantros pėdos, jos atskleidė savitą skulptorės stilių. Lankytojus žavėjo paminklinės formos "Pagarba Lietuvos motinai", "Kristus", keturių skulptūrų ciklas, medžio skulptūra "Kelias".

PIANISTO ANTANO SMETONOS debiutinis koncertas Niujorko Linkolno Centro Alice Tully salėje sutraukė apie 300 dalyvių, kurių didžiąją dalį sudarė lietuviai. "New York Times" dienraščio muzikinis kritikas Raymond Erickson, priminęs skaitytojam, kad pianistas yra paskutinio nepriklausomos Lietuvos prez. A. Smetonos anūkas, teigiamai vertina programon įtrauktų Šopeno, Suberto ir Beethoveno kūrinių atlikimą. Pianistas A. Smetona šiemet jau yra daves eilę koncertų net keliose JAV valstijose.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

TALINO DAILĖS MUZĖJUJE estus su lietuvių tapytojų laimėjimais supažindino penkiolikos dailininkų kūriniai, daugiausia portretai, natiurmortai ir peizažai. Parodoje dalyvavo A. Gudaitis, A. Savickas, A. Petrulis, L. Katinas, S. Džiaukštas, V. Gečas, A. Martinaitis, V. Kiserauskas ir kt. Parodos atidaryme kalbėjo muzėjaus direktorė V. Teder, Estijos Dailininkų Sąjungos atsakingasis sekr. E. Pidrosas ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos tapybos sekcijos biuro pirm. L. Tuleikis.

RAŠYTOJŲ SĄJUNGOS dramaturgų komisija Vilniuje surengė pokalbį apie naująją amerikiečių dramaturgiją. Pagrindinį pranešimą padarė D. Judelevičius.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ naujausių kūrinių koncertas įvyko Maskvoje. J. Nabažo, V. Kairiūkščio, V. Klovos, V. Bagdono, F. Bajoro, V. Montvilos, V. Juozapaičio, A. Šenderovo, V. Laurušo ir V. Paketūro vokalinius kūrinius dainavo Vilniaus operos solistai E. Kaniava, B. Almonaitytė, G. Apanavičiūtė. B. Kutavičiaus "Sonatą altui ir fortepijonui" atliko D. Katkus ir G. Ručytė, G. Kuprevičiaus "II sonatą fortepijonui" — pats jos autorius, kuris taipgi tarė žodį apie dabartinę lietuvių kompozitorių kūrybą ir jų ateities planus.

J. PETRAŠKEVIČIŪTĖ, Lodzės operos sopranas, viešėjo gimtajame Vilniuje, kur ji yra baigusi dainavimo studijas. Vilniaus operoje ji atliko pagrindinius vaidmenis G. Verdi "Aidos" ir G. Puccini "Toscos" operose.

LIAUDIES DAINŲ VAKARONĘ Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute surengė pedagogikos fakulteto studentai. Augštaičių, žemaičių, dzūkų senąsias dainas ir sutartines dainavo moterų trijulė: Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto vyr. mokslinė bendradarbė M. Razmukaitė, Vilniaus jaunimo teatro aktorė V. Janulevičiūtė ir filologijos mokslų kandidatė A. Jakulienė, Šiaulių K. Preikšo pedagoginio instituto vyr. dėstytoja.

"INTERNATIONAL PHOTOJAHRBUCH" meninės fotografijos almanachas R. Berlyne savo paskutinėje laidoje paskelbė eilę lietuvių fotografų nuotraukų: A. Sutkaus — "Jaunasis gydytojas", A. Macijausko — "Patranka", R. Dichavičiaus — "Kopose", R. Rakausko — "Rytas", A. Zavadskio — "Aktoriaus J. Budraičio portretas", "Švelnumas", H. Landzbergo — "Tiltas".

KUPIŠKIO KULTŪROS NAMUOSE buvo suvaidintas 200-tasis "Senovinių kupiškėnų vestuvių" spektaklis. Vilniaus televizija sukaktį atžymėjo specialiu šių vestuvių filmu, sukurtu rež. E. Šalčio, operatoriaus R. Oškinio ir garso operatoriaus Č. Biveinio. Viena filmo kopija buvo padovanota seniesiems kupiškėnams, o antrąją stebėjo tūkstančiai Vilniaus televizijos žiūrovų.

VLADO BARTUSEVIČIAUS vadovaujamas dainų ir šokių ansamblis "Lietuva" pradėjo mėnesį truksiančias gastroles Rusijos federacinėje respublikoje. Daugiau kaip 20 koncertų numatoma turėti Petrozavodske, Murmanske, Archangelske, Vologdoje, Ivanove, Jaroslavlyje, Gorkyje ir Vladimire, kur bus atlikta programa "Amžių vėjai". Ją teks pakartoti kovo pabaigoje Kremliuje įvyksiančiame sovietų kompartijos XXIV suvažiavime.

VYTAUTĖS ŽILINSKAITĖS kūrinių vakarą Rygoje surengė Latvijos Rašytojų Sąjungos literatūros propagavimo biuras, vadovaujamas poetės Dainos Avuotinios. Dramos aktorė Elena Romanova skaitė V. Žilinskaitės "Karuselę", "Mano scenarijų", "Savyje" bei kitas humoreskas, o poetė D. Avuotinia — keletą į latvių kalbą išverstų eilėraščių. Žodį apie V. Žilinskaitės kūrybą tarė savaitraščio "Literatūra un Maksla" redaktoriaus pavaduotojas Alfonas Sukovskis. Viešnagės proga šis savaitraštis visą puslapį skyrė V. Žilinskaitės humoreskoms. Grožinės literatūros leidykla ruošiasi išleisti jos humoreskų rinkinį. V. Žilinskaitė džiaugiasi sėkmingu vakaru, susitikimu su talentinga lietuvaite keramike Livija Andriukaityte ir kitais Latvijos lietuviais.

ŠVENČIONIŲ KULTŪROS NAMUOSE įvykusioj liaudies kūrybos vakaronėj dalyvavo Vilniaus kraštotyrininkai ramuviečiai. Liaudies dainas dainavo Šutų apylinkės Daumilų kaimo moterys, grojo liaudies muzikantai.

VILNIAUS KINO STUDIJOS sukurtų mokomųjų filmų apžiūrą surengė Lietuvos Kinematografininkų Sąjunga, sukvietusi rašytojus, literatūros ir filmų kritikus, švietimo darbuotojus. Jiems buvo parodyti filmai "Žemaitė", "Petras Cvirka", "J. Biliūnas", "Maironis", "V. Mykolaitis-Putinas", "J. Simonaitytė", apybraiža "Žalioji šviesa".

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS mažiesiems žiūrovams inscenizavo švedų rašytojos Astridos Lindgren knygelę "Pepė Ilgakojinė". Spektaklį režisavo teatro vyr. rež. Vytautas Čibiras, scenovaizdžius sukūrė dail. V. Mykolaitytė, pagrindinį Pepės vaidmenį paruošė aktorės V. Gelžinytė ir A. Kudlaitė.

V. Kst.

UNITED TRUST — REALTOR

HIGH PARK—DUNDAS, $17.500 prašoma kaina. Atskiras mūrinis namukas su privačiu įvažiavimu ir vieta mašinoms. Arti krautuvių ir susisiekimo.

INDIAN RD. — KEELE, $18.900 prašoma kaina. Dviejų augštų, 7 kambarių mūrinis namas. Garažas ir įvažiavimas. Didelė virtuvė. $2.900 įmokėti. Arti visko.

BROCK — DUNDAS, $1.500 įmokėti. Mūrinis, dviejų augštų, 7 kambarių namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės. 7% skola. Prašoma kaina $19.500.

BLOOR - WINDERMERE, $6,900 įmokėti, atskiras, mūrinis, septynių kambarių, 2-jų augštų namas. Garažas ir įvažiavimas. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos.

ROYAL YORK, $12,000 įmokėti, dvibutis po 5 kambarius. Du garažai, modernios virtuvės, kilimai. Gerai įrengtas poilsio kambarys. Arti centrų.

KINGSWAY, modernus 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Puikus sodas su vaismedžiais. Įrengtas rūsys. 7% skola. Arti susisiekimo.

BLOOR — ROYAL YORK, $12,-000 įmokėti, 6 kambarių, 3 miegamųjų vienaaugštis (bungalow). Dvi prausyklos, moderniai įrengtas rūsys, kilimai. Gražus sodas. Arti susisiekimo.

BLOOR — JANE, šeši butai — 4 po du miegamuosius ir du po vieną miegamąjį. Atskiras, gero mūro pastatas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Arti požeminio ir krautuvių. Gera nuomojimui vieta.

Reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST TEL. 762-8255

Namų telef. 766-8479

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. .. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:
už term. indėlius 2 metam.....7%
už term. indėlius 1 metam.....6½%
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½%

DUODA PASKOLAS:
asmenines — iki $10.000....9%
nekiln. turto — iki $30.000....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

DUNDAS ST. WEST. Investacija. Didelė švari krautuvė ir dar du po 5 kambarius butai. Atskiri įėjimai, garažas. Gaunama nuoma $500 į mėnesį. Prašo $34.000 su maždaug $6.000 įmokėjimo.

ALHAMBRA AVE. — BLOOR W. Netoli būsimų Toronto Lietuvių Namų, 9 kambarių atskiras mūrinis namas. Vieta dviem garažam. Savininkas išvyksta iš Toronto, Įmokėti $7.000.

BLOOR — JANE ST. 7 gražūs kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, įrengtas rūsys. Didelis kiemas, garažas. Arti požeminio susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — INDIAN RD. Trys atskiri butai, 5 kambariai pirmame augšte ir moderni prausykla. Didelės nuomos pajamos. Prašoma kaina $43.000.

RUNNYMEDE — ANNETTE. Dvibutis (duplex) 10 kambarių per du augštus. Patogus nuomojimui, dvigubas garažas. Namas be skolų. Įmokėti $8.000.

BLOOR — RUNNYMEDE. Dvi krautuvės ir 7 kambariai. Įdeali vieta betkokiam verslui. Prašoma kaina $55.000.

JANE — BABY POINT. 8 kambariai per du augštus, 2 virtuvės, 2 prausyklos. Įmokėti $6-7.000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMAŠINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, $15,000 įmokėti, mūro, atskiras 3 butų apartamentas, po 1, 2 ir 3 miegamuosius, 15 metų senumo, 3 modernios virtuvės ir prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma kaina $50.000.

BLOOR — INDIAN RD., mūrinis, atskiras 6 kambarių per du augštus namas, garažas, privatus įvažiavimas. Prašoma $21.900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Pasaulio moterų krepšinio varžybos įvyks gegužės 15-28 d. Sao Paulo mieste Brazilijoje. Bus žaidžiama trijose grupėse. Burtai jau ištraukti. Kanada žais kartu su Sov. Sąjungos, Argentinos ir Kubos komandomis.

Pasaulio stalo teniso varžybose Nogoje, Japonijoje, dalyvaus 26 moterų ir 36 vyrų komandos. Jos visos yra išskirstytos į 12 pogrupių. Individualinės varžybos bus pradėtos atrankinėmis rungtynėmis. Tarptautinė stalo teniso federacija paskelbė 16 pajėgiausių žaidėjų sąrašą, kurie individualinės pirmenybės pradės be atrankinių. Šiame sąraše pirmaisiais eina pasaulio meisteriai japonai Tosiko Kovada ir Siglo Ito.

SPORTAS LIETUVOJE

Stalo teniso varžybose (Sov. Sąjungos) geriausiai pasirodė L. Balaišytė-Amelina. Moterų vieneto varžybose ji laimėjo III vietą. A. Giedraitytė, kuri pralaimėjo Amelinai, laimėjo V v. Kitiems lietuvių atstovams šiose varžybose sekėsi blogiau.

Moterų krepšinio turnyru Rygoje užbaigtos Sov. Sąjungos varžybos. Kauno Kibirkšties krepšininkės žaidė sėkmingai ir tapo III vietos laimėtojomis. Z. Bareikytė šiame turnyre buvo išrinkta geriausia vidurio puolėja.

Vilniaus Statybos krepšininkai sėkmingai užbaigė antrosios grupės baigminį turnyrą be pralaimėjimų. Antrasis ratas įvyks kovo pabaigoje.

Rygoje įvyko pajėgiausių Pabaltijo ir Gudijos jaunių bei jaunučių plaukymo rungtynės. Geriausi buvo Lietuvos plaukikai.

STALO TENISAS

Toronto ir apylinkės lygos turnyre **Paulius Klevinas** pirmą kartą išdrįso stoti į pirmą grupę, kurioje pasirodė labai gerai. Pirmame rate susitiko su geriausiu Vyčio žaidėju A. Thomas ir kietoje kovoje 3 rate laimėjo. Antram rate susitiko su K. Kerr, labai geru žaidėju (stalo teniso prezidentas). Paulius, labai atkakliai kovodamas, 3 rate laimėjo. Ketvirčio baigmėje Paulius žaidė su š. m. lygos meisteriu M. Milacek, kuris staigiais kirtimais laimėjo 21:16, 21:18. Antroje grupėje Paulius kovojo labai gerai. Be vargo pasiekė baigmes, bet palikęs pusę jėgų pirmoj grupėj, nebegalėjo susikoncentruoti prieš stiprų gynėją Pukitis ir pralaimėjo 3 rate, išsikovodamas antrą vietą.

Birutė Plučaitė taip pat varžėsi 5 ir 4 grupėj, bet žymesnių laimėjimų nepasiekė. Ji yra labai pajėgi šioj sporto šakoj ir nėra abejonės, kad ateityje iškils gana augštai.

J. Klevinas,
Aušros stalo teniso sekcijos vadovas

VYČIO ŽINIOS

V. Nešukaitytė ir E. Sabaliauskaitė-Simerl kovo 14 d. išskrido į Singapūrą, kur dalyvaus Britų Bendruomenės stalo teniso pirmenybėse. Iš ten jos vyks į Nogoje, Japonijoj, kur dalyvaus pasaulio pirmenybėse. Abiem lietuvaitėm, dalyvaujančiom augščiausio lygio rungtynėse, linkime geriausios sėkmės. V. Nešukaitytė dalyvaus jau trečiose pirmenybėse (Švedija ir Vokietija), E. Sabaliauskaitė — antrose (Jugoslavija).

Berniukai (iki 12 m.) CYO pirmenybėse permainingoje kovoje pralaimėjo Aušrai 17:23. Žaidė: Ignatavičius 2, Duliūnas 7, Ąžuolas 6, Kaknevičius 2, Bajorinas. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Šį sekmadienį, kovo 21 d., 12.30 v.p.p., Prisikėlimo salėj žaidžia jauniai A su Ročesterio, N.Y., jauniais. Kviečiame visus pažiūrėti šių rungtynių. Bus gera proga pamatyt mūsų pagarsėjusius krepšininkus — G. Rautinšą, S. Kaknevičių ir kt.

Kanados sporto apygardos krepšinio turnyro antroji dalis įvyks kovo 28 d. Dalyvaus jauniai A ir, jei atsiras, mergaičių A bei kitų klasių komandos. Pradžia 12.30 v. p.p.

CYO lygoj mergaitės B laimėjo pusbaigmyje prieš St. Bonaventure 36:12. A. Štuopio vadovybėj žaidė: S. Ranonytė 12, S. Virkutytė 10, M. Sodonytė 8, L. Vaitiekūnaitė 6, A. Birštonaitė. — CYO lygoj jauniai D. nugalėjo St. John 23:17. Šioj A. Nausėdo treniruojamoj komandoj žaidžia: Petras, Raimundas ir Steponas Arlauskai, E. Bartninkas, E. Gataveckas, Jonas ir Pranas Gutauskai, V. Plučas, R. Punkris, L. Rautinšas, T. Rekštys, J. Skrupskas, A. Sodonis, J. Stočkus ir A. Abramavičius.

Krepšinio, stalo teniso ir golfo treniruotės — įprastu laiku.

SIMAS KUDIRKA...

(Atkelta iš 1 psl.)

suteikimas. Dėlto išeivijos lietuvių organizacijos, paragintos VLIKo, vėl užpylė telegramomis Turkijos vyriausybę ir jos atstovybes. Iš Kanados telegramas pasiuntė: KLB krašto valdyba, KLB apylinkių valdybos, KL Katalikų Centras, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos valdyba, Baltiečių Federacija ir kt. Žymiai daugiau telegramų pasiųsta iš JAV, kur į Brazinskų gelbėjimo vajų įsijungė ne tik VLIKas, ALTa, bet ir jaunimo organizacijos. Tikimasi, kad ryšium su Turkijos kariuomenės įsikišimu ir buvusios vyriausybės atsistatydinimu ir Brazinskų byla pakryps geresne linkme. M.

V. Nešukaitytei ir E. Sabaliauskaitei "Paramos" banko susirinkimo metu buvo padaryta rinkliava paremti jų išvykai į pasaulio stalo teniso pirmenybes Japonijoj. Visiems nariams, aukomis parėmusiems šią išvyką, nuoširdžiai dėkoja LSK "Vytis" valdyba.

Mons. dr. J. Tadarauskas įteikia taurę Aušros vyrų komandos atstovui, pasižymėjusiam krepšininkui G. Rautinšui

Nuotr. Juraičio

Ateitininkų žinios

Studentų susirinkimas įvyks kovo 21, sekmadienį, 7 v.v., pas J. Vaškevičių, 134 Argyle St. Visi studentai kviečiami dalyvauti.

Jaunesniųjų mergaičių juostų audimas vyksta gilnu tempu. Visą darbą organizuoja B. Čepaitienė.

Vyr. moksleiviai ir studentai kviečiami dalyvauti prel. M. Krupavičiaus minėjime sekmadienį, kovo 21 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje. M. Krupavičius visą savo amžių dalyvavo ateitininkų veikime, ypač rėmė jaunimą. Net prieš mirtį, gyvendamas tik iš pensijos, savo kukliomis aukomis remdavo Moksleivių Ateitininkų Sąjungą.

Tėvų komitetas jieško šeimininkių vasaros stovyklai. Kas galėtų ir norėtų dvi savaites praleisti Wasagoje, prašomos paskambinti I. Juzukoniui tel. 231-6619.

Gavėnios metu atkreipkime dėmesį į savo šūkį "Visa atnaujinti Kristuje". Kiekvieną dieną reikėtų pagalvoti, ką ir kaip aš galiu atnaujinti, pakeisti, kitam padėti. Galbūt reikėtų pradėti nuo savęs?

Skautų veikla

● LSS tarybos pirmininkas v. s. A. Saulaitis sąjungos vadovams-vėms išsiuntinėjo paruoštą stovyklų nuostatų projektą, kviesdamas su juo susipažinti ir pasiūlyti pataisas ar papildymus.

● Sekmadienį, kovo 21 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje įvyks a.a. prel. M. Krupavičiaus minėjimas - akademija su menine programa, kurią atliks "Varpas". Rengėjai kviečia skautišką jaunimą, tėvelius ir vadovus tame minėjime dalyvauti.

● Ryšium su Kanados rajono skautų organizuojama kelione į Europą yra numatoma važiuojantiems keletas sueigų. Jose bus informacija, filmų bei skaidrių rodymas lankysimų vietų, supažindinimas su pasaulinio masto meno kūriniais. Pirmoji sueiga bus balandžio 4 d., 7 v.v., Šv. Jono Kr. par. salėje. Visi važiuojantieji ir suinteresuoti kviečiami dalyvauti.

● Kaziuko mugės metu tėvų k-tui talkino ponios: Jagėlienė, Bakevičienė, Vytienė, Zaleskienė, Imbrasienė, Sriubiškienė, Maziliauskienė, Tarvydienė, Mačiulienė. Dirbo k-to narės: p.p. Mackevičienė, Matulevičienė, J. Pacevičienė, Stauskienė, Žulienė, Ciplijauskienė. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai visoms talkininkėms nuoširdžiai dėkoja.

● "Šatrijos" tunto sueiga — šeštadienį, kovo 20 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Bus įžodis ir vaišės. Visi tėveliai kviečiami dalyvauti.

● Kovo 23, antradienį, 7.30 v.v., skautų būkle — bendras "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadijų posėdis. Bus aptariami skautoramos reikalai.

Č. S.

Hamiltono lietuviai studentai rengia šokių vakarą kovo 20, šeštadienį, 8.30 v.v., McMaster universitete Wentworth House (Sterling-Forsyth Ave). Kviečiami dalyvauti ir Toronto studentai.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

TEAKWOOD

Salono, valgomojo ir miegamojo kambario baldai tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryta 1—9 v. v.

EINAR CLAUSEN, Ltd.
Tel. 1-454-1388. Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

NAUJI **McDONALD HOTEL,** *Chesley, Ont.,*

SAVININKAI A. IR J. BUKANTAI

praneša draugams bei pažįstamiems TORONTE, OAKVILĖJE, BURLINGTONE, HAMILTONE ir kitur, kad perėmė viešbutį ir kviečia visus atsilankyti.

Čia rasite visus patogumus ir jaukią nuotaiką.

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

1997A DUNDAS STREET WEST

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADOJ SPECIALI EUROPIETIŠKŲ SKANĖSTŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINĖMIS KAINOMIS GAMINIUS

tip-top MEATS
delicatessen

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)

YORKDALE SHOPPING CENTRE

Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

EXPRESS CORP.
INTERTRADE

ANKSČIAU MES SAKĖME — DABAR JŪSŲ GIMINĖS TAI PATVIRTINA

UŽSAKYKITE TIKTAI SPECIALIUS RUBLIŲ **PAŽYMĖJIMUS Į LIETUVĄ**

Jie yra geriausia dovana. Specialūs rublių pažymėjimai yra keturis kartus vertesni už reguliarius rublius. Jūsų giminės galės gauti ko tik nori ir tik už dali reguliarios kainos—t. y. už ketvirtadalį reguliarios kainos ar net mažiau. Kaikurie dalykai taip pigiai įkainuoti, kad išeina 10 rublių už kiekvieną sumokėtą dolerį. Parašykite ar paskambinkite mums — atsiųsime VISISKAI NEMOKAMAI mūsų naują iliustruotą katalogą. Tuomet jūs įsitikinsite, kad SPECIALŪS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI yra geriausia dovana. Pristatymas trunka 3—4 savaites. Kaina: $2.13 už vieną specialų rublį.

JOKIŲ KITŲ MOKESČIŲ. Galite siųsti betkokią sumą. PILNAI GARANTUOTA. UŽSAKYKITE DABAR TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010, USA
Tel.: 982-1530

Prašykite mūsų naujo nemokamo katalogo! Dėmesio! Mūsų specialybė yra automobilių ir apartamentų užsakymai.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių, atskiras, mūrinis vienaaugštis; naujas šildymas, dvigubas garažas su šoniniu įvažiavimu; prašoma kaina $26.500.

WINDERMERE — BLOOR, atskiras 7 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, augštas rūsys, garažas su plačiu įvažiavimu, puiki vieta, netoli Bloor gatvės; apie $10.000 įmokėti, žemas išsimokėjimo nuošimtis.

BLOOR — JANE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, dvigubas garažas, puiki - judri vieta, tinka betkokiam verslui; dabar išnuomota už $400 mėnesiui ir nuomininkas viską apsimoka; apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola 10 metų 9%. Nepraleiskite progos.

JANE — BLOOR, gražus rupių plytų atskiras 7 kambarių namas, centrinis planas, vandeniu-alyva šildomas, kilimai, moderni virtuvė, garažas; apie $7.000 įmokėti.

KINGSWAY, puikus, modernus 6 kambarių vienaaugštis, kilimai, gražiai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli susisiekimo; prašoma kaina tik $34.900. Nepraleiskite progos, kas jieškote vienaaugščio.

JANE — BLOOR, 4 atskirų butų mūrinis pastatas, vandeniu-alyva šildomas: 4 garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor; apie $20.000 įmokėti; puiki vieta nuomojimui.

Al. Garbenis, ARBA **Pr. Kerberis,**
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term, dep.	8½% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

QUEEN — EUCLID, palikimas, 11 didelių kambarių, atskiras plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, garažas, geras kambarių išnuomojimui namas, be skolų.

QUEBEC — DUNDAS, $3.500 įmokėti, 6 šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas, prašoma $19.900.

JANE — ANNETTE, vienaaugštis (bungalov), prašoma $26.500; plytinis, atskiras, nauja šildymo krosnis, garažas, didelis sklypas.

RONCESVALLES — GARDEN, prašoma $33.900, atskiras plytinis namas, 7 dideli kambariai, poilsio kambarys, šiltu vandeniu šildomas, 2 modernios virtuvės, šoninis įvažiavimas, garažas, 8½% paskola.

JANE ST., dvibutis (duplex) plytinis 10 kambarių atskiras namas, šiltu vandeniu šildomas, šoninis įvažiavimas, atvira paskola 8½%; mėnesinės pajamos — $175 ir $180.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4, Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltone skyrius:
293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų daiktų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

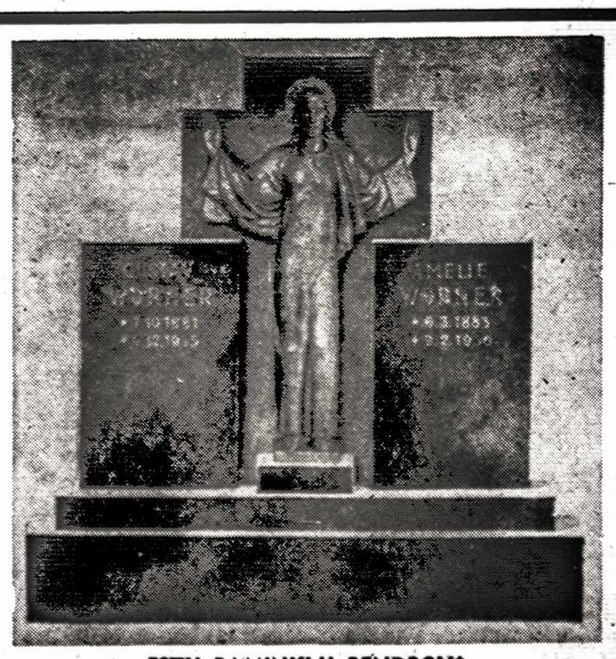

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

ŠYPSENOS

Iš Vaižganto archyvo

"ALB" pranešimu, Vaižganto archyve rastas užrašas: "Martynas Tamošiūnas iš labai menko Slapiašilio kaimo, Svėdasų parapijos vietos, ėmė pirkliauti, pralobo ir už vieną tūkstantį rublių nusipirko bajorystę. Kažin kuris bajorėlis, bene Aluntos dvaro komisorius Moigis, priėmė jį į savo herbą ir padarė Bonch-Tomaševskiu. Kai jis jau buvo pripažintas bajoru, Svėdasų klebonas iš sakyklos tai paskelbė mužikų žiniai šiais žodžiais:

"Jūsų Tamošiūnas dabar nebe jūsų Tamošiūnas, tiktai Tamošauskas. Dabar jis dvejetą arklių kinkys, su zvaneliu važiuos, barzdą nešios, karaliui netarnaus, dvarus su mužikais randavos, laisvai kupčiavos ir vaikus iškalon leis".

Nesusikalba

Lauke siaučia audra. Žmona sako savo vyrui:

— Nueik į parduotuvę ir parnešk sviesto. Vyras ne tik susiraukė, bet ir skųstis pradėjo:

— Žmonele, tokioj audroj ir šuns nevarytum laukan.

— O kas gi tau liepia varyti laukan šunį?

Kas bus ateityje?

2070 m. vargsta studentas, nesurasdamas žinių apie N. S. Chruščiovą. Pagaliau vienoj enciklopedijoj randa: "Literatūros kritikas".

Lova trim asmenim

Vilniuje pasakojama apie Leniną, esą valstybinė baldų dirbtuvė pradėjo gaminti medaus mėnesio lovas trim žmonėm. Kodėl trim? O todėl, kad Leninas su mumis visur ir dieną, ir naktį.

Parinko Pr. Alš.

RODNEY, ONT.

AUKOJO TAUTOS FONDUI Vasario 16 proga — $15: K. Gaputis; $10: V. Andriulionis, V. Ignaitis, P. Jocius, Z. Mockus, J. Rastapkevičius, H. Žymantienė; $6: J. Ciparis; $5: E. Enskaitienė, H. Jasinskas, A. Kaupas, A. Kažemėkaitis, M. Kereševičius, S. Paketūras, J. Statkevičius, A. Starkus; $3: A. Danėnienė, A. Kojelaitis; $2: V. Bukota, P. Gaidauskas, O. Budreikienė, V. Jakūbaitis, P. Misius, J. Miliušis, V. Naruševičius, S. Pakalnis. Iš viso $143.

J. Statkevičius,
apyl. pirm. ir TF įgaliotinis

ADMIROLAS, KUDIRKA...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Radijas ir televizija

Kaikurios radijo stotys tuoj pat davė pranešimus, kuriuos aš nekartą girdėjau; kartojo kas keliolika minučių iki vidurnakčio. Televizijos stotys perdavė informaciją nuo 4 v. p. p. iki 7 v. v. žinių programose ir kartojo 10 v. v. ar vėliau.

Amerikiečių žinių agentūroms duota tokio turinio žinia: iš Vilniaus, okupuotos Lietuvos sostinės, gauta žinia, kad Simas Kudirka yra miręs kankinio mirtimi, nes rusų buvo brutaliai sumuštas ant "Vigilant". Kudirkos šeima ištremta iš Lietuvos. Kudirkos įvykis — tai tik vienas iš daugelio panašių įvykių okupuotoj Lietuvoj. Rusai persekioja lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir kitas tautas jų (rusų) neteisėtai okupuotase žemėse. Jei pasaulio nuotaikos bus nukreiptos prieš tokią nežmonišką Maskvos politiką, Pabaltijo tautų naikinimas baigsis.

Lietuvos trispalvė

Be plakatų, demonstrantų (12 v. buvo apie 50 asmenų) nešta ir Lietuvos trispalvė, perrišta gedulo juodu kaspinu. Viskas buvo aiškiai matyti per televiziją, kurią vien Los Angeles ir apylinkėse stebi milijonai žmonių.

Pagrindiniai plakatų kūrėjai-piešėjai buvo Saulis Stančikas ir Stasys Pinkus. Abu jaunuoliai, Lietuvos nematę. Praeiviams išdalinta nemažai spaustuvėje gražiai atspausdintų atsišaukimų, pasirašytų "Lithuanian-American Youth Council". Amerikiečių radijo stotims užklausus, atsakyta, kad toji grupė turi apie 300 narių.

Red. pastaba. Žinia apie S. Kudirkos mirtį, buvo paneigta naujo spaudos agentūrų ir komunistinės spaudos pranešimo. Neatrodo, kad žinia apie S. Kudirkos mirtį būtų teisinga.

SKAITYTOJAI PASISAKO

PARODOS IR KOMISIJOS

"TŽ" 1971 m. 7 nr. skiltyje "Skaitytojai pasisako" J. Karka, rašydamas apie meno parodas ir jų atranką, kelia klausimą, ar visuomenei nebūtų naudingiau, jei rengiant individualias parodas menininkų komisijos peržiūrėtų eksponatus.

Jei parodų eksponatai eis per komisijų rankas, bus tų komisijų ruošiamos parodos, o ne tų asmenų, kurie tuos darbus sukūrė. Žinote, žmonės labai margi, o dailininkai dar margesni, be to, jie piktesni ir pavydesni (ypač vargas su tais, kurie to pavydo nesutramdo ir nepatinkamų tos srities žmonių net dailininkais nevadina). Todėl ko jie nenorės, tiems niekada neleis viešai pasirodyti, o visur kels tik savo draugus. Plačiau žiūrinčių dailininkų pasitaiko labai nedaug. Taigi, vienam asmeniui neturi būti oficialių komisijų. Už savo darbus teatsako patsai autorius.

Jei dailininkas, ypač dar jaunas, rengiantis savo parodą, nėra tikras savo darbų verte (juk pas kiekvieną būna nevienaverčių darbų), gali pasikviesti jam tinkamą dailininką ir išklausyti jo nuomonės. Panašiai gali elgtis ir tie, kurie nori darbus pirkti — ir jie gali pasitarti su sau patinkamu dailininku. Bet jei jie tarsis su tokiu, kuris nemėgsta to autoriaus, aišku, tuos darbus nupeiks.

Pirkėjams patartina: pirkti tai, kas patinka, ypač, jei neaugštos kainos. Tada nėra rizikos. Juk žiūrėsi savo, o ne kitų akimis ir jausi savais jausmais. Jei autoriai yra daugiau subrendę, apie jų vertę yra pasisakę įvairūs kritikai, tai šie darbai bus brangesni, bet didelės rizikos irgi nebus.

Daugiausia rizikuoja meno pirkliai, kurie perka pradedančių dailininkų darbus. Jie nužiūri, kad tas ar kitas žmogus turi savybių, kurios gali dar išaugti, kurias galima išpūsti. Jie kartais superka jų visus darbus, net sutartis surašo, kad tik jiems dirbtų keletą metų, o jų pasamdyti kritikai tik rašo, tik giria. Kartais tie dailininkai pagarsėja ir pirkliams pavyksta uždirbti, o kartais ne. Tai vertelgų pasaulis, bet gali ir eilinis žmogus nusipirkti tik pradedančio pigų darbą, kurio vertė po keliolikos metų gali keleriopai pakilti, jei autoriaus vardas pagarsės.

Milijonieriai perka tik vardus. Kiek tie darbai, kuriuos jie turi, jiems patinka, kiek ne, sunku pasakyti. Galiu užtikrinti, jei pvz. aš pasirašyčiau po Picasso darbu, jie niekada jo nepirktų, nes nežinomo vardo (ne darbo) jie neįsileis į savo pastoges. Jei Picasso pasirašytų po mano darbu, jis jį parduotų už šimtus tūkstančių. Jie sakytų: žiūrėkite, Picasso ir vėl šiek tiek pasikeitė! Galbūt ir turtuoliai sugeba menu gėrėtis, bet jie jaučia daug didesnį pasigėrėjimą, galėdami savo svečiams parodyti pasaulinio garso vardą.

Dail. Dagys

LAIŠKAS DAINIETĖMS

Didžiai Gerbiamos ir Brangios Sesutės Dainietės!

Vėl mums ištiesėte pagalbos ranką ir per Kalėdų bei Naujųjų 1971 metų šventes mums vienišiems senukams suteikėt daugiau džiaugsmo. Žengiam paskutinius gyvenimo žingsnius. Kai už jūrų marių gyvenančios sesutės mūsų neužmiršta, ne tik materialiai paremia, bet ir moraliai sustiprina, teikia jėgų šviesiau žiūrėti į nežinomą ateitį. Nuoširdžiai dėkodami prašome Augščiausiąjį per 1971 metus Tamstų žingsnelius visuomeninėje veikloje ir asmeniniame gyvenime laiminti.

Su dėkingumu ir pagarba

Teresė Dubauskaitė

Vechtos senelių prieglauda

BIJO LIETUVOS LITŲ

Vilniaus miesto etnografiniame ir istoriniame muzėjuje yra išstatyti nuo senovės laikų valstybėje vartoti pinigai. Gražūs ir gausūs rinkiniai. Lankytojas domisi vėlesniais laikais ir šiandieniniais. Jis randa Mažosios Lietuvos, Klaipėdos krašto, Rusijos, Sovietų Sąjungos pinigų rinkinius, bet nė viename kampelyje neranda nepriklausomos Lietuvos metalinių ir popierinių pinigų. Lankytojas susidomi: argi visi buvo išvežti į Maskvą ir sudeginti bei sulydinti 1940-41 metais? Jis, paklausęs muzėjaus tarnautoją, sužino, kad muzėjus tokį nepriklausomos Lietuvos pinigų rinkinį turi, bet negauna leidimo iš Maskvos tą rinkinį viešai išstatyti.

Atrodo, kad Maskvos vadai dar labai bijo nepriklausomos Lietuvos centų ir litų, kad jie nesugriautų Kremliaus bokštų. Pavergtoje Lietuvoje filatelistai gali pirkti ir parduoti lietuviškus pašto ženklus, bet Lietuvos pinigų pardavinėti negalima.

Buvęs Vilniuje

LONDON, ONT.

REKOLEKCIJOS prasidės penktadienį, kovo 19, penktadienį: 7 v. v. išpažintis, 7.30 v. v. pamaldos su pamokslu. Šeštadienį viskas vyks tuo pačiu laiku. Rekolekcijas ves kun. St. Kulbis, SJ. Jos baigsis sekmadienį 11 v. pamaldomis. Klebonas kviečia visus priešvelykiniame susikaupime dalyvauti.

TAUPYKIME SAVAME BANKELYJE. Kovo 7 d. parapijos salėje įvyko Londono lietuvių susirinkimas. Hamiltono lietuvių bankelio "Talka" atstovai padarė pranešimą apie lietuvių bankelius. Jie įrodė, kad lietuvių bankeliuose ne tik taupyti geriausiai apsimoka, bet taip pat ir skolintis: nors skolos pradžioje nuošimtis atrodo augštesnis, tačiau gėlų gale skolintojas vistiek čia sumoka mažiau, negu skolindamasis iš vietos banko. O tas doleris, kuris bankeliui lieka pelno formoje, irgi nenueina į privačias kišenes, bet yra sunaudojamas lietuviškai veiklai finansuoti. Pvz. 1970 m. bankelis išmokėjo virš $3000 liet. veiklai paremti. Iš šių bankelių lietuviai gali pasiskolinti ir tuo atveju, kai jie iš niekur negali gauti paskolos. Dėl indėlių žuvimo nereikią turėti nė mažiausios baimės: bankelį prižiūri net keturios institucijos, įskaitant ir Kanados valdžios įstaigas. Be to, "Talka" turi virš $77,000 atsargos kapitalo (į šią sumą neįeina narių indėliai) tam atvejui, jei kuris skolininkas negrąžintų paskolos. Taigi ir šiuo atveju narių indėliai liktų nepaliesti. "Talkos" metinis balansas 1971 m. sausio 31 d. buvo apie 2 milijonus ir 264,000 dolerių! Lietuvių bankeliai geresnes sąlygas gali pasiūlyti todėl, kad jie neišleidžia tiek daug pinigų dideliems pastatams išlaikyti ir tarnautojų algoms išmokėti. Aiškų ir platų "Talkos" valdybos pirmininko E. Sudiko pranešimą konkrečiais pavyzdžiais pavaizdavo bankelio vedėjas E. Lengnikas. Po pranešimo tuoj susidarė eilutė norinčiųjų bankelin įstoti. Nebeturėjusieji kantrybės laukti tai galės atlikti vėliau — Londonui "Talkos" paskirtasis atstovas B. Zabulionis naujus narius registruos ir kitas bankines operacijas atliks parapijos salėje sekmadieniais po 11 v. pamaldų. Esant skubiam reikalui į jį galima kreiptis tel. 453-5286. Jo naujasis adresas: B. Zabulionis, 30 Marbenor Cres., London 35, Ont.

STUDENČIŲ KVARTETAS rodo didelę pažangą ir darosi popliarus Londone. Keturios dainininkės su gitaromis pirmą sykį pasirodė studentų šokių vakare 1971 m. sausio pabaigoje; po to — katalikių moterų Londono sk. baliuje; atliko radijo programą Vasario 16 proga; kovo 9 d. Folk Arts Council susirinkimo dalyviams padainavo porą dainų angliškai, porą prancūziškai ir trejetą lietuviškai. Jų dainavimas susirinkusiems labai patiko ir dauguma paėmė jų adresą, kad jas galėtų pakviesti į savo parengimus programai atlikti. Šis kvartetas yra mėgstamas senimo, bet ypač jaunimo. Kvartetą sudaro V. Petrašiūnaitė, L. Petrašiūnaitė, R. Bliskytė ir Jakubaitytė. Kvarteto adresas: V. L. Petrašiūnaitės, 54 Hydro St., London 41, Ont. Tel. 451-6493. D. E.

LAUKIAME SVEČIŲ IŠ TOLI. Londono "Baltijos" pavasario tradiciniai šokiai šiemet rengiami su puikia menine programa, kurią atliks plačiai pagarsėjęs Montrealio "Gintaras". Šis renginys galima būtų pavadinti "koncertu — žodžių vakaru". Laukiame daug svečių iš toli ir iš arti. Čia bus proga visiems susitikti; jaunimui palaikyti draugystę, kuri daugelio buvo užmegzta per 16-tąją Lietuvių Dieną Londone. Vyresnio amžiaus žmonėms bus proga sutikti senus pažįstamus, pasigėrėti puikiu koncertu ir kartu su mūsų atžalynu praleisti laiką. Šokiai — koncertas įvyks balandžio 17 d. puikioje Centennial pastato apatinėje šokių salėje.

JAUNOJI "BALTIJA" su savo programa aplankė net tris ligonines. Gražu, kad jaunieji gali suteikti nors mažą kibirkštėlę džiaugsmo gyvenimo nuskriaustiems žmonėms. B. K.

NORITE SUSIPAŽINTI SU "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIŲSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETĄ NUMERIŲ NEMOKAMAI

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

JAUNIMO CENTRE kovo 7 d. įvyko tradicinė Kaziuko mugė, kurią surengė skautai ir skautės. Šis metinis parengimas sutraukia turbūt patį didžiausią tautiečių būrį į Tėvų jėzuitų patalpas, kurios yra per mažos didelei Čikagos ir apylinkių lietuvių bendruomenei. Nors skautai buvo užėmę visus 3 šio pastato augštus, publika vistiek turėjo lipti viens kitam ant kojų ir stumdyti vienas kitą. Gal rengėjams tas publikos gausumas didesnių sunkumų nesudarė, bet lankytojams atėmė pasitenkinimo dalį. Gal šį rudenį, kai atsidarys naujojo T. jėzuitų pastato durys, dalis skautų Kaziuko mugėje galės įsikurti ir naujoj patalpoj.

Kaziuko mugėj buvo galima pajusti, kad Čikagos skautų ir skaučių vienetai yra darbščių žmonių būrys. Kiek čia daug įdomių dalykų jie pagamino, kad galėtų juos parduoti ir gautus pinigus savo veiklai panaudoti. Taip pat nemažai fantų savo loterijoms surinko. Nors dalykėliai gana kuklūs, tačiau jaunimą traukė ir nemažai pinigų davė. Akademikai skautai buvo įrengę gausų knygų skyrių, kuriame pusė leidinių buvo knygos iš Lietuvos. Tie, kurie buvo išalkę, galėjo skaniai prisivalgyti keliuose restoranuose. Čia irgi buvo nemažos eilės, tačiau palaukus, didesnis apetitas atsirado. Keliuose kambariuose buvo įvairių žaidimų bei kitokių pramogų. Žodžiu, kovo 7 d. Jaunimo Centre buvo neeilinis įvykis lietuvių tarpe, kuris, ypač jauniesiems, ilgai neišgaruos iš atminties.

• • •

CICERO AUGŠT. LITUANISTINĖ MOKYKLA šiemet mini 15 metų sukaktį. Balandžio 16 d. per "Margučio" radijo programą ji bus prisiminta, dalyvaujant būriui šios mokyklos abiturientų, kurie dabar studijuoja universitetuose. Sekančios dienos vakare Šv. Antano par. salėje įvyks pokylis, kurio programoje bus meninė dalis ("Grandies" taut. šokių grupė ir mergaičių studenčių choras). Balandžio 18 d. toje pačioje salėje bus akademija su menine dalimi, kurią atliks Alice Stephens vadovaujamas "Aidučių" choras. Šiuo metu ši mokykla turi 4 klases ir 52 mokinius. Mokyklos direktorius — kun. dr. A. Juška, mokyklai vadovaujas jau penkti metai. Anksčiau direktoriais yra buvę: kun. P. Dambrauskas, kun. P. Patlaba, Č. Grincevičius. Mokykloje, be paties direktoriaus, mokytojauja: J. Balutis, A. Kliorienė, B. Motušienė, E. Radvilienė, J. Kreivėnas, A. Venclovas, P. Zailskas. Iš viso per 15 metų mokykla išleido 108 abiturientus.

• • •

ŠIUO METU STIPRIAI RENGIAMASI ketvirtajai Kanados ir JAV lietuvių dainų šventei liepos 4 d. Vasario 26 d. buvo šios šventės vykdomojo komiteto pasitarimas, kuriam vadovavo rengėjų komiteto pirm. dr. G. Balukas. Leidžiamas vykdomojo komiteto biuletenis, redaguojamas Antano Reklaičio, kuriame atsispindi šio komiteto veikla. — Taip pat ruošiamasi ir didžiausiam šio sezono muzikiniam įvykiui — Verdi 4 veiksmų operos "Traviatos" pastatymams. Jie bus gegužės 1, 2 ir 8 d. d. Marijos Augšt. Mokyklos salėje. Rengėjas — Čikagos Lietuvių Operos kolektyvas. Tuo būdu bus paminėta Lietuvos valstybinės operos 50 metų ir Čikagos Lietuvių Operos 15 metų sukaktys.

• • •

GRAŽIAI VEIKIA lietuviai evangelikai, kurie čia pasižymi savo religine bei kultūrine veikla. Jie leidžia gana stambų žurnalą "Mūsų Sparnai" (įsteigtas 1951 m.), kurio neseniai pasirodė naujas 29 numeris. Leidinys turi 100 puslapių, gausiai iliustruotas Dagio kūryba, Lietuvos vaizdais ir evangelikų veiklos nuotraukomis. Paminėtinas kun. J. Paupero rašinys "Reformacijos vertybės", V. Karoso — "Lietuvos reformacijos tema", M. Tamulėno "Reformatų bažnyčios Amerikoje", M. Nauburo "Pirmajam lietuvių evangelikų giesmynui 400 metų", M. Tamulėno "Biržų pilį prisiminus" ir kt. Šio žurnalo redakcinę kolegiją sudaro: P. Bružas, E. Gerulis, J. Kregždė, P. Lampsaitienė, kun. S. Neimanas, J. Palšis, A. Ramonis. Ypač veikli yra "Tėviškės" evangelikų parapija: turi stambų chorą, kuris gyvuoja jau 20 metų. Sukakties proga šis choras balandžio 4 d. parapijos bažnyčioje atliks komp. Vlado Jakubėno parašytą "Prisikėlimo" kantatą.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Amerikos kolegijų dailės mokytojų suvažiavime sausio 28 d. skaityta paskaita apie K. M. Čiurlionį ir jo kūrybą, pailiustruojant jo darbus skaidrėmis. Paskaitą skaitė Paryžiaus profesorius Boris Navok, kuris taip pat dėsto ir Montrealio universitete. — Miko Šileikio, Anthony Cooper ir John Fabian dailės paroda atidaryta kovo 7 d. Balzeko Liet. Kultūros muzėjuje. — Cicero Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopos metinė šventė — kovo 21 d.

Pajieškojimai

Galinskaitė-Misevičienė Ona, duktė Antano, jieško Galinskaitės Adelės, duktės Vinco. Jos vyro pavardė — Radzevičius Vitas. Pranešti šiuo adresu: Albinas Lukas, 12 Filer Court, Hamilton 56, Ont.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251 - 4864 Namų tel. 277 - 0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION T V - Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HIFI

STATOM IR TAISOM T. V. ANTENAS

532-7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

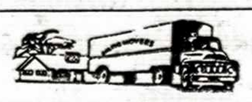

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM. 4 - 7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

MOKESČIŲ PATARĖJAS

NEMOKAMAI / PATIKIMAI

JEI ESATE NAUJAS KANADOJE, ŠTAI KĄ TURITE ŽINOTI APIE PAJAMŲ MOKESČIUS

Kanadoje yra dvejopi pajamų mokesčių pareiškimų blankai. Kurį iš jų teks panaudoti, priklausys nuo to, kokios rūšies pajamas gaunate. Informacinė brošiūra-vadovas, kuris ateina kartu su pareiškimų blankais, nurodo kuriuos blankus reikia pasirinkti. Dauguma kanadiečių, kurie gauna atlyginimus bei algas, vartoja, T1 Short pajamų mokesčių blankus. Jeigu dar negavote paštu tokio blanko, paimkite iš vietinės pašto įstaigos, užpildykite ir išsiųskite prieš balandžio 30 dieną-galutinį terminą. Kai mes gausime jūsų pirmą kartą užpildytą pajamų mokesčių blanką, įtrauksime į sąrašą ir sekantį kartą atsiųsime jums paštu. Nevisos gaunamos pajamos yra apmokestinamos. Vaikų ir šeimos priedai, nedarbo šeimos pašalpa, darbininko kompensacijos išmokos ir kaikurios invalidumo pensijos yra laisvos nuo mokesčių. Jūsų vadovas tai paaiškins. Beveik visos kitos pajamos, net gaunamos iš už Kanados ribų, yra apmokestinamos. Taipgi reikia įrašyti pajamas, gautas dovanų būdu, ir už proginio pobūdžio darbus. Visa tai yra jūsų apmokestinamų pajamų dalis. Jums pridėta informacinė brošiūra-vadovas atsakys į daugumą jūsų klausimų. Jei visdėlto dar turėsite abejonių, patikimą patarimą galite gauti nemokamai kiekvienoje apylinkės mokesčių įstaigoje. Galite apsilankyti, kreiptis telefonu ar raštu. Daugelis mūsų tarnautojų moka kitas kalbas, tačiau jei norite, galite atsivesti savo draugą kaip vertėją.

NATIONAL REVENUE. TAXATION
REVENU NATIONAL. IMPOT

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531 - 6165 Dirbtuvė

295 Roncesvalles Ave., Tel. 536 - 1373
Atidaryta: Kasdien 9—6 v.
Ket. ir penkt. 9—9 v.

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumu, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartoja česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661

REAL ESTATE-APDRAUDA

3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS PLAZA)

NOTARAS
A. LIUDŽIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II augštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708
namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4188

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921 - 3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
Eagles Nest
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Telefonas 534 - 0563

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Tradicinė gavėnios rinkliava įsakyta vyskupijos ir vadinama "Share Lent 71" bus sekmadienį, kovo 28 d. Anksčiau ši rinkliava būdavo Šv. Augustino kunigų seminarijos išlaikymui. Dabar surinktos aukos bus skirstomos: vienas trečdalis seminarijai, du trečdaliai — Kanados vyskupų fondui, kuris rūpinasi ekonomiškai atsilikusių kraštų šalpa.

— Parapijos metinės rekolekcijos prasidės sekmadienį, kovo 28. Jas ves kun. Gediminas Kijauskas, lietuvių jėzuitų provincijolas.

— Parapijiečiai lankomi Keele-Annette gatvių rajone.

— Sveikiname Juozą ir Eleną Girėnus, tyliai atšventusius sidabrinę vedybų sukaktį.

— Šį šeštadienį 8 v.r. pamaldos p. Girėnų šeimos intencija. Sekmadienį 10 v. už a.a. Juozą Kriaučiūną, 11 v. už a. a. Antaną, Adolfą ir Joną Mitalus, 12 v. už a.a. Antaną Grigalavičių.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Kovo 17, trečiadienį, 8 v.v., bažnyčioje par. tarybos posėdis.

— Sekmadienį, 9.30 v. ryto, pamaldos.

— Kovo 20-22 d.d. Ontario liuteronų jaunimo kongresas King Edwards viešbutyje Toronte.

— Kovo 7 d. kun. A. Žilinskas 10 v. r. pasakė pamokslą "Tėviškės" liuteronų bažnyčioje Čikagoje. Po pamaldų klebono Trakio bute įvyko Amerikos Evangelikų Tarybos posėdis, kuriame buvo svarstyta: evangelikų ekumeninis bendravimo klausimas, bendravimas su pavergta Lietuva ir kt.

— Kun. senjoras Trakis balandžio 25 d. sakys pamokslą Išganytojo par. bažnyčioje ir po pamaldų padarys pranešimą apie paskutinį Liuteronų Federacijos susirinkimą Šveicarijoje, kuriame jis atstovavo lietuviams.

Straipsnyje "Pamoka, kurioje visi dirbo" "TŽ" 10 nr. kalbama apie IX, o ne X Toronto šeštad. mokyklos skyrių.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ATLIEKU VISOKIOS RŪŠIES namų remonto darbus. Skambinti po 5 v. p.p. tel 537-3942. J. Banylis.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

IŠNUOMOJAMAS kambarys su virtuve trečiame augšte. Geras susisiekimas. Tel. 533-9366.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vienai moteriai arba dviem asmenim. Skambinti tel. LE 4-8056.

LIETUVIS, pakankamai gerai įsikūręs Kanadoje, pageidauja susipažinti su lietuvaite nuo 38 iki 47 m. amžiaus šeimyniniam gyvenimui. Rašyti "Tėviškės Žiburių" administracijai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., pažymint "Lietuviui".

DĖMESIO!
AUTOMOBILIAI
Į LIETUVĄ
Tik ribotam laikui
MOSKVIČIUS 408 IE
JAV $2875.00
ZAPOROŽEC ZAZ 966
JAV $1895.00
Yra leistas tik ribotas skaičius, todėl paskubėkite ir užsakykite DABAR
TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fift Floor
New York, N.Y. 10010 USA

Prisikėlimo par. žinios

— Mišios: penktad., 7.30 v. — už a.a. V. Virbicką, užpr. O. Česnauskienės; 8 v. koncel. — už a.a. B. Dambrauskienę, užpr. p. Čeponkų, ir už a.a. J. E. Šeimius, užpr. p. Jurcevičių; šeštad., 8.30 v. — už Lietuvoje mirusią a.a. Al. Švedaitę, užpr. giminių kaip užuojauta B. V. Švedams; 9 v. — už a.a. D. K. Karosus, užpr. p. Karosų; sekmad., 10 v. — už a.a. J. Siminkevičių, užpr. p. Siminkevičių; 12.15 v. — už a.a. M. Matušaitį, užpr. dukterėčios Genovaitės.

— Šį sekmadienį 11.15 v. pamaldose prisimenamas Lietuvos visuomenininkas ir politikas a.a. prel. M. Krupavičius.

— Rekolekcijos prasidės kovo 28 d. ir truks iki balandžio 4 d. Vedėjas — T. J. Kubilius, SJ. Bendri pamokslai su Mišiomis — 9 v.r. ir 7.30 v.v.

— Lituanistikos seminaras — penktadienį, 7 v.v., parapijos patalpose.

— Suaugusių choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v., muzikos studijoje.

— Religijos pamokos vaikams ir gimnazistams — įprasta tvarka.

— Pirmosios Komunijos iškilmių reikalu tėvų pasitarimas — kovo 28, sekmadienį, po 10 v. Mišių LV Namuose. Bent vienas iš tėvų kviečiamas būtinai dalyvauti. Pirmoji Komunija — gegužės 2 d.

— Nuoširdi padėka visiems, kurie prisidėjo prie sėkmingo dėvėtų drabužių surinkimo, paruošimo ir išpardavimo. Gauta apie $800 pelno.

— Sumažinti par. skoloms ir prisiminti parapijos 18 metinėms gegužės 16, sekmadienį, rengiama iškilminga vakarienė. Bilietai porai — $25, vienam asmeniui — $15, pensininkams ir jaunimui — $5. Bilietai bus platinami nuo balandžio mėn. vidurio. Vakarienės bilieto auka bus įtraukta kartotekon kaip asmeninė auka.

— Par. tarybos visuomeninei sekcijai pavesta siųsti siuntinius į Lietuvą tų mirusiųjų artimiesiems, kurie yra prisiminę parapiją savo testamentuose.

— Ateinančią savaitę lankomos šeimos Clendenan Ave., Idyllwood Cres., Pine Crest Rd., Humberside Ave.

— Pakrikštyta Leono ir Elisos Kleinų dukrelė Sandra.

Remkime Vasario 16 gimnaziją! Be anksčiau gautų aukų Vasario 16 gimnazijai, paskutiniu metu dar aukojo: "Paramos" bankas $500, Prisikėlimo par. bankas $200, P. Dicevičius $10, E. J. Gipai, Varankos ir S. Banelis po $5, P. Rekštys $2. Visiems aukotojams nuoširdus ačiū. Vasario 16 gimnazijos egzistencija priklauso nuo mūsų pačių geros valios. Būtų didelis smūgis mūsų tautiniam prestižui, jei vienintelė tremtyje gimnazija negalėtų išsilaikyti. Todėl drįstų kreiptis į mielus tautiečius, prašydamas nors ir maža auka prie gimnazijos išlaikymo, ypač naujo bendrabučio statybos, prisidėti. Aukas galima įteikti per įgaliotus rinkėjus: A. Dūdą, St. Dabkų, J. Dvilaitį, G. Butkienę, archit. dr. A. Kulpavičių, kun. J. Staškevičių, J. Tumosą, O. Rinkevičienę ir St. Banelį. Taip pat savo auką galite įnešti "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos bankuose, kur atidarytos Vasario 16 gimnazijos vardu einamosios sąskaitos.

J. Rinkevičius, įgaliotinis
Vasario 16 gimnazijos aukoms telkti

Aukojo Tautos Fondui — $30: dr. J. Yčas; $25: J. Pikelis, P. Sidaras; $10: J. V. Dagiliai, A. Pundžius, A. J. Matulioniai; $5: J. Ažubalis, A. Plenienė, V. Šukis, J. Tonkūnas; $2: P. Kuliešis. Iš viso $132. Nuoširdžiai dėkojame aukotojams.

TF Toronto apyl. atstovybė

ADVOKATAS
G. Balčiūnas
praneša klientams, kad atidarė savo teisinę įstaigą
3828 Bloor Street W.,
Islington 678, Ont.
(Six Points — Bloor ir Kipling gatvių sankryžoje)
Prano Barausko patalpose.
TELEFONAS 233-9632.
Advokatui nesant įstaigoje, gerb. klientai prašomi palikti savo pavardę ir telefono numerį.

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258
Įvairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršiukai, rūkyti ungurliai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt.
Užsakymai priimami ir telefonu. Nemokamas pristatymas.

VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI

a. a. prelato Mykolo Krupavičiaus

PAGERBIME-AKADEMIJOJ

KOVO 21, SEKMADIENĮ, 5 v. p. p.,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

- *Jono Matulionio paskaita*
- *"Varpo" choro koncertas, vadovaujant naujajam dirigentui muzikui A. Ambrozaičiui*
- *Pagerbimą globoja ir jam vadovauja KLB Toronto apylinkės valdyba, talkinama Toronto organizacijų*

RENGĖJAI

ŠEŠTADIENĮ, KOVO 20 D., 7.30 V. V.,

Šv. Jono Kr. parapijos salėje, 941 Dundas Street W., Toronto lietuvių, estų ir latvių karinės organizacijos "BALTIC VETERAN'S CORPS" penkerių metų bendros veiklos sukakties proga rengia **SUKAKTUVINĮ**

BANKETĄ

TRUMPA IŠKILMINGOJI DALIS, MENINĖ PROGRAMA, BENDROS VAIŠĖS, ŠOKIAI GROJANT ESTŲ ORKESTRUI.

Bilietai — $3 asmeniui.

Visus maloniai kviečia — **Rengėjai**

Dr. J. Sungaila, Kanados Lietuvių Katalikų Centro pirmininkas, sveikina "Moters" žurnalą 50 metų sukakties proga specialiai surengtoje iškilmėje Toronte
Nuotr. M. Pranevičiaus

Akademikų rengiama paskaita įvyks kovo 20, šeštadienį, 8 v.v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Vincas Rastenis kalbės tema: "Politika be valstybės". Studentai, akademikai ir Toronto visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. **Valdyba**

A.a. prel. M. Krupavičiaus pagerbimas-akademija rengiama šį sekmadienį, kovo 21 d., 5 v. p.p. Prisikėlimo salėje.

Baltiečių Federacijos susirinkimas — kovo 21, sekmadienį, 11 v. ryto, Prisikėlimo par. patalpose. Kviečiami dalyvauti ir lietuviai. Šiemet Federacijos pirm. yra J. R. Simanavičius, sekr. — A. Kalendra.

Ryšium su žiemos atostogom, Toronto Maironio šeštadieninėje mokykloje šį šeštadienį, kovo 20, ir kitą, kovo 27, pamokų nebus. Pamokos vėl pradedamos balandžio 3 d.

Edmund Burke Draugijos susirinkimas — kovo 24, trečiadienį, 8 v.v., Latvių Namuose 491 College St. Bus rodomas **dokumentinis** filmas apie Vengrijos 1956 m. sukilimą.

Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimą rengia KLB švietimo komisija kovo 27 d. Hamiltone, Jaunimo Centro patalpose. Suvažiavimas prasidės 10 v. Programoje: A. Šukio pranešimas apie svetimų kalbų dėstymą kanadiečių gimnazijoj ir diskusijos; simpoziumas tema "Kritiškas lituanistinės mokyklos įvertinimas" (jo dalyviai — Kanadoje baigę lituanistines mokyklas, moderatorius — A. Rinkūnas); prof. J. Pikūno paskaita "Mokinių elgesys psichologijos šviesoje" ir diskusijos; mokyklų atstovų pranešimai ir diskusijos; vakarienė 7 v.v. Kviečiame visus mokytojus ir šiaip besidominčius mūsų mokyklų problemomis suvažiavime dalyvauti. **KLB švietimo komisija**

Dail. S. Kvietienės tapybos bei kolažų parodos atidarymas ir sol. M. Vilčiauskaitės koncertas bus kovo 27, šeštadienį, 5 v. p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Solistė atliks lietuvių ir kitų kompozitorių kūrinius. **M. F. Y.**

Hamiltono mergaičių choro koncertinėse krikštynose kovo 14 d. iš Toronto dalyvavo visa eilė asmenų: gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas, kun. J. Staškevičius, kun. Pr. Gaida, J. R. Simanavičius, p. Simanavičienė ir kt. Meninėje programoje gražiai pasirodė ir Toronto taut. šokių grupė "Gintaras", vadovaujamas p. Karasiejų. Iš Londono, Ont., dalyvavo p. Daniliūnai, p. Misius ir visa eilė svečių bei viešnių iš kitų apylinkių. Žiūrovų iš viso galėjo būti apie 500. Hamiltono mergaičių chorui duotas skambus vardas "Aidas". Sol. V. Verikaitis, choro dirigentas, buvo pagerbtas 25 metų muzikinio darbo proga.

Lietuviai studentai jau dabar rūpinasi vasaros darbais. "TŽ" redakcijoj lankėsi Arūnas Repečka ir teiravosi, kas daroma, kad studentai vasarą būtų aprūpinti darbais. Jis su tėvais prieš trejetą metų yra atvykęs Kanadon ir mokosi paskutinėse gimnazijos klasėse. Kurį laiką mokėsi jis Italijoj pas saleziečius ir yra susipažinęs su spaustuvės darbais. Vasaros darbai yra ne tik jo, bet ir daugelio lietuvių studentų rūpestis. Iniciatyvos pirmiausia turėtų imtis lietuvių studentų sąjungos valdyba ir KLB Toronto apyl. valdyba. Ji galėtų kreiptis į lietuvių firmas, registruoti galimus darbus ir jų ieškančius studentus.

KLB Toronto apylinkės naujoji valdyba kovo 14 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirmininkas J. Karpis, vicepirmininkai — G. Urbonas, R. Stirbys, S. Masionis, iždininkas K. Renkauskas, sekretorius K. Asevičius, parengimų tvarkytojas P. Butėnas. J. Karpis taip pat yra Lietuvių Namų pirmininkas, uoliai rūpinąsis naujo pastato įsigijimu.

Brazinskų atidavimas rusams diskutuojamas radijo programoj kovo 17, trečiadienį, 9-11 v.r. Šią programą rengia radijo stotis CHIN. Ji vadinasi "Open Mike" ir yra girdima AM banga 1540. Prieš pat šią programą 8.55 v.r. bus perskaityta J. R. Simanavičiaus paruošta informacija - straipsnis. Klausytojai gali įsijungti į diskusijas anglų kalba, paskambinę telefonu 870-9101. Kovo 31 d. taip pat iš tos pačios stoties bus transliuojama diskusinė programa lietuvišku klausimu.

Reikalas siųsti telegramas Turkijos vyriausybei, prašant, kad neatiduotų Brazinskų sovietams, tebėra nepraėjęs. Organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi adresuoti telegramas: Prime Minister of Turkey, Ankara, Turkey. Laiškus galima siųsti Turkijos ambasadoriui šiuo adresu: Mr. Irsan Tansel, Ambassador of Turkey, 197 Wurtemburg, Ottawa, Ont.

G. Rautinšas ir vėl pasižymėjo Toronto katalikų sporto sąjungos krepšinio rungtynėse, žaisdamas Šv. Mykolo gimnazijos komandoje. Jam net antraštę paskyrė "The Globe a. Mail" kovo 9 d. nr. Kartu atžymėti ir žaidėjai J. Norkus su J. Grigoniu.

Dienraštis "Star" kovo 13 d. laidoje įdėjo žinutę, kad remontuojant Kauno katedrą rasta paslėptų paveikslų, jų tarpe Rubenso "Nunkryžiavimas". Esą manoma, kad paveikslai buvo paslėpti k a r o metu 1943—44 metais.

Toronto "Star" dienraščio savaitiniame priede "The Canadian Magazin" kovo 13 d. ilgą dviejų puslapių rašinį apie Violetą Nešukaitytę paskelbė Earl McRae. Kanadietis žurnalistas pataria skaitytojams įsidėmėti jos pavardę, nes ji yra daugkartinė Kanados ir JAV stalo teniso čempijonė, per 10 metų laimėjusi 380 trofėjų, įveikusi geriausias Bulgarijos, Danijos, Ispanijos ir Austrijos atstoves. E. Mc Rae smulkiai aprašo V. Nešukaitytės treniruotes Toronto stalo teniso centre, ruošimąsi pasaulinėms pirmenybėms Japonijoje. Dalį kelionės išlaidų padengia Kanados vyriausybė, o kitą dalį — Kanadoje gyvenantys lietuviai. Nemaža vietos rašinyje skiriama Violetos tėvui ir jos treneriui Jonui Nešukaičiui, kuris yra buvęs vienas geriausių stalo tenisininkų Lietuvoje. Jis nusiskundžia, kad Violeta, neturėdama varžovių Kanadoje ir JAV, negali tobulėti. Ją reikėtų pasiųsti į Europą, kur ji turėtų susitikti su stipriausiomis stalo teniso atstovėmis. Tokiu atveju ji taptų pasaulinio lygio žaidėja, bet J. Nešukaičio planų neleidžia įgyvendinti turimos lėšos. Per pastarąjį dešimtmetį J. Nešukaitis Violetos treniruotėms jau yra išleidęs $6.000. Violetos pėdomis seka ir jos seserys: Flora jau yra laimėjusi 50 trofėjų. Glorija — 3. Rašinys iliustruotas spalvota Violetos nuotrauka, kurioje matyti dalis jos laimėtų trofėjų. V. Nešukaitytė ir E. Sabaliauskaitė jau yra išvykusios į pasaulines stalo teniso žaidynes Japonijoje.

"TŽ" prenumeratoriai, ypač tolimesnėse vietovėse, skundžiasi labai vėluojamu laikraščio pristatymu. "TŽ" administracija, gavusi paskirų prenumeratorių skundus, perduoda juos Toronto centriniam paštui. Kaikuriais atvejais tai padeda. Kadangi "TŽ" pristatymas prenumeratoriams daug kur labai vėluojamas, administracija parašė raštą Kanados pašto ministeriui J. P. Coté. Iš jo raštinės gautas pranešimas, kad "TŽ" raštas gautas. Be to, jame pasakyta: "Mes paprašėm savo pareigūnus ištirti šį reikalą ir paruošti atitinkamą pranešimą. Kai tik bus gauta reikalinga informacija, Ministeris jums praneš."

Tautinės grupės kviečiamos susidomėti senato ir atstovų rūmų komisija, kuri lankysis įvairiose vietovėse ir priiminės organizacijų bei paskirų asmenų pareiškimus dėl Kanados konstitucijos. Yra dvi galimybės — sudaryti naują konstituciją arba repatrijuoti 1867 metų British North America Act ir pritaikyti dabarties reikalavimams. Komisijos nariu yra ir ukrainiečių kilmės profesorius P. Yuzyk. Jis pareiškė, kad tautinių grupių dalyvavimas minėtos komisijos darbuose esąs labai menkas. Tai jis patyrė aplankęs su komisija 27 vietoves. Toronte ši komisija lankysis kovo 31 — balandžio 2 dienomis, Montrealyje — balandžio 27-30 d.d., Edmontone — birželio 7-8 d.d. Lietuvių organizacijos bei paskiri asmenys turėtų paruošti raštiškus pareiškimus. Taisyklės reikalauja, kad norintieji įteikti raštiškus pareiškimus, turi pranešti komisijai bent savaitę prieš jos paskelbtą posėdį apie paruoštą įteikti pareiškimą. Komisijai reikia įteikti 30 jo kopijų. Pranešimus apie ketinamą pareiškimo įteikimą siųsti: Mr. M. Kirby, Clerk, Joint Committee of the Constitution, House of Commons, Ottawa, Ont.

Šv. Juozapo ligoninėje gydomas R. Benotas, Central ligoninėje — p. Rekštienė.

Lietuviška baldų dirbtuvė
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ
sutraukiančią hemorojus
Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.
Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina nieżėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.
Visais t y r i m o atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.
Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.
To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.
Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti

MONTREAL QUE

Aušros Vartų par. žinios

— Sekmadienį, kovo 21, prasideda rekolekcijos. Pamokslus sakys kun. dr. Feliksas Jucevičius: šiokiadieniais — 7.30 v. vakaro, po pamokslo — Mišios. Vakarais dirbantiems ir kitiems, negalintiems vakare išeiti iš namų, bus laikomos Mišios su trumpu pamokslėliu 9 v. ryto visą rekolekcijų savaitę. Išpažinčių rekolekcijų vedėjas klausys po pamokslo. Esame pakvietę ir kun. V. Stankūną klausyti išpažinčių penktadienį, kovo 25 d., 8 v. vak.

— Kovo 28 d. bus arkivyskupo įsakyta antroji gavėnios rinkliava CAREME DE PARTAGE vardu.

— Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento data numatyta balandžio 25 d. Visi, kurie šiais metais norės priimti Sutvirtinimo sakramentą, kaip galima anksčiau tepainformuoja parapijos kleboną arba katekistes.

— Visiems parapijiečiams išsiuntinėti laiškai. Be kitų dalykų, visi yra painformuoti apie parapijos komiteto norą įvykdyti seną pažadą — įtaisyti paminklinę bažnyčios fundatorių lentą.

— Religinei Lietuvių Katalikų Šalpai surinkta $40.38. Ši suma jau pasiųsta Kanados Lietuvių Katalikų Centrui, kuris ją, drauge su kitų parapijų aukomis, persiųs R. L. K. Šalpai.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — $163.67.

— Bandymui įvedėme šeštadienines vakarines Mišias. Ši privilegija Montrealio arkivyskupo yra leista dirbantiems ir keliaujantiems, tačiau ja gali pasinaudoti ir kiti asmenys. Šiuo metu Mišias laikome 5 v.v.

— Po parapijos dvidešimtmečio vakarienės, atskaičius išlaidas, į parapijos iždą įnešta $809.31

— Lietuvoje mirė Liudvikas Karpavičius. Velionies artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

— Parapijos fondui paaukojo $50 I. Mališka; $20 A. Gauriai; po $10 J. Šveikauskas, P. ir S. Valench.

Moksleivių ateitininkų metinė šventė — šeštadienį, kovo 20 d., 2 v.p.p., N. P. Marijos seserų patalpose. Paskaitą skaitys torontiškis studentas R. Puteris. Meninę programos dalį atliks Montrealio moksleiviai. Po programos bus vaišės. Kviečiami atsilankyti ateitininkai sendraugiai, studentai ir viešnios bei svečiai.

Į mokytojų suvažiavimą Hamiltone kovo 27 d. važiuos keturios šeštadieninės mokyklos mokytojos ir R. Staškevičiūtė, kuri dalyvaus simpoziume.

Liberalų partijoj yra tautinių grupių komisija. Pastaruoju metu jos sudėtyje įvyko keletas pakeitimų. Komisijos pirmininke išrinkta dr. G. Gyulai, vengrė, sekretorium — J. Tęsiorowski, lenkas; nariai — G. Bey, graikas, N. Ciamara, italas, D. Lalonde, ukrainietis, J. Papa, italas, D. Robinson, žydas, M. Skowronska, lenkė, E. Somos, vengrė, J. Taranu, rumunas. Apie lietuvių dalyvavimą šioje grupėje negirdėti.

Komunistinė Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija vasario 27 d. d. Klubo salėje surengė metinę vakarienę, kurioje dalyvavo apie 300 asmenų, daugiausia senosios ateivijos. Visą programą sudarė — valgiai, gėrimai, šokiai, orkestras, loterija. Šeimininkės vadovavo K. Keršienė, loterijai — J. Vilkelienė ir O. Kaušylienė.

"Litas" buvo priverstas sumažinti palūkanas už terminuotus indėlius nuo 7% į 6¼% už vienerius metus ir nuo 7,5% į 6¾% už dvejus metus. Tačiau ir tokios "Lito" palūkanos vis dar žymiai augštesnės už bankų ir "Trust" bendrovių dabar mokamas palūkanas. Nepakeistos liko taupomųjų (6%) ir einamųjų (5%) sąskaitų palūkanos, nors bankai jas jau sumažino iki 4½% už "true savings" ir 3% už "savings" sąskaitas. "Litas" taip pat sumažino palūkanas už paskolas: asmenines nuo 8.75% į 8,5%, komercinius pirmuosius mortgičius nuo 9,5% į 9% ir investacines paskolas nuo 9,5% į 9%. — "Litas" apmoka gyvybės draudos premiją iki $2,000 taupomųjų sąskaitų sumos ir iki $10,000 paskolų smos. "Litas" šiuo metu turi laisvų pinigų, todėl gera proga "Lito" nariams perkelti savo nekilnojamo turto paskolas iš kitų bankų, nes "Lito" imamos palūkanos yra žymiai mažesnės **P. R.**

TORONTO, ONT.

Vl. Pūtvio šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko kovo 7 d., Šv. Jono Kr. par. salėje. Be įprastinių valdybos narių pranešimų, vyko valdomųjų organų rinkimai. Pirmininku perrinktas St. Jokūbaitis; valdybon perrinkti: P. Jonikas, R. Daugelienė, J. Mockus; naujai išrinkti: J. Baranauskaitė, J. Astrauskas, A. Girdvainis ir V. Pečiulis. Revizijos komisija: J. Česėkas, J. Jankaitis ir dr. K. Liutkus. Kuopos garbės teismas: sav.-kurėjas Kazlauskas, V. Bačėnas ir J. Jankaitis. Prisaikdinti du nauji šauliai. Keletas padavė pareiškimus būti šauliais. Šaudymo vadovas V. Keturakis, susirinkimui pritarus, padarė rinkliavą jauniesiems, norintiems lavintis šaudyme (šoviniams pirkti). Surinkta $31. Iš jų $20 paskirta skautams, besidomintiems sportiniu šaudymu stovyklaujant, ir $11 kuopos jaunesniesiem šauliam. Susirinkusieji sesių šaulių buvo pavaišinti savo gamintais pyragaičiais ir kava. Susirinkimas buvo gausus. Pirmininkavo V. Bačėnas, ir sekretoriavo A. Borkertas. Šiuo metu gydosi Šv. Juozapo ligoninėje 20 kamb. šaulys R. Benotas. Linkime jam greičiau pasveikti ir grįžti į mūsų eiles. **P. G.**

St. Jokūbaitis porai savaičių pakivestas į prisiekusiųjų teismo narius.

Toronto jaunimo samūris "Birbynė", vadovaujamas D. Viskontienės, kovo 14 d., dviem autobusais buvo nuvažiavęs į Detroitą, kur atliko meninę programą Lietuvių Fondo surengtame koncerte. Išvyka buvo labai sėkminga ir tai pirmoji už Kanados ribų. Dalis "Birbynės" narių dėl ligos ar kitų priežasčių negalėjo dalyvauti. Iš viso scenoje pasirodė apie 70. Publikos buvo sutikti labai nuoširdžiai ir rengėjų puikiai pavaišinti.

APSIDRAUSK!
ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVISTOVUS AGENTAS
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
P. ADAMONIS
Chartered Insurance broker
Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose
Tel. Off.: 722-3545 • 3907A Rosemont Blvd. • Res. 256-5355
Sekr. M. ARLAUSKAITĖ, tel. 722-3986

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10,000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais neįrašoma vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilgesnius savaitgalius.